

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd



Diplomová práce

**Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce
Česká Kamenice**

Barbora Kosová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Barbora Kosová, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Litoměřice

Název práce

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Česká Kamenice

Název anglicky

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Česká Kamenice

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě vybraných socioekonomických ukazatelů analyzovat sociální a ekonomický rozvoj obce Česká Kamenice, zhodnotit jej a na podkladě získaných dat dále navrhnout možné oblasti dalšího rozvoje města.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry rozvoje města a dotazníkového šetření mezi obyvateli.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

ekonomický rozvoj, obec, region, regionální politika, regionální rozvoj, sociální rozvoj, socioekonomická analýza, územní samospráva

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, J. – UHLÍŘ, D. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- ESKELINEN, Heikki, et al.: *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development: Specialization and Prosperity in Small Open Economies*, Taylor and Francis, 2002. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=169634>
- JÁČ, I. *Jedinečnost obce v regionu*. [Praha]: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.
- PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- TOTH, P. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 10. 2. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 2. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 02. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Česká Kamenice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.03.2022

Kosová /

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, cenné rady a v neposlední řadě také za jeho vřelý přístup. Mé poděkování dále patří starostovi České Kamenice a též obyvatelům obce, kteří mi poskytli svůj názor potřebný pro zpracování empirické části práce.

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Česká Kamenice

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce je problematika sociálního a ekonomického rozvoje České Kamenice, obce Ústeckého kraje.

Cílem diplomové práce je na základě vybraných socioekonomických ukazatelů analyzovat sociální a ekonomický rozvoj České Kamenice, následně jej zhodnotit a na základě získaných dat navrhnout možnosti dalšího rozvoje obce. K dosažení vytyčeného cíle je v práci využito kvalitativních i kvantitativních metod výzkumu.

Práce je obsahově rozdělena na část teoretickou a empirickou. Teoretická část práce přibližuje, za pomoci studia odborné literatury, pojmy s tématem související - region, regionální rozvoj, regionální politiku, veřejnou správu a dále popisuje obec.

V empirické části práce je již pozornost věnována přímo České Kamenici. Obec je zde nejprve představena, včetně její historie a dále je zpracována její socioekonomická analýza. Podkladem pro zpracování této analýzy jsou zejména sekundární data získaná z internetových zdrojů - především Českého statistického úřadu, oficiálních stránek města, aj. Analýza přináší pohled a následné zhodnocení obyvatelstva, občanské vybavenosti, dopravní infrastruktury, ekonomického prostředí a nezaměstnanosti, tj. oblastí, které rozvoj obce ovlivňují. Dále jsou v empirické části práce využita primární data získána prostřednictvím dotazníkového šetření a polostandardizovaného rozhovoru. Praktická část práce tak dále představuje výsledky dotazníkové šetření provedeného s obyvateli obce zjišťující jejich spokojenost s podmínkami života ve městě. Konec empirické části pak přináší také pohled starosty města na aktuální stav municipality a jeho vizi rozvoje obce.

V závěru práce jsou na podkladu zjištěných dat, ze kterých vyplynuly silné a slabé stránky města, navrženy možnosti dalšího rozvoje České Kamenice, které by měly zajistit zlepšení kvality života v obci.

Klíčová slova:

ekonomický rozvoj, obec, region, regionální politika, regionální rozvoj, sociální rozvoj, socioekonomická analýza, územní samospráva

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Česká Kamenice

Abstract

The subject of this diploma thesis is the issue of social and economic development of Česká Kamenice, a municipality of the Ústí Region.

The diploma thesis aim is to analyze the social and economic development of Česká Kamenice based on selected socio-economic indicators, then evaluate it and based on the obtained data propose the possibilities for further development of the municipality. Qualitative and quantitative research methods are used in the thesis to achieve the set goal.

The content of the thesis is divided into theoretical and empirical parts. The theoretical part of the thesis clarifies, with the help of the study of professional literature, concepts related to the topic - region, regional development, regional policy, public administration and further describes the municipality.

In the empirical part of the thesis, attention is already paid directly to Česká Kamenice. The municipality is introduced here firstly, including its history and then the socio-economic analysis is processed. The basis for processing this analysis is mainly secondary data obtained from internet sources - especially the Czech Statistical Office, the town's official website, etc. The analysis provides a view and subsequent evaluation of the population, civic amenities, transport infrastructure, economy, and unemployment, i.e. areas that affect the development of a municipality. The empirical part of the thesis also uses primary data obtained through a questionnaire survey and a semi-standardized interview. The practical part of the thesis also presents the results of a questionnaire survey conducted with the inhabitants of the municipality to determine their satisfaction with living conditions in the town. The end of the empirical part also brings the view of the mayor on the current state of the municipality and his vision of the development of the municipality.

At the end of the thesis, based on the obtained data, from which the strengths and weaknesses of the town emerged, the possibilities for further development of Česká Kamenice are proposed, which should ensure the improvement of the quality of life in the municipality.

Keywords:

economic development, municipality, region, regional autonomy, regional development, regional policy, social development, socio-economic analysis

Obsah

1 Úvod.....	14
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika.....	15
3 Teoretická východiska	17
3.1 Veřejná správa.....	17
3.1.1 Státní správa a samospráva	18
3.1.2 Principy ve veřejné správě	19
3.1.3 Územní samosprávné celky	20
3.2 Obec.....	23
3.2.1 Typy obcí	24
3.2.2 Sídla	25
3.2.3 Typy obcí z hlediska rozsahu přenesené působnosti	26
3.2.4 Orgány obce	27
3.2.5 Spolupráce obcí.....	30
3.2.6 Dozor a kontrola výkonu působnosti obcí	31
3.2.7 Hospodaření obcí	31
3.2.8 Rozpočet obcí.....	31
3.2.9 Hodnocení stavu obcí.....	34
3.3 Region	34
3.3.1 Regiony soudržnosti.....	37
3.4 Regionální rozvoj	38
3.4.1 Teorie regionálního rozvoje	39
3.4.2 Udržitelný rozvoj	40
3.4.3 Ekonomický rozvoj	40
3.4.4 Sociální rozvoj	40
3.4.5 Program rozvoje obce	41
3.5 Regionální politika	41
3.5.1 Disparity	43
3.5.2 Motivy regionální politiky	44
3.5.3 Pojetí regionální politiky.....	44
3.5.4 Cíle regionální politiky	45
3.5.5 Nástroje regionální politiky	45
3.5.6 Regionální politika ČR.....	46
3.5.7 Regionální politika EU.....	46
3.5.8 Strategie regionálního rozvoje 2021+	48

3.5.9	Problémový region.....	50
3.5.10	Politika územního rozvoje	50
4	Empirická část.....	51
4.1	Základní charakteristiky města Česká Kamenice	51
4.1.1	Základní údaje o obci.....	51
4.1.2	Symboly města.....	52
4.1.3	Historie obce	53
4.1.4	Vedení města.....	54
4.1.5	Vnější vztahy	54
4.2	Socioekonomická analýza České Kamenice	58
4.2.1	Obyvatelstvo	58
4.2.2	Nezaměstnanost	66
4.2.3	Občanská vybavenost	68
4.2.4	Dopravní infrastruktura.....	79
4.2.5	Ekonomické prostředí	83
4.3	Vyhodnocení primárního výzkumu.....	91
4.3.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	91
4.3.2	Vyhodnocení rozhovoru	96
4.4	Možnosti rozvoje České Kamenice.....	99
5	Závěr.....	103
6	Seznam použitých zdrojů	107
6.5	Knižní publikace a tištěné brožury.....	107
6.6	Elektronické zdroje	110
7	Přílohy	125

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Schéma členění veřejné správy	19
Obrázek 2:	Spojený model veřejné správy	20
Obrázek 3:	Členění územních samosprávných celků	24
Obrázek 4:	Rozdělení obcí z hlediska rozsahu přenesené působnosti.....	26
Obrázek 5:	Poloha České Kamenice.....	51
Obrázek 6:	Znak, prapor, pečeť a vizuální identita města Česká Kamenice	52
Obrázek 7:	Členské obce svazku obcí Českokamenicka a logo tohoto svazku.....	55
Obrázek 8:	Členské obce euroregionu Elbe/Labe a logo tohoto euroregionu	56
Obrázek 9:	Působnost MAS Český sever a logo této MAS.....	57
Obrázek 10:	Silniční vytíženost centra České Kamenice na základě sčítání dopravy z roku 2016.....	80
Obrázek 11:	Intenzita silniční dopravy v širším okolí České Kamenice.....	80

Seznam tabulek

Tabulka 1: Orgány územních samosprávných celků	27
Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva obce.....	28
Tabulka 3: Klasifikace NUTS.....	38
Tabulka 4: Pojetí regionální politiky	44
Tabulka 5: Průměrný věk obyvatel ČK, Ústeckého kraje a ČR.....	63
Tabulka 6: Výtěžnost odpadů v ČK.....	70
Tabulka 7: Rozpočet České Kamenice na rok 2021	83
Tabulka 8: Hospodaření města ČK	85
Tabulka 9: Půdní fond v České Kamenici k 31.12.2020	87

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel České Kamenice v letech 2001 - 2020.....	59
Graf 2: Vývoj počtu narozených a zemřelých v České Kamenici v letech 2001 - 2020	59
Graf 3: Přirozený přírůstek obce Česká Kamenice v letech 2001 - 2020	60
Graf 4: Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých v České Kamenici v letech 2001 - 2020.....	60
Graf 5: Migrační saldo České Kamenice v letech 2001 - 2020	61
Graf 6: Celkový přírůstek České Kamenice v letech 2001 - 2020.....	61
Graf 7: Věková pyramida obce ČK na základě SLDB z roku 2011	62
Graf 8: Věkové kategorie obyvatel ČK, Ústeckého kraje a ČR na základě SLDB z roku 2011	62
Graf 9: Věkové kategorie obyvatel ČK, Ústeckého kraje a ČR k 31.12.2020.....	63
Graf 10: Vzdělanostní struktura obce ČK na základě SLDB konaného v roce 2011	64
Graf 11: Vzdělanostní struktura Ústeckého kraje a ČR na základě SLDB konaného v roce 2011	64
Graf 12: Podíl nezaměstnaných osob v České Kamenici, Ústeckém kraji a ČR v letech 2014 až 2020	66
Graf 13: Podíl nezaměstnaných žen a mužů v České Kamenici.....	67
Graf 14: Vývoj počtu volných pracovních míst a dosažitelných uchazečů o zaměstnání ...	67
Graf 15: Bytová výstavba v České Kamenici - dokončené byty (1997 – 2020).....	71
Graf 16: Vývoj příjmů a výdajů ČK v letech 2017 - 2020	84
Graf 17: Vývoj příjmů a výdajů a salda rozpočtu ČK v letech 2011 až 2021	84
Graf 18: Struktura respondentů dle věku, nejvyššího dosaženého vzdělání, ekonomické aktivity, doby bydlení v ČK, počtu osob v domácnosti a dle bydliště.....	92
Graf 19: Důvody výjezdu z města.....	93
Graf 20: Třídění odpadu v ČK	93
Graf 21: Důvody vedoucí k úvahám o odstěhování se	94
Graf 22: Spokojenost obyvatel, vývoj podmínek života v obci	95

Seznam použitých zkratk

ARES	administrativní registr ekonomických subjektů
ČK	Česká Kamenice
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská Unie
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
HUZ	hromadné ubytovací zařízení
LZPS	Listina základních práv a svobod
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MVCR	Ministerstvo vnitra ČR
NP	národní park
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin
ORP	obec s rozšířenou působností
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OÚ	obecní úřad
OZV	obecně závazná vyhláška
PO	právnícká osoba
POU	pověřený obecní úřad
PP	přenesená působnost
PRO	program rozvoje obce
PÚP	Portál územního plánování
PÚR	Politika územního rozvoje
RR	regionální rozvoj
RP	regionální politika
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SP	samostatná působnost
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SS	státní správa
SMS	samospráva
TUR	trvale udržitelný rozvoj
ÚSC	územní samosprávný celek
VS	veřejná správa
VÚ	vojenský újezd
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	životní prostředí

1 Úvod

Přestože regionální rozvoj jako vědní disciplína vznikl až ve 30. letech 20. století, snaha o rozvoj území jako taková existovala již dávno předtím. Socioekonomické ukazatele obce a jejich úroveň jsou určující pro kvalitu života v municipalitách, jejich rozvoj by tak měl být cílem každého regionu. O rozvoj svého území pečuje v rámci samostatné působnosti obec, která je dle Ústavy základní územní jednotkou státu. V České republice se regionálnímu rozvoji začala věnovat větší pozornost po přijetí zákona č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje, což předcházelo vstupu naší země do Evropské Unie. Rozvoj municipalit se v posledních letech stal velmi aktuálním tématem. Z těchto důvodů se vybraná obec a analýza jejího sociálního a ekonomického rozvoje stala předmětem této diplomové práce.

Česká Kamenice je menším městem ležícím na severu Čech i České republiky, konkrétně v Ústeckém kraji. Od okresního města Děčína je obec vzdálena necelých 20 kilometrů. Česká Kamenice díky svému historickému jádru, jež je od roku 1992 městskou památkovou zónou, získala v roce 2005 ocenění Historické město roku. Obec zaujímá rozlohu téměř 39 km², kdy z této plochy tvoří necelou polovinu lesy. Na území obce se nacházejí chráněné krajinné oblasti Labských pískovců, Českého středohoří a Lužických hor. Město se rozkládá v údolí posledního přítoku Labe v naší zemi, a sice řeky Kamenice.

Tvrdé faktory regionálního rozvoje a jejich úroveň mají velký význam pro vývoj regionu, jak již bylo zmíněno, proto budou v rámci empirické části této práce analyzovány. Jednou z hlavních složek každé obce jsou její občané, kteří tvoří její osobní základ, jak ostatně stanoví jednak Ústava, tak i zákon o obcích, v rámci praktické části práce tak bude dále zjišťován názor obyvatel České Kamenice na podmínky kvality života ve městě. Klíčovou roli v rozhodování o vývoji municipalit má jejich vedení, závěr empirické části práce bude proto věnován také rozhovoru se starostou města o jeho pohledu na aktuální stav municipalit a jeho vizi dalšího rozvoje České Kamenice.

Autorka práce zahájila v České Kamenici svou povinnou školní docházku a ve městě dále pokračovala ve studiu na gymnáziu. V obci tak strávila mnoho času a to nejen ve školních lavicích, ale i mimo ně v rámci svého volného času. Město jí přineslo první setkání se školním vzděláváním a mnoho hezkých vzpomínek nejen coby žákyní školou povinnou, rozhodla se proto s touto obcí prostřednictvím diplomové práce své studium uzavřít.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě vybraných socioekonomických ukazatelů analyzovat sociální a ekonomický rozvoj obce Česká Kamenice a následně jej zhodnotit. Dále bude prostřednictvím dotazníkového šetření zjištěna spokojenost obyvatel obce s podmínkami života ve městě a za pomoci rozhovoru s vedením obce pak diplomová práce představí také pohled starosty České Kamenice na aktuální stav municipality spolu s jeho vizí dalšího rozvoje města. Na podkladu dat získaných v rámci empirické části práce budou navrženy možné směry dalšího rozvoje České Kamenice.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První, teoretická část práce, je literární rešerší a jsou v ní vysvětleny pojmy související s tématem. Jsou zde přiblíženy termíny region, regionální rozvoj, regionální politika, veřejná správa a dále je v této části práce charakterizována obec. Data pro první část práce jsou získána prostřednictvím techniky studia dokumentů odborné povahy. Zdrojem dat teoretické části práce jsou především tematicky zaměřené knihy, dále s problematikou související zákony a doplňkově také internetové zdroje.

Ve druhé, empirické části práce, je nejprve představena obec Česká Kamenice včetně její historie. Dále je v praktické části práce provedena socioekonomická analýza města. Analýza se zaměřuje na obyvatelstvo, ekonomické prostředí, občanskou vybavenost, dopravní infrastrukturu a nezaměstnanost. Pro tuto část práce jsou využita sekundární data zejména z veřejně dostupných on-line databází. Největším zdrojem dat pro socioekonomickou analýzu je Český statistický úřad, dále je také čerpáno z internetových stránek obce, portálu Ministerstva práce a sociálních věcí a dalších internetových zdrojů uvedených v seznamu literatury. Za pomoci primárních dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření od obyvatel města je v praktické části práce dále představen názor obyvatel na podmínky života v obci. Konec empirické části práce pak přináší také pohled vedení města na aktuální stav obce spolu s vizí jejího dalšího rozvoje, kterou přinesl rozhovor s aktérem municipality.

Závěr diplomové práce navrhuje, na podkladu získaných dat primárních i sekundárních, možné oblasti dalšího rozvoje České Kamenice.

3 Teoretická východiska

Tato část diplomové práce přibližuje teoretická východiska k části empirické. Jsou zde přiblíženy pojmy jako VS, obec, region, RR a RP, které se vztahují k tématu práce.

3.1 Veřejná správa

Pojem správa označuje záměrnou činnost směřující k dosažení vytyčeného cíle. Správa je vykonávána v nějakém organizovaném systému a zaměřuje se na jeho regulaci.¹ Správa je určitým druhem řízení, případně je jeho součástí. Velký sociologický slovník pod pojmem správa označuje činnosti regulativní a institucionalizované kontrolní.²

VS je pak správa veřejných záležitostí.³ Slouží veřejnosti a chrání veřejné zájmy. „*Veřejný zájem je jediným dominantním zájmem ve VS.*“⁴ Protipólem VS je správa soukromá - je vykonávána v soukromém zájmu a chrání zájmy soukromé.⁵ VS můžeme chápat ve 2 rovinách - jako souhrn činností prospěšných veřejnosti (materiální/funkční pojetí), a nebo jako soubor osob a institucí, který veřejně prospěšné činnosti zabezpečuje (pojetí formální/organizační).⁶ „*VS je všeobecně považována za ústřední pojem jak správního práva, tak správní vědy, ...*“⁷

Definovat VS pozitivně se nepodařilo, neboť tento způsob nabídl pouze velmi obecné vymezení pojmu, a proto bylo přistoupeno k negativnímu vymezení VS (metoda odečítání - substrakce) - tzn. VS je to, co „zbyde“ po vyjmenovaném. V rámci negativního definování se za VS považuje jednak souhrn činností, které nejsou zákonodárstvím, vládou ani soudnictvím a pak také činnost státu, případně jiného vykonavatele veřejné moci, která není mocí zákonodárnou, vládní, ani soudní.⁸

Orgány VS jsou subjekty VS, mající svoji pravomoc a působnost, jež je určena jejich příslušností. Pravomocí rozumíme soubor prostředků, který může daný orgán využívat.

¹ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 134.

² MAŘÍKOVÁ, Hana a kol. *Velký sociologický slovník*. Praha, 1996. S. 350.

³ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 134.

⁴ POMAHÁČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. Praha, 2013. S. 36.

⁵ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 134.

⁶ POMAHÁČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. Praha, 2013. S. 55.

⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 322.

⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 323-324.

Působnost jest vymezený rozsah a obsah činností, ve kterém orgán VS vykonává svá práva.⁹ Rozeznáváme 3 typy působnosti - věcnou, místní a časovou.¹⁰

VS můžeme dělit dle různých kritérií. Nejčastější a pro regionální vědy nejdůležitější je členění na SS a SMS a dále také na správu ústřední a místní.

3.1.1 Státní správa a samospráva

Dle toho, zda je VS vykonávána přímo státem, nebo je spravována nestátními subjekty, rozlišujeme 2 typy VS - SS a SMS.¹¹ V některých zdrojích můžeme nalézt také členění na třetí podsoubor - ostatní VS. Ostatní VS zahrnuje subjekty, často nezávislé instituce, které se spravují samostatně a vykonávají za stát jisté úkoly (např. VZP).¹²

V rámci SS jsou veřejné záležitosti vykonávány přímo státem. SS zahrnuje zejména moc výkonnou. Realizátoři VS jsou v tomto případě ministerstva, vláda a další správní a ústřední úřady. Vykonavateli SS prostřednictvím PP jsou pak také obce a kraje.¹³ Do nepřímé SS můžeme také zařadit soukromé fyzické a PO, kterým byl výkon SS svěřen zákonem. Můžeme rozlišovat SS ústřední a územní. SS je založena na principu dekoncentrace.

V případě SMS není VS vykonávána státem, ale jinými subjekty. Své záležitosti si v rámci SMS subjekty zabezpečují samostatně.¹⁴ SMS můžeme členit na územní, profesní a zájmovou. V rámci územní SMS vykonávají VS obce a kraje. V případě profesní SMS jsou vykonavateli správy profesní organizace (např. Česká lékařská komora) a v rámci zájmové SMS pak různé spolky vykonávající určitou činnost (např. hasiči).¹⁵ „SMS umožňuje nejnázem realizovat právo občanů podílet se na řízení veřejných záležitostí jako jednoho z nejdůležitějších demokratických principů.“¹⁶ SMS je výrazem principu decentralizace.

⁹ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 25.

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008. S. 88.

¹¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha, 2015. S. 12.

¹² POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. Praha, 2013. S. 55.

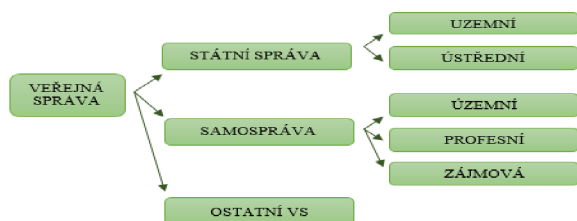
¹³ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 10.

¹⁴ PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008. S. 119.

¹⁵ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 10.

¹⁶ PAVLÁK, Miroslav. *Nauka o veřejné správě*. Plzeň, 2005. S. 16.

Obrázek 1: Schéma členění veřejné správy



Zdroj: vlastní zpracování

3.1.2 Principy ve veřejné správě

Ve VS jsou uplatňovány následující principy:

1. územní, věcný, funkční - V rámci územního principu je působnost vymezena dle teritoriálního hlediska, v rámci věcného na základě obsahu. Princip funkční zajišťuje vazby mezi orgány VS různých odvětví.

2. centralizace, decentralizace - V případě centralizace je rozhodováno pouze na centrální úrovni. Na nižší složky jsou delegovány pravomoci a odpovědnosti v rámci decentralizace. „V oblasti VS patří nalezení optimálních proporcí mezi neutralizací a decentralizací, respektive uplatnění jednoho či druhého principu, k nejdůležitějším otázkám při volbě organizační struktury.“¹⁷

3. koncentrace, dekoncentrace - Koncentrace horizontální znamená soustředování pravomocí na stejném stupni řízení u jednoho orgánu. Vertikální koncentrace je shodná s centralizací - činnosti jsou soustředovány v centru. Dekoncentrace horizontální je typická rozdělením pravomocí mezi více vzájemně nepodřízených subjektů. Vertikální dekoncentrace znamená přenos činností na nižší stupně.

4. kolegiální, monokratický - Kolegiální princip znamená, že orgán je složen z většího počtu členů. Rozhodnutí je přijímáno hlasováním. Princip monokratický udává, že orgán je představován jedinou osobou.

5. volební, jmenovací - V případě volebního principu je funkce obsazena na základě rozhodnutí více osob, v rámci jmenovacího principu rozhodnutím jediné osoby.¹⁸

¹⁷ MATES, Pavel; René WOKOUN a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 11.

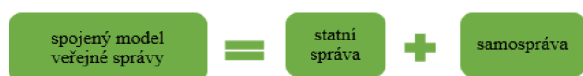
¹⁸ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 10-11.

3.1.3 Územní samosprávné celky

ČR je tvořena základními ÚSC - obcemi a vyššími ÚSC - kraji.¹⁹ „Ve vztahu mezi obcí jako základním ÚSC a krajem v pozici vyššího ÚSC nelze hovořit o žádném vztahu nadřízenosti a podřízenosti.“²⁰ Praha je obcí i krajem a zároveň hlavním městem. VÚ mají specifické postavení - nejsou samosprávnými celky.

ÚSC jsou geograficky ohraničeným územím, společenstvím občanů. Tyto celky v rámci VS vykonávají SMS a zároveň i SS - hovoříme tak o spojeném modelu VS.

Obrázek 2: Spojený model veřejné správy



Zdroj: vlastní zpracování

ÚSC jsou veřejnoprávními korporacemi. Mají vlastní majetek a v rámci svého rozpočtu s ním samostatně hospodaří.²¹ Veřejnoprávní korporací je kromě obcí a krajů také stát. Do činnosti obcí a krajů může stát zasahovat pouze v případě ochrany zákona a zákonným způsobem.²²

ÚSC definuje 5 hlavních znaků: občané; území; postavení právnické osoby; ekonomický základ a výkon VS.²³

Občané územních samosprávných celků

Jedním ze základních znaků ÚSC jsou jeho občané, tj. FO, které tvoří jeho osobní základ.²⁴ Dle Ústavy jsou ÚSC společenstvími občanů.²⁵ Obyvatelstvo je společenský útvar s kvantitativními a kvalitativními znaky, je časoprostorově ohraničeno. Základní charakteristikou obyvatelstva je jednak počet a dále také jeho struktura. Strukturu obyvatelstva můžeme členit dle znaků, které u něj sledujeme, na ekonomické, kulturní a biologické. Členění dle věku, pohlaví a rodinného stavu určují znaky biologické. Znaky

¹⁹ hlava sedmá čl. 99. ústavního zákona č. 1/1993, Ústava ČR

²⁰ Kolektiv autorů. *Veřejná správa v ČR*. Praha, 2005. S. 29.

²¹ hlava sedmá čl. 101. odst. 3. ústavního zákona č. 1/1993, Ústava ČR

²² hlava sedmá čl. 101. odst. 4. ústavního zákona č. 1/1993, Ústava ČR

²³ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 13.

²⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 336.

²⁵ hlava sedmá čl. 100. odst. 1. ústavního zákona 1/1993, Ústava ČR

ekonomické zahrnují sociální složení obyvatel, povolání, ekonomickou aktivitu, atd. Vzdělání obyvatelstva, náboženství a jazyk jsou kulturní znaky.²⁶

Občanem obce je FO, která je státním občanem ČR a je v obci hlášena k trvalému pobytu.²⁷ Občanem kraje je státní občan ČR, který je hlášen k trvalému pobytu v některé obci, případně na území VÚ v obvodu kraje.²⁸ Občan hlavního města musí mít trvalý pobyt na jeho území a rovněž musí být státním občanem ČR.²⁹

Občané ÚSC mají mnohá práva, která jim garantuje jak Ústava, tak LZPS. Práva občanů ÚSC, starších 18 let, jsou volební právo do zastupitelstva obce, kraje a hlavního města Prahy aktivní a pasivní; právo hlasovat v místním a krajském referendu; právo podávat orgánům ÚSC připomínky, návrhy a podněty;³⁰ aj. Na straně druhé mají občané ÚSC kromě práv také určité povinnosti - např. dodržování platných místních právních předpisů; hradit stanovené místní poplatky; dodržovat zavedený systém nakládání s odpady; atd.

Území územních samosprávných celků

Území je další základní charakteristikou každého ÚSC. ÚSC je vždy přesně vymezen geografickou hranicí. ČR tvořilo k 1. 1. 2021 6 258 obcí a 14 krajů.

Zvláštním druhem území ČR jsou VÚ, které slouží k obraně našeho státu a k výcviku ozbrojených sil.³¹ VÚ jsou zřizovány podle zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR. V současnosti jsou na území našeho státu 4 VÚ.

Každá obec je tvořena katastrálním územím - může být jedno, ale může jich být i více, jedná se o technickou jednotku. Obce se mohou členit na části - jednotky evidenční.³²

V území obcí může docházet k jeho změnám. Základními druhy změn území je sloučení obcí, připojení obce k obci sousední a vznik nové obce oddělením části stávající obce.³³ Počet obcí díky těmto změnám není konstantní, ale v čase se mění. V ČR se postupem času množství obcí lehce zvyšuje - v roce 2007 evidovalo MVCR jen 6 244 obcí. Dvě a více sousedících obcí se mohou sloučit na základě dohody. Tímto způsobem zanikají

²⁶ MATES, Pavel; WOKOUN, René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 78-79.

²⁷ § 16 odst. 1. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

²⁸ § 12 odst. 1. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích

²⁹ § 6 odst. 1. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

³⁰ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 19.

³¹ § 30 odst. 1. zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR

³² HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 14.

³³ § 19 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

obce původní a vzniká obec zcela nová.³⁴ V případě připojení obce zanikne obec připojovaná a obec, ke které se připojovaná obec připojuje, nadále nese své jméno a zvětší se o území obce připojované.³⁵ Pokud se chce část obce oddělit od obce stávající, musí sousedit minimálně se dvěma obcemi, nebo s jednou obcí a cizím státem a také musí být souvislým celkem. Dále musí mít po oddělení část obce, která se chce oddělit i zbytek stávající obce po oddělení této části minimálně tisíc občanů.³⁶ Nové obce mohou, kromě popsanych změn zakotvených v zákoně, vzniknout též optimalizací VÚ.

Ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších ÚSC a o změně Ústavního zákona České národní rady č. 1/1993, bylo vymezeno území krajů. Tento zákon vymezuje území krajů jednotlivými okresy. Stávající území krajů lze měnit pouze přijetím zákona. Změnu počtu či názvu krajů lze provést pouze ústavním zákonem.

Postavení právnické osoby

Statut PO je další charakteristikou ÚSC. Každý ÚSC tím nese způsobilost mít práva a povinnosti v rámci právního řádu. PO jsou ÚSC v rámci práva soukromého i veřejného. Obce, kraje i hlavní město Praha jsou zároveň veřejnoprávní korporace a mají tak vlastní majetek, vlastní příjmy, se kterými jsou oprávněny hospodařit dle svého rozpočtu. Každý ÚSC disponuje právem vystupovat v právních vztazích vlastním jménem a současně nést zodpovědnost za své jednání. Veřejnoprávní korporace mohou být územní (obce, kraje), osobní (profesní komory) a věcné (DSO).³⁷

Ekonomický základ

Ekonomická samostatnost každého ÚSC je důležitým předpokladem výkonu SMS. Ústava ČR garantuje jak obcím, tak i krajům, možnost mít vlastní majetek a samostatně s ním, v rámci zákona, hospodařit.³⁸ O ekonomické samostatnosti ÚSC se pojednává také v Evropské chartě místní SMS přijaté v roce 1985 ve Štrasburku. S některými jejími částmi vyslovil souhlas Parlament ČR a následně je prezident v roce 1999 ratifikoval. Evropská charta místní SMS klade důraz na nutnost dispozice finančních prostředků pro realizaci odpovědnosti místních společenství, na nutnost místních společenství disponovat finančními zdroji a samostatně s nimi nakládat a dále také na nutnost nabývat finanční zdroje výběrem daní a poplatků v obcích a možnost ovlivňovat jejich výši.

³⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 337.

³⁵ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 15.

³⁶ § 21 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

³⁷ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 26.

³⁸ čl. 101 odst. 3 ústavního zákona 1/1993 Sb., Ústava ČR

Výkon veřejné správy

ÚSC se podílejí na výkonu VS. Každý ÚSC vykonává jak SMS v rámci SP, tak i SS v rámci PP. „Pokud zákon nestanoví, zda se jedná o samostatnou nebo PP, platí, že jde o SP.“³⁹ SP je výkon činností vlastním jménem, na vlastní odpovědnost. SMS je tak výkonem SP, PP je pak výkonem SS.⁴⁰ Jedná se o povinnosti státu, jejichž výkon byl svěřen obcím, krajům, nebo hlavnímu městu Praze.

3.2 Obec

Jak již bylo zmíněno - ČR je dle Ústavy členěna na ÚSC základní (obce) a vyšší (kraje).⁴¹ Hovoříme tak o dvoustupňovém systému.⁴² Ústava ÚSC garantuje právo na SMS. Každá část území ČR je, s výjimkou VÚ, součástí nějaké obce.⁴³ Každá obec je pak dle Ústavy součástí jednoho určitého vyššího ÚSC.⁴⁴ Praha je obcí, krajem i hlavním městem.⁴⁵

Obec má v ČR významné postavení, které získala díky dlouhodobě probíhající decentralizaci kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování veřejných statků.⁴⁶

Na evropské poměry ČR disponuje velkým množstvím obcí, vzhledem k procentuálnímu vyjádření obyvatel malých obcí však nemůže být náš stát považován za venkovskou populaci. V jedné obci ČR žije v průměru téměř 1 700 obyvatel.

Již v roce 1849 byla svobodná obec považována za základ svobodného státu. Hlavním úkolem obce a podstatou jejího samosprávného poslání je péče o všestranný rozvoj vlastního území a o potřeby jejích občanů. Obecní zřízení upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. V rámci předešlé kapitoly byly vyjmenovány a popsány jednotlivé principy ÚSC, v zákoně o obcích je přímo definován územní a osobní základ obcí. V Ústavě se pak hovoří o osobní složce ÚSC.⁴⁷ Obyvatelé obec utváří.

³⁹ Kolektiv autorů. *Veřejná správa v ČR*. Praha, 2005. S. 28.

⁴⁰ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 38-39.

⁴¹ čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

⁴² Kolektiv autorů. *Veřejná správa v ČR*. Praha, 2005. S. 25.

⁴³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 337.

⁴⁴ čl. 100 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

⁴⁵ § 1 odst. 1. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

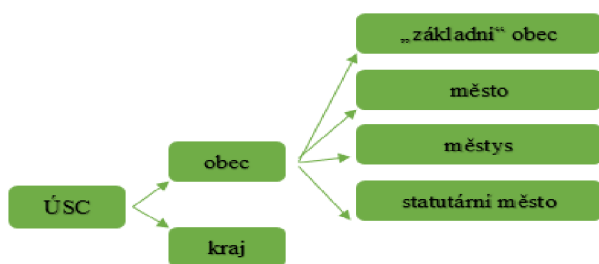
⁴⁶ PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008. S. 119.

⁴⁷ čl. 100 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

3.2.1 Typy obcí

Základní ÚSC dále členíme na obce, městyse, města a statutární města. Zvláštní postavení mezi obcemi má pak hlavní město Praha.⁴⁸ Každý městys, město, statutární město i Praha je zároveň také obcí.

Obrázek 3: Členění územních samosprávných celků



Zdroj: vlastní zpracování

Městys - Svou velikostí a také významem se nachází mezi obcí (*vesnicí*) a městem. Jedná se o historické označení nesoucí jistou prestiž. Status městys byl obcím udělován již od 13. století, od roku 1949 přestal být přiznáván a znovu se obcím začal udělovat v roce 2006.⁴⁹ Počet městysů v ČR v čase přibývá - k 9. 2. 2021 jich bylo na našem území 229.

Město - Zjednodušeně se jedná o větší obec s vyšším počtem obyvatel a pro své okolí důležitější ÚSC. V ČR bylo k 1. 1. 2020 608 měst. „*Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.*“⁵⁰ Splnění stanoveného počtu obyvatel však neznamená automatické prohlášení obce za město. Obec se může stát městem také na základě historického principu - tento způsob využilo např. město Miletín, rodiště K. J. Erbena, které nemá ani tisíc obyvatel.⁵¹ Další kritéria, jež by mělo město splňovat, je např. soustředěná městská zástavba se zpevněným povrchem, pojmenování všech ulic a veřejných prostranství v obci, obytné domy v celkové zástavbě mají více bytů, obec je alespoň z větší části vybavena vodovodem a kanalizací, aj.

Statutární město – Jde o populačně velké město zvláštního významu. V § 4 zákona o obcích jsou výslovně vyjmenována - jedná se o 26 měst (např. Kladno, České Budějovice, Plzeň, aj.). Město se může stát městem statutárním pouze zákonem, nejsou však stanoveny

⁴⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 334.

⁴⁹ PÚP – *Správní uspořádání ČR - Kategorizace obcí* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

⁵⁰ § 3 odst. 1 zákona č. 128/2000, o obcích

⁵¹ Miletín - *Historie města* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z: <https://www.miletin.cz/historie/historie-obce/>

žádné konkrétní podmínky, které by mělo takové město splňovat. Statutární města vydávají formou OZV statut, kterým konkretizují své vnitřní poměry ve věcech samosprávy.⁵² Statutární město může své území členit na městské části, případně obvody, s vlastními orgány samosprávy.⁵³

3.2.2 Sídla

„Základní jednotkou osídlení je sídlo.“⁵⁴ Osídlení ČR je složitý systém, vyznačující se mnoha různorodými vazbami mezi jednotlivými sídly.

Sídlem označujeme obydlý prostor a jeho okolí, jež jeho obyvatelé využívají.⁵⁵ Sídla soustřeďují nejen obyvatele, ale i reprodukci, ekonomické a jiné činnosti.⁵⁶ Rozlišujeme dvě kategorie sídel - venkovská a městská. Venkovská sídla jsou typická nízkou hustotou obyvatel a jejich malým počtem; vesnickou zástavbou i půdorysem a také spojením s krajinnotvornou a zemědělskou funkcí. Jedná se o starší vývojovou formu.⁵⁷ Sídla městská jsou dynamičtější typem osídlení. Oba vyjmenované typy sídel tvoří nejen prostorový, ale také sociální základ pro život jeho obyvatel. Každé sídlo vytváří jedinečné společenství, které je základem pro participaci občanů.⁵⁸

Obec může zahrnovat více sídel, sídlo však nutně nemusí být obcí. Sídla nedisponují právní subjektivitou jako obce.

V rámci osídlení dochází v čase k nejrůznějším změnám - nejčastěji hovoříme o, dle studie „A Study of Growth and Decline“⁵⁹, následujících stádiích funkčních městských regionů: urbanizaci (růst koncentrace obyvatelstva ve městech); suburbanizaci (růst oblastí, suburbií, na okrajích velkých měst); deurbanizaci (snižování stálých obyvatel měst vně i uvnitř) a reurbanizaci (oživování vnitřních částí měst).

⁵² § 130 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁵³ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 32.

⁵⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 23.

⁵⁵ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha, 2012. S. 54.

⁵⁶ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava, Pavel MATES a René WOKOUN. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2004. S. 24.

⁵⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 23-25.

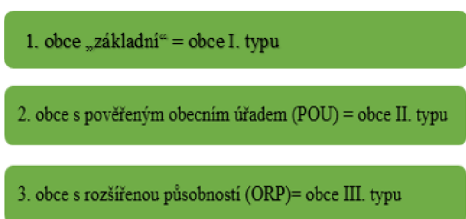
⁵⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 42.

⁵⁹ VAN DEN BERG, Leo a kol. *A Study of Growth and Decline*. Pergamon Press, 1982.

3.2.3 Typy obcí z hlediska rozsahu přenesené působnosti

V rámci spojeného modelu VS vykonávají obce (a také kraje a hlavní město Praha) nejen SMS, ale také SS. Pokud SS nevykává stát, respektive správní orgány jakožto organizační složky státu, ale je ve vymezeném rozsahu delegována na jiný subjekt, např. ÚSC, hovoříme o „nepřímé správě“.⁶⁰ SS je v rámci PP vykonávána orgánem obce. Výkonem SS jsou obce pověřeny v různém rozsahu. Na výkon PP dostávají obce ze státního rozpočtu finanční příspěvek.⁶¹ Dle stupně rozsahu PP rozlišuje (od 1. 1. 2003) § 61 odst. 1 zákona obcí 3 typy obcí: I., II. a III. typu (viz následující obrázek).

Obrázek 4: Rozdělení obcí z hlediska rozsahu přenesené působnosti

- 
1. obce „základní“ = obce I. typu
 2. obce s pověřeným obecním úřadem (POU) = obce II. typu
 3. obce s rozšířenou působností (ORP) = obce III. typu

Zdroj: vlastní zpracování dle § 61 zákona o obcích, 2021

Obce (jejich orgány) vykonávají PP ve věcech, které stanovují zvláštní zákony pro svůj správní obvod, což je obvod dané obce, v základním rozsahu. Obce II. a III. typu pak vykonávají PP navíc také pro správní obvod, který je určen zvláštními zákony.⁶²

Obce I. typu - V základním rozsahu vykonává SS každý základní ÚSC - tj. 6 258 obcí. Agenda vykonávána tímto typem obcí je např. evidence obyvatel, zajištění voleb, aj.⁶³

Obce II. typu - Obcí s POU je v ČR 393. II. typ obce vykonává PP i pro některé další obce.⁶⁴ Podíl PP je menší. Obce s POU jsou zároveň obcemi I. typu. Obce s POU např. rozhodují v 1. stupni ve správním řízení, jsou orgánem ochrany přírody, atd. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s POU, vymezuje obce vykonávající SS také pro obce další.

Obce III. typu - Obcí III. typu je 205. Tyto obce vykonávají v rámci PP největší díl SS a to i pro mnohé obce v jejich správním obvodu. Obce III. typu jsou zároveň obcemi předchozích 2 kategorií. Vydávání občanských průkazů, správa živnostenského podnikání

⁶⁰ POMAHÁČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. Praha, 2013. S. 56.

⁶¹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 341.

⁶² Kolektiv autorů. *Veřejná správa v ČR*. Praha, 2005. S. 28.

⁶³ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 33.

⁶⁴ PÚP – *Správní uspořádání ČR - Kategorizace obcí* [online]. [cit. 2021-07-16] Dostupné z: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

živnostenským úřadem, aj. jsou činnosti SS zajišťované obcemi s ORP.⁶⁵ Správní obvody ORP pro výkon SS v PP jsou určeny v zákoně č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů. „*Obecní úřad ORP v PP spolupracuje s krajem při přípravě a hodnocení realizace strategie rozvoje územního obvodu kraje a s Ministerstvem při přípravě a hodnocení realizace SRR.*“⁶⁶

3.2.4 Orgány obce

Obec je dle zákona o obcích samostatně spravována zastupitelstvem obce, dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, OÚ a zvláštní orgány obce.⁶⁷ „*Orgánem obce, městyse, města, statutárního města, městského obvodu nebo městské části je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon PP.*“⁶⁸ Možné orgány všech ÚSC jsou vypsány v níže uvedené tabulce.

Tabulka 1: Orgány územních samosprávných celků

O B E C	K R A J	H L. M. P R A H A
zastupitelstvo obce	zastupitelstvo kraje	zastupitelstvo hl. m. Prahy
rada obce	rada kraje	rada hl. m. Prahy
starosta	hejtman	primátor
obecní úřad	krajský úřad	magistrát hl. m. Prahy
zvláštní orgány obce	zvláštní orgány kraje	zvláštní orgány hl. m. Prahy
obecní policie		městská policie hl. m. Prahy
komise se svěřeným výkonem PP		

Zdroj: vlastní zpracování dle HORNÍK Jan a Petr KUŠ, 2019

Zastupitelstvo obce

„*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.*“⁶⁹ Zastupitelstvo je jediným ústavně zakotveným orgánem obce. Zastupitelstvo je povinný orgán každé obce. V oblasti SMS obce je zastupitelstvo hlavním orgánem - rozhoduje ve věcech SMS, pokud nejsou svěřeny vyššímu ÚSC. Zákon záměrně, z důvodu oddělení samostatné a PP, nesvěřil zastupitelstvu žádnou formu rozhodování ve věcech PP. Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, kteří jsou dle Ústavy voleni tajně na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva na 4 roky.⁷⁰ Zastupitelstvo je oprávněno vydávat právní předpisy v SP - tj. OZV. V případě, že v obci není rada, vydává zastupitelstvo také nařízení

⁶⁵ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 33.

⁶⁶ § 14 odst. 5 zákona č. 258/2000, o podpoře regionálního rozvoje

⁶⁷ § 5 odst. 1 zákona č. 128/2000, o obcích

⁶⁸ § 5 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁶⁹ čl. 101 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

⁷⁰ čl. 102 odst. 1 ústavního zákona 1/1993, Ústava ČR

v PP.⁷¹ „Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.“⁷² Funkce člena zastupitelstva je funkcí veřejnou.⁷³ Počet členů tohoto orgánu je závislý na počtu obyvatel obce a mělo by být přihlédnuto také k velikosti správního obvodu.

Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva obce

počet obyvatel obce	počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 15
500 až 3 000	7 až 15
3 000 až 10 000	11 až 25
10 000 až 50 000	15 až 35
50 000 až 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: vlastní zpracování dle § 68 zákona o obcích, 2021

V případě vyššího ÚSC je počet členů zastupitelstva 45, 55, nebo 65.⁷⁴ Hlavní město Praha má 55 až 70 zastupitelů.⁷⁵

Zastupitelstvo má v oblasti SP mnohé pravomoci, mezi ty výlučné, tj. svěřené výhradně tomuto orgánu, patří schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce; zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce; rozhodování o založení a rušení právnických osob; vydávání OZV obce a zřizování a rušení výborů.⁷⁶

Výbory - Zastupitelstvo zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. V obci je vždy povinně zřizován výbor finanční (kontroluje hospodaření obce s majetkem) a kontrolní (dozoruje plnění usnesení a dodržování právních předpisů ÚSC).⁷⁷ V případě kraje je povinný, nad rámec výše uvedených, ještě výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost.⁷⁸ Podmíněně povinným výborem je v případě nižších i vyšších ÚSC výbor pro národnostní menšiny.⁷⁹ V případě obcí bývá také často zřizován výbor osadní, je ale

⁷¹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 344.

⁷² § 69 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁷³ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 13.

⁷⁴ § 31 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích

⁷⁵ § 48 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

⁷⁶ § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁷⁷ § 119 odst. 2 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁷⁸ § 78 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích

⁷⁹ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 87.

možné zřídit i výbory jiné.⁸⁰ „*Osadní výbor je zprostředkujícím článkem mezi občany části obce a zastupitelstvem obce.*“⁸¹

Rada obce

Je výkonným orgánem v SP, v oblasti PP jí přísluší rozhodovat. Počet členů rady je 5 až 11, nesmí však přesahovat 1/3 členů zastupitelstva (pokud je zastupitelů méně než 15, rada se nevolí). Pokud v obci není rada zvolena, vykonává její pravomoc starosta.⁸² Počet členů rady kraje je 9 nebo 11. Pravomoci rady jsou např. zabezpečovat hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce,⁸³ aj.

Komise

„*Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise.*“⁸⁴ Komise se svěřeným výkonem PP jsou samostatným výkonným orgánem obce. ÚSC může zřídit např. komisi školskou, pro výstavbu a rozvoj města, pro cestovní ruch,⁸⁵ atd.

Starosta

Starosta je nejvyšší představitel obce, který ji zastupuje navenek. Starosta je volen zastupitelstvem obce z řad jeho členů. Musí být občanem ČR. Starosta svolává a většinou také i řídí jednání zastupitelstva a rady a také se podílí na výkonu samostatné i PP.⁸⁶ Plní úkoly zaměstnavatele, je odpovědný za informování veřejnosti o činnostech obce, spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce,⁸⁷ aj.

Obecní úřad

„*OÚ tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník OÚ, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do OÚ. V čele OÚ je starosta.*“⁸⁸ OÚ existuje v každé obci a je tvořen minimálně starostou a místostarostou. OÚ vykonává úkoly v samostatné i

⁸⁰ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 88.

⁸¹ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 86.

⁸² ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. Praha, 2007. S. 44-46.

⁸³ § 102 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁸⁴ § 122 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁸⁵ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 89.

⁸⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 345 – 346.

⁸⁷ § 103 odst. 4 a 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁸⁸ § 109 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

PP.⁸⁹ „Výkon SMS a v PP i výkon SS zabezpečuje obecní (městský) úřad, respektive zaměstnanci, kteří pracují ve výkonných orgánech úřadu, v odborech a odděleních.“⁹⁰

Tajemník obecního úřadu - Funkce tajemníka OÚ musí být zřízena v obcích II. a III. typu. Pokud není funkce tajemníka v obci stanovena, vykonává jeho činnosti starosta.⁹¹ Tajemník zajišťuje výkon PP, pokud nejsou tyto činnosti svěřeny radě nebo zvláštnímu orgánu, stanovuje platy všem zaměstnancům obce v rámci OÚ,⁹² aj.

Obecní policie

Lze ji zřídit na základě zákona č. 553/1991, o obecní policii a zákona č. 131/2000, o hlavním městě Praze.⁹³ Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku.⁹⁴ Pokud nemá obec zřízenou vlastní obecní policii, může uzavřít dohodu s jinou obcí (veřejnoprávní smlouvou), aby za ni tyto činnosti vykonávala.

Zvláštní orgány obce

Vykonávají pouze PP. Tyto orgány zřizuje starosta, nebo hejtman. Zřizuje se např. krizový štáb, bezpečnostní rada,⁹⁵ aj.

3.2.5 Spolupráce obcí

„Obce mohou při výkonu SP vzájemně spolupracovat.“⁹⁶ Obce mají za účelem ochrany a prosazování společných zájmů právo být členy svazku obcí.⁹⁷ Členy dobrovolného svazku obcí mohou být pouze obce. DSO je PO.⁹⁸ Tento svazek je možné vytvořit i s obcí/obcemi cizích států. Obce mohou spolupracovat nejen spolu navzájem, ale také s právníckými a FO.⁹⁹ Další formy spolupráce obcí je např. smlouva ke splnění konkrétního úkolu, založení PO a případně i jiné formy spolupráce neodporující zákonu.

⁸⁹ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 92.

⁹⁰ PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha, 2012. S. 142.

⁹¹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 346-347.

⁹² § 110 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁹³ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 104.

⁹⁴ MATES, Pavel; WOKOUN, René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 77.

⁹⁵ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 102 a 103.

⁹⁶ § 46 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích

⁹⁷ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 20.

⁹⁸ HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 59.

⁹⁹ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 25.

3.2.6 Dozor a kontrola výkonu působnosti obcí

ÚSC podléhají v rámci samostatné i PP správnímu dozoru a kontrole. Ústava však stanovuje, že zásah státu do činnosti ÚSC může probíhat, jen pokud to vyžaduje ochrana zákona a pouze zákonným způsobem.¹⁰⁰ Správní dozor nad SP všech ÚSC vykonává MVCR. Výkon PP obcí dozoruje příslušný krajský úřad, v případě krajů a hlavního města Prahy věcně příslušná ministerstva. V případě dozoru samostatné i PP je posuzována zákonnost právních aktů vydaných ÚSC.¹⁰¹ V rámci kontroly je posuzováno dodržování zákonů a jiných právních předpisů a dále se hodnotí, zda ÚSC v jednotlivých záležitostech postupuje v souladu s principy efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti. Kontrolní orgány jsou totožné jako u dozoru.¹⁰²

3.2.7 Hospodaření obcí

Jedním ze základních předpokladů existence územní SMS je vlastnictví majetku. Právo vlastnictví majetku bylo základním ÚSC navraceno zákonem č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí.¹⁰³ Majetkem obcí jsou věci a majetková práva stanovená zvláštním zákonem.¹⁰⁴ „Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně...“¹⁰⁵ Obec je povinna svůj majetek chránit před poškozením, zničením, zneužitím, odcizením, dbát o jeho rozvoj a vést jeho evidenci.¹⁰⁶ Pro sociální a ekonomický rozvoj obce mají největší význam stálá aktiva (investiční majetek hmotný, nehmotný a finanční investice).¹⁰⁷

3.2.8 Rozpočet obcí

Rozpočty obcí (a krajů) jsou součástí veřejných rozpočtů. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, upravuje pravidla týkající se územních rozpočtů. Rozpočet je nástrojem zabezpečení a financování obecní politiky. Rozpočet obce

¹⁰⁰ Čl. 101 odst. 4 ústavního zákona 1/1993, Ústava ČR

¹⁰¹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 348, 383-386.

¹⁰² HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva – přehledně a v příkladech*. Praha, 2019. S. 124-125.

¹⁰³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 284.

¹⁰⁴ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 60.

¹⁰⁵ § 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁰⁶ ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. Praha, 2007. S. 33-34.

¹⁰⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 286.

je nástrojem realizace sociálně ekonomického rozvoje území. Dále je jeho prostřednictvím plněno poslání územní SMS a jsou jím prosazovány místní zájmy obyvatelstva.¹⁰⁸

Pod pojmem rozpočet je možné si představit peněžní fond, finanční plán, bilanci příjmů a výdajů, nebo také nástroj určený k prosazování cílů municipální politiky.¹⁰⁹ Rozpočet ÚSC je decentralizovaným peněžním fondem a je založen na principech nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Je sestavován na období kalendářního roku. Rozpočet obce má 3 základní funkce, a sice rozhodovací, kontrolní a řídicí.¹¹⁰

Obecní rozpočet zahrnuje, jako každý jiný, příjmy a výdaje. Obě položky rozpočtu můžeme dělit na běžné (provozní - opakující se) a kapitálové (nahodilé). Rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný. Pokud jsou příjmy vyšší než výdaje, jedná se o rozpočet přebytkový, v opačném případě hovoříme o rozpočtu deficitním (schodkovém). Rozpočet je nástrojem prosazování cílů regionální a municipální politiky.¹¹¹ „Většina obcí se potýká se stejným problémem; tím je nedostatek finančních prostředků, potřebných k financování její činnosti a dalšího rozvoje obce.“¹¹²

Příjmy obcí

„Příjmy obce jsou nevratně získané finanční prostředky, které nezahrnují nevratná inkasa (půjčky, úvěry apod).“¹¹³ Běžné příjmy obcí můžeme dále rozdělovat na daňové, nedaňové a přijaté transfery.¹¹⁴ Mezi příjmy kapitálové řadíme příjmy z prodeje majetku/cenných papírů, přijaté úvěry/splátky půjček a příjmy z emise komunálních dluhopisů.¹¹⁵

Daňové příjmy tvoří průměrně 68 %, nedaňové 10 %, kapitálové 2 % a transfery 20 % celkových příjmů obcí. Výlučné daně směřující v plné výši do rozpočtu obcí jsou daně z nemovitých věcí a daně z příjmů PO placené obcemi.¹¹⁶ V případě daní sdílených plyne do rozpočtu obce ve většině případů 23,58 % jejich celostátního hrubého výnosu. Přidělení finančních prostředků v rámci rozpočtového určení daní nemohou obce ovlivnit, mohou ale

¹⁰⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 261.

¹⁰⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, 1997. S. 108-120.

¹¹⁰ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 30-31.

¹¹¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha, 2015. S. 53.

¹¹² JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 80.

¹¹³ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 107.

¹¹⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 242 a 244.

¹¹⁵ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 32.

¹¹⁶ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 85.

ovlivňovat výši svých příjmů prostřednictvím zavedení a následného výběru místních poplatků - tj. ze psů; z pobytu; za užívání veřejného prostranství; ze vstupného; za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst; za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů; za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu, nebo kanalizace.¹¹⁷ „Místní poplatky jsou platby, o jejichž zavedení si na základě zmocnění v zákoně rozhoduje sama obec v rámci SP. Jsou to poplatky, které nemusí být vybírány ve všech obcích, ale jen v obcích, které se rozhodly využít zákonného zmocnění a poplatky vybírat.“¹¹⁸ Obce mají částečnou daňovou pravomoc zavést a také měnit koeficienty pro výpočet daní z nemovitých věcí, čímž mohou také ovlivňovat výši svých příjmů.¹¹⁹

Obce jsou závislé na daňových příjmech, které jsou jim přerozdělovány ze státního rozpočtu. Tyto výnosy z daní tvoří základní příjem obcí, není však možné, aby byly závislé pouze na tomto zdroji - měly by rozvíjet podnikatelské činnosti a další aktivity, aby pokryly potřebné výdaje.¹²⁰

Výdaje obcí

„Výdaje obce jsou nevratné platby obce jiným subjektům včetně poskytovaných návratných zdrojů.“¹²¹ Mezi běžné výdaje obcí řadíme mzdy, platy, nájemné, energie, povinné pojistné za zaměstnance, materiál, aj. Výdaje kapitálové pak zahrnují výdaje na pořízení majetku, splátky úvěrů, investiční půjčky,¹²² aj. Struktura výdajů obcí je průměrně přibližně 70 % běžných a 30 % kapitálových výdajů.¹²³

Mimorozpočtové fondy

Kromě výše popsaného územního rozpočtu mohou být součástí finančního systému ÚSC také mimorozpočtové fondy. Obce mohou vytvářet také fond rezerv a rozvoje (FRR). FRR slouží ke spoření finančních prostředků pro pozdější investování. Finanční rezerva soustředěná ve FRR může posloužit pro financování neplánovaných potřeb, nebo schodku

¹¹⁷ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 87.

¹¹⁸ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 65.

¹¹⁹ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 42-48.

¹²⁰ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 99.

¹²¹ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 175.

¹²² JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 32.

¹²³ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. Praha, 2020. S. 35.

rozpočtu. Obce nemusejí za účelem spoření prostředků na pozdější využití zakládat mimorozpočtové fondy, peníze mohou shromažďovat jednoduše na účtu.¹²⁴

3.2.9 Hodnocení stavu obcí

Z důvodu aktuálnosti a porovnatelnosti dat je pro hodnocení stavu obcí nejvhodnější použít oficiálně dostupné údaje shromážděné ČSÚ. Signální ukazatele charakterizují území, sídelní strukturu, obyvatelstvo, nezaměstnanost a ekonomické činnosti. Uvedené ukazatele jsou sledovány v dlouhém časovém období, disponují tak vysokou vypovídací schopností. Tyto údaje poskytnou základní obraz obce a pro jeho dokreslení je ještě vhodné provést místní šetření - v něm je vhodné se zaměřit na občanskou a technickou vybavenost obce.¹²⁵

3.3 Region

Studiem regionů se zabývají regionální vědy - regionalistika, což je obor, který komplexně zkoumá prostorové jevy, procesy a vztahy.¹²⁶

Původ pojmu region nalezneme v latinském slově *regio*, což je v překladu hranice. Tento výraz byl používán již v antice, kdy označoval území spadající pod moc jednoho panovníka. Termín region je tedy velmi dlouho a také hojně užívaný pojem, neexistuje však pouze jedna jediná správná definice tohoto termínu. „*Tento problém lze překonat tím, že region chápeme jako komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry.*“¹²⁷

Vzhledem k neexistenci všeobecně platné definice pojmu region se jednotliví autoři pokoušejí vytvořit „svou“ definici tohoto termínu, v literatuře tak nalezneme definice velmi různorodé, některé obecné, jiné úzce zaměřené. Například Krejčí (2010) chápe region více způsoby - jako výsledek regionalizace; konkrétní úroveň RP; či jako subjekt zastřešující spolupráci obcí.¹²⁸ Mates a Wokoun (2001) definují region jako komplex vznikající diferenciací krajiny.¹²⁹

Regiony jsou vymezeny svými hranicemi, na mapě mohou být odděleny prostřednictvím zón nebo linií. Hranice regionů, které vznikly lidskou činností, jsou ostřejší

¹²⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 264.

¹²⁵ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 113.

¹²⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 9.

¹²⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 63

¹²⁸ KREJČÍ, Tomáš. *Regionální rozvoj – teorie, aplikace, regionalizace*. Brno, 2010. S. 36.

¹²⁹ MATES, Pavel a René WOKOUN a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 89.

než hranice regionů vytvořených přírodou.¹³⁰ Postupem času už ale region nebývá chápán jako ostře ohraničené území, ale je, v moderním pojetí RP, vnímán spíše jako komplexní síť lidí, zboží, kapitálu, vztahů a prostorových interakcí, tedy jako určitý dynamický projev společenských procesů.

Pro koncepci regionu i pro geografii má zásadní význam jedna z teorií prostorového uspořádání - teorie centrálních míst, o jejíž vznik se zasloužil Walter Christaller. Prostřednictvím této teorie se autor snažil vysvětlit počet, velikost a rozmístění sídel v sídelní struktuře, navázal na teorii lokalizace zemědělské výroby Johana Heidricha von Thüнена. Jádrem teorie centrálních míst je zjištění, že centrální místa tvoří přirozená ekonomická centra regionů. Centrální místa mají tvar hexagonály, samotná centra jsou v jejich středu a to z důvodu nejoptimálnějších dopravních nákladů.¹³¹

Regiony je možné vymežit dle rozličných kritérií. Jedním možným typem dělení regionů, v regionálních vědách často používaným, je na regiony deskriptivní a normativní. Regiony deskriptivní jsou vymezeny na základě situační analýzy, jejímž výsledkem jsou regiony homogenní a heterogenní. Normativní vymezení regionů je výsledkem politického rozhodnutí na základě požadavků exekutivy, nebo legislativy.¹³² Regiony homogenní a heterogenní tedy vznikají přístupem deskriptivním a to dle struktury (formy). Pro regiony homogenní je typická stejnorodost jejich vlastností. Tyto regiony jsou vymezeny na základě zjištěné shody. Naproti tomu regiony heterogenní (nodální/funkční/spádové/uzlové) se vyznačují nesourodostí vlastností, ale zároveň funkční jednotností.¹³³ „*Homogenní regiony charakterizuje také další znak, kterým je převažující způsob ekonomického využití území, např. regiony těžební, zemědělské, rekreační.*“¹³⁴ Haggett a kol. publikovali názor, že pro vymezení homogenních regionů je podstatná heterogenita vně regionu vůči takto vymezenému regionu.¹³⁵ Regiony nodální jsou charakteristické vzájemnými vazbami mezi centrem a jeho zázemím, kdy je zjišťována intenzita těchto vazeb. Funkční region je např. spádová oblast nákupů, dojížděky za prací, atd. Za „objevitele“ nodálních regionů bývají

¹³⁰ MATES, Pavel; WOKOUN René a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, 2001. S. 36.

¹³¹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 224-226.

¹³² WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 283.

¹³³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 65.

¹³⁴ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 16.

¹³⁵ HAGGETT, Peter a kol. *Locational analysis in human geography*. London, 1977. S. 247.

považování Johan Heindrich von Thünen a Alfred Weber. Homogenní region končí tam, kde zanikají společné znaky, region heterogenní pak tam, kde je slabá intenzita vazeb mezi jádrem a zázemím.

Na základě praktického využití (účelu), normativním přístupem, vznikají regiony administrativní a účelové. Administrativní regiony jsou vymezeny na základě potřeb VS, kdy mezi nimi vznikají vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Regiony účelové jsou vymezeny dočasně a to z důvodu řešení nějakého aktuálního společného problému.

Podle důležitosti regionu pro regiony ostatní je rozlišujeme dle hierarchie na makroregiony, mezoregiony a mikroregiony, které jsou označovány jako regiony *přirozené*. U mikroregionů, tedy těch nejpodřízenějších oblastí v rámci regionální struktury pak můžeme ještě dále rozlišovat mikroregiony 1. a 2. stupně.¹³⁶ Za makroregion je obecně považována celá ČR. Mezoregiony jsou rozsáhlé oblasti, které se vymezují na základě nedenní dojížděky za prací, službami 4. a 5. řádu a migrace. Mikroregiony se vyznačují nejvyšší integritou z vyjmenovaných celků, regionální procesy jsou v nich velmi silné a tyto regiony jsou vůči okolí značně uzavřené. Jsou vymezovány na základě každodenní dojížděky za prací a základními službami.¹³⁷ ČR je povodím velkých toků přirozeně rozdělena na 3 makroregiony - Čechy (polabský), Morava (podunajský) a Slezsko (pooderský). V rámci socioekonomické a historické struktury je však naše země rozdělena na Čechy a Moravu (s českým Slezskem).¹³⁸

Geograf H. H. Blotevogel klasifikuje regiony na 3 typy - analytické, regiony vymezené lidskými aktivitami a identifikační.¹³⁹

Nad rámec výše uvedeného členění regionů Jáč a kol. uvádí ještě členění dle hlediska geografického (přirozené a umělé); funkčního (vzniklé na základě vazeb mezi bydlištěm a pracovištěm); ekonomické výkonnosti (růstové, stagnující a problémové); zákona č. 248/2000, o podpoře RR (strukturálně postižené, hospodářsky slabé, venkovské a ostatní) a RP EU (NUTS a Euroregiony).¹⁴⁰

¹³⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 69.

¹³⁷ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 14-15.

¹³⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 72.

¹³⁹ BLOTEVOGEL, Hans, Heinrich. *Zur Konjunktur der Regiondiskurse*. Stuttgart, 2000. S. 497.

¹⁴⁰ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 14-17.

Regiony mají mnoho významů. Můžeme hovořit o dimenzi ekonomické, politické, sociálně-kulturní, environmentální a strategické.¹⁴¹

Proces vytyčování regionů nazýváme regionalizace. Při vymezování bývá postupováno na základě dvou hledisek - objektivního a subjektivního. V rámci objektivního hlediska je sledována pevnost vazeb mezi jednotlivými složkami regionů a subjektivní hledisko pak plní úkoly daného výzkumu. Regionalizace může být socioekonomická, fyzicko-geografická, nebo regionalizace jednotlivých geografických disciplín. Regionalizaci dále můžeme rozlišovat dle toho, zda vymezování regionů probíhá zdola, nebo shora.¹⁴²

3.3.1 Regiony soudržnosti

Pro potřeby EU bylo nutné vytvořit ve všech členských státech srovnatelné územní jednotky a z tohoto důvodu vznikla klasifikace NUTS (z francouzštiny La Nomenclature des Unites Territoriales Statistique).¹⁴³ O zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek bylo rozhodnuto nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1059/2003 dne 26. 5. 2003. Nomenklatura územních statistických jednotek má význam jak pro účely statistické, tak pro čerpání finančních příspěvků z fondů EU.

Klasifikace NUTS má 3 základní úrovně: NUTS I, II a III. Každá kategorie je ohraničena minimálním a maximálním počtem obyvatel (viz tabulka 3). V ČR odpovídá úrovni NUTS I území celého státu (CZ0); NUTS II (CZ01-08) byly vytvořeny speciálně pro potřeby EU a vzniklo tak 8 regionů soudržnosti (Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko) a NUTS III (CZ0XX) tvoří 14 krajů. Území NUTS II je tvořeno jedním (Moravskoslezsko; Praha) až třemi kraji (Severovýchod).¹⁴⁴ „Pro potřeby spojené s koordinací a realizací podpory hospodářské, sociální a územní soudržnosti se zřizují regiony, jejichž územní vymezení je totožné s územními statistickými jednotkami NUTS 2.“¹⁴⁵

¹⁴¹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a plánování)*. Praha, 2008. S. 285-286.

¹⁴² Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 69 - 70.

¹⁴³ Národní ústav pro vzdělávání. *Klasifikace jednotek NUTS* [online]. [cit. 2020-11-07] Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/klasifikace-jednotek-nuts>

¹⁴⁴ PÚP. *NUTS* [online]. [cit. 2020-11-07] Dostupné z:

<https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>

¹⁴⁵ § 15 zákona č. 258/2000, o podpoře regionálního rozvoje

Tabulka 3: Klasifikace NUTS

jednotka	min. počet obyvatel	max. počet obyvatel
NUTS I	3 miliony	7 milionů
NUTS II	800 tisíc	3 miliony
NUTS III	150 tisíc	800 tisíc

Zdroj: vlastní zpracování dle PÚP, 2021

3.4 Regionální rozvoj

Přestože snaha o rozvoj území existuje od pradávna, počátky RR jako vědní disciplíny datujeme až od 30. let 20. století. RR je věda multidisciplinární - snoubí se v ní různé nauky (např. ekonomie, geografie, sociologie, demografie, územní plánování, politologie, aj.).¹⁴⁶ Za předchůdce RR je považována regionální věda, jejímž zakladatelem byl Walter Isard.

RR je možné chápat ve dvou rovinách - akademické a praktické. V praktickém pojetí, pojetí neakademickém, je RR chápán jako vyšší využívání a zvyšování potenciálu systematicky vymezeného prostoru vedoucí k lepší konkurenceschopnosti soukromého sektoru, životní úrovně obyvatel, stavu ŽP, atd. Pojetí akademické pak RR vysvětluje jako aplikaci nauk řešící procesy, jevy a vztahy systematicky vymezeného prostoru, které jsou ovlivněny podmínkami daného regionu (sociálními, ekonomickými a přírodně-geografickými). Primárním úkolem RR je pak hledání příčinných zákonitostí, rozmístování ekonomických činností, nerovnoměrného osidlování území a následné hledání nástrojů, kterými je možné probíhající procesy ovlivnit.¹⁴⁷ Poznatky akademického pojetí RR přináší RP poznatky, které jsou následně využity v rámci praktického pojetí RR.

„Cílem podpory RR je zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a ŽP, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro zvýšení hospodářské a sociální úrovně jednotlivých regionů.“¹⁴⁸

RR je někdy také označován jako rozvoj místní, nebo mnohorozměrný. Složkou RR je i rozvoj ekonomický, je však také tvořen mimoekonomickými součástmi (např. populační

¹⁴⁶ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 44.

¹⁴⁷ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 11.

¹⁴⁸ § 3 odst. 1 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

vývoj, bydlení, infrastruktura, atd.).¹⁴⁹ Rozvoj je vyšší stupeň růstu, respektive růst je jeho složkou a je charakteristický kvalitativními změnami.¹⁵⁰ „*MMR plní funkci národního koordinátora RR, správce RP státu a regulátora územního rozvoje.*“¹⁵¹

Pro zajištění kvality života je třeba obec neustále rozvíjet. Rozvoj je zejména o lidech a pro lidi.

3.4.1 Teorie regionálního rozvoje

Rozdíly mezi jednotlivými oblastmi existují od pradávna, a proto vzniklo mnoho teorií RR, které se snažily tyto nerovnoměrnosti vysvětlit. Teorie RR mají význam poznávací, zároveň však význam praktický - jejich znalost je základem pro volbu vhodné RP, případně rozvojové strategie.¹⁵² V současnosti existuje mnoho teorií RR.¹⁵³

Teorie RR vznikaly desítky let a prošly mnoha vývojovými fázemi, můžeme je tak dělit podle různých kritérií. Časté je dělení teorií RR na konvergenční a divergenční. Konvergenční teorie (teorie rovnováhy) zastávají názor, že rozdíly mezi regiony se v čase přirozeně vyrovnávají. Teorie nerovnováhy (divergenční) hovoří o opaku, tedy, že disparity se mezi jednotlivými regiony časem prohlubují.¹⁵⁴

Teorie RR mohou být členěny také podle převahy nabídky či poptávky, nebo na teorie induktivní a deduktivní. Regionální teorie jsou často klasifikovány dle ekonomického směru, v němž se zrodily - na neoklasické (1920-1940), keynesiánské (1950-1975), neomarxistické (1970-1985), neoliberální (1975-dosud) a neoinstitucionální (1980-dosud).¹⁵⁵

Prvními, nejstaršími regionálními teoriemi, byly teorie lokalizace (autoři J. H. von Thünen, W. Laundhardt, A. Weber, W. Isard, aj.). Dalšími teoriemi byly teorie prostorové

¹⁴⁹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 214-215.

¹⁵⁰ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 210.

¹⁵¹ PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav, PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha, 2012. S. 418.

¹⁵² WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 220.

¹⁵³ BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Praha, 2011. S. 87.

¹⁵⁴ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 221.

¹⁵⁵ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. 224-270.

rovnováhy (G. Myrdal, A. Lösch, aj.) a koncepční přístupy vysvětlující RR a socioekonomickou úroveň regionů (D. C. North, G. Myrdal, F. Perroux, aj.).¹⁵⁶

3.4.2 Udržitelný rozvoj

Postupem času je kladen čím dál větší důraz na TUR. Tento typ rozvoje znamená cílený proces změn v lidské společnosti, konkrétně v chování k sobě samému i svému okolí, který vede ke zvýšení současného potenciálu uspokojování potřeb, přičemž tento potenciál je zachován i pro budoucí generace.¹⁵⁷ Z ekonomického hlediska je možné TUR definovat ekonomickým růstem, při němž je v souladu hospodářský a společenský pokrok a zároveň je plnohodnotně zachováno ŽP.¹⁵⁸

3.4.3 Ekonomický rozvoj

„Podstatou takto chápaného rozvoje je především formování fyzických, lidských, sociálních a institucionálních zdrojů a využívání z něho plynoucích komparativních výhod k vytváření ekonomické základny fungující trvale a s přiměřenou mírou nezávislosti.“¹⁵⁹

Ekonomický rozvoj se zaměřuje primárně na zaměstnanost a dále na příjmy obyvatel, výhodnou odvětvovou strukturu, efektivitu investiční činnosti, dostatečné veřejné finance a také na optimální nabídku zboží, služeb a veřejných statků.¹⁶⁰ Rozlišujeme přímé a nepřímé nástroje ekonomického rozvoje. Přímý nástroj je např. výstavba infrastruktury, nástroj nepřímý pak např. aktivity v oblasti marketingu. Mezi faktory ekonomického rozvoje můžeme zařadit kvalitní dopravní infrastrukturu, kvalifikovanou pracovní sílu,¹⁶¹ aj.

3.4.4 Sociální rozvoj

Sociální rozvoj zahrnuje především oblasti kvality života a dalších životních podmínek. Můžeme sem tedy zařadit demografii, bydlení, školství, kulturu, vzdělávání, dopravu, ochranu a bezpečnost, sociální péči, atd.

¹⁵⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 86 - 97.

¹⁵⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 219.

¹⁵⁸ HASPROVÁ, Olga; Helena, JÁČOVÁ a Jaroslava SYRVÁTKOVÁ. *Ekonomické činnosti obcí jako faktor regionálních rozdílů*. Liberec, 2009. S. 47.

¹⁵⁹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 211.

¹⁶⁰ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 211.

¹⁶¹ BINEK, Jan. *Rozvojové možnosti obcí*. Praha, 2010. S. 17.

3.4.5 Program rozvoje obce

Každá obec by měla mít vytvořený program rozvoje. Jedná se o střednědobý, případně dlouhodobý dokument, který je pořizován v souladu se zákonem o obcích, v němž je zakotven. Jeho hlavním smyslem je prosperita obce jako celku.¹⁶² Úkolem PRO je definovat společné zájmy obce, obyvatel, podnikatelských subjektů; definovat místní předpoklady společných zájmů; optimalizovat podmínky pro rozvoj bydlení; koordinace vynakládání veřejných financí a veřejných výdajů; definovat dlouhodobé záměry obce v oblasti politiky hospodářské, sociální a ekologické; posilovat sounáležitost a odpovědnost za rozvoj obce u obyvatel.¹⁶³ Zákon o podpoře RR stanoví, že obec „v souladu s místními podmínkami a rozvojovými dokumenty samostatně nebo ve spolupráci s jinými obcemi zabezpečuje nebo podporuje aktivity zaměřené na rozvoj územního obvodu obce.“¹⁶⁴

3.5 Regionální politika

Počátky RP datujeme, stejně jako počátky RR, do období 30. let 20. století. „RP se vyvinula jako obranný mechanismus proti důsledkům velké hospodářské krize v meziválečném období.“¹⁶⁵ Tehdejší krize zasáhla zejména průmyslové oblasti ve Velké Británii a na tuto situaci bylo třeba adekvátně reagovat, protože ekonomické a sociální rozdíly se v jednotlivých regionech značně prohloubily. Reakcí na vznikající disparity byla právě RP a Velká Británie je tak považována za „kolébku“ RP. Prostřednictvím zavedení RP se stát snažil meziregionální problémy zmírnit a zamezit tak možným následným konfliktům. Můžeme rozlišit 3 hlavní důvody vzniku problémových regionů, a sice nedostatečnou vybavenost přírodními zdroji, nedostatečné využití vlastních zdrojů, nebo stagnující (případně upadající) základní odvětví.¹⁶⁶ Po 2. světové válce se pak RP rozšířila také do Francie, Itálie, Německa a s přibývajícím lety do mnoha dalších států.¹⁶⁷ V evropských postkomunistických zemích se RP začala uplatňovat až po změně režimu, koncem osmdesátých let.

¹⁶² Deník veřejné správy. *Program rozvoje obce* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6608415>

¹⁶³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 196-198.

¹⁶⁴ § 14 odst. 4 písm. b) zákona č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje

¹⁶⁵ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 40.

¹⁶⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 98 – 99.

¹⁶⁷ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 24-25.

RP je těžké přesně definovat. Dle slovníku Dictionary of Human Geography¹⁶⁸ je RP součástí státní politiky a ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit; napomáhá růstu ekonomické aktivity s vysokou nezaměstnaností a v oblastech s nadměrným růstem aktivity naopak reguluje.¹⁶⁹ N. Vanhove definuje RP jako veřejné intervence, které směřují k ideálnějšímu rozmístění ekonomických činností v prostoru; snaží se napravit důsledky tržní ekonomiky; cílem ekonomického růstu je dle něj ekonomický růst a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.¹⁷⁰ Malinovský a Sucháček definují RP jako ovlivňování hospodářských procesů prostřednictvím veřejného sektoru v území státu, nebo většího ekonomického prostoru; posilování výkonnosti v problémových regionech prostřednictvím změn v prostorovém rozmístění ekonomických aktivit a lokalizačních podmínek.¹⁷¹ Matoušková a kol. označuje RP jako soubor nástrojů a opatření, pomocí kterých je dosahováno zmírnění nebo odstranění meziregionálních disparit v ekonomickém rozvoji regionů.¹⁷² RP je vždy zaměřena na podporu vybraných regionů, důležitým principem je tedy regionální selektivnost,¹⁷³ nemusí se však nutně jednat o oblasti nejzaostalejší či nejproblémovější. „*RP je tedy určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby přispěla ke zlepšení efektivnosti hospodářské politiky.*“¹⁷⁴

„*Konkrétní obsahové vymezení RP je pochopitelně podmíněno aktuální sociálně ekonomickou situací a jí odpovídající státní hospodářskou, popř. i sociální politikou.*“¹⁷⁵

Lauschmann identifikuje 3 základní typy RP - růstově orientovanou; stabilizačně orientovanou a infrastrukturalně orientovanou.¹⁷⁶ Dle úrovně, na které je RP realizována, rozlišujeme RP nadnárodní, národní a regionální.

Při koncepci RP vyvstávají mnohá dilemata - např. výběr strategické/pojišťovací RP; volba řádově vhodné úrovně; výběr kritérií pro vymezení podporovaných regionů; volba

¹⁶⁸ ROGERS, Alisdair; Noel, CASTREE a Rob KITCHIN. *Dictionary of Human Geography*. Oxford, 2013.

¹⁶⁹ Oxford Reference. *A Dictionary of Human Geography* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z: <https://www.oxfordreference.com/search?btog=chap&q0=regional&source=%2F10.1093%2Fafref%2F9780199599868.001.0001%2Fafref-9780199599868>

¹⁷⁰ VANHOVE, Norbert. *Regional policy: A European Approach*. Ashgate, 1999. S. 241.

¹⁷¹ MALINOVSKÝ, Jan a Jan SUCHÁČEK. *Velký anglicko-český slovník vysvětlující pojmy regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské unie*. Ostrava, 2006. S. 601.

¹⁷² MATOUŠKOVÁ, Zdeňka a kol. *Úvod do prostorové ekonomiky*. Praha, 1992. S. 73.

¹⁷³ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 34.

¹⁷⁴ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 29.

¹⁷⁵ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 100.

¹⁷⁶ LAUSCHMANN, Elisabeth. *Grundlagen Einer Theorie Der Regionalpolitik*. Hannover, 1973. S. 54.

nástrojů RP; výběr podporovaných subjektů; aj. RP strategická je zaměřena na posílení konkurenceschopnosti jádrových aglomerací, což následně zabezpečí vnější konkurenceschopnost státu. Naopak pojišťovací RP má za cíl zmírnění socioekonomických problémů v problémových regionech, což má za následek posílení soudržnosti uvnitř státu. Pojišťovací typ RP převažuje.¹⁷⁷ Poznatky pro RP vytváří akademické pojetí RR a ty jsou pak jejím prostřednictvím využity pro praktické pojetí RR.

3.5.1 Disparity

Nosným tématem RP jsou disparity. Disparita je „*strukturovaný jev tvořený systémem prvků, vazeb a vztahů, projevující se kumulací jevů (příznivých nebo nepříznivých), ovlivňujících rozvoj určité oblasti v daném prostoru.*“¹⁷⁸ Jazykovědně můžeme disparitu jednoduše přeložit jako „nerovnost“, případně „rozdílnost“. Disparity jsou součástí jakékoliv oblasti a nelze je chápat pouze v negativním smyslu, mohou mít i pozitivní význam - tj. formu komparativní výhody, kdy může region z rozdílnosti dokonce těžit.¹⁷⁹ RP by neměla opomíjet řešení důsledků disparit, především by ale měla řešit jejich příčiny.

MMR ČR definuje regionální disparity jako regionální rozdíly neodůvodněné, celospolečensky neúnosné úrovně, a to z pohledu rozvoje ekonomického, sociálního a ekologického. Aby bylo dosaženo zmírňování regionálních disparit, což je jedním z cílů RP, musí být disparity primárně změřeny a vymezeny, za což je na národní úrovni zodpovědné MMR.¹⁸⁰

„*Regionální disparity nám umožňují právě díky přítomnosti rozdílnosti vyjadřovat jedinečnost regionů anebo jejich obcí. Lze tedy říci, že disparity mají rysy jedinečnosti.*“¹⁸¹ Disparity mohou vznikat na základě geografické polohy, vlivů přírodních jevů, míry vybavenosti přírodními zdroji, důsledků lidské činnosti, atd. Disparity můžeme členit z hlediska věcného, časového, měřitelnosti, teritoriality, ovlivnitelnosti a dopadů.¹⁸²

¹⁷⁷ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 34

¹⁷⁸ CHABIČOVSKÁ, Kateřina a kol. *Rozvojový interaktivní audit – přístupy k řešení disparit*. Brno, 2009. S.14.

¹⁷⁹ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 13-14.

¹⁸⁰ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 51.

¹⁸¹ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 112-113.

¹⁸² JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 18.

3.5.2 Motivy regionální politiky

Můžeme rozlišovat 4 hlavní motivy RP: ekonomické, sociální, environmentální a politické. V počátcích RP byly dominantní sociální motivy, v současnosti jsou nejvýznamnější ty ekonomické.¹⁸³ V posledních letech narůstá také aspekt ekologický, protože není možné rozvíjet území na úkor ŽP. Z ekonomického hlediska je cílem RP snaha o využití všech výrobních faktorů, především pracovní síly; optimální rozmístění firem v prostoru; zamezit přelidnění, které s sebou přináší obrovské náklady; ekonomický růst a přijatelnou výši inflace. Motiv ekologický je brán na zřetel až od 80. let, kdy byl prosazen v návaznosti na znehodnocování ŽP, v posledních letech je však na ochranu přírody kladen čím dál větší důraz. Aspekty sociálních motivů jsou plná zaměstnanost, obecné blaho a rozdělení příjmů mezi jednotlivé regiony.¹⁸⁴

3.5.3 Pojetí regionální politiky

Dle období, kdy byla RP uskutečňována, můžeme rozlišovat 2 její pojetí. Zhruba do poloviny 70. let byla uplatňována RP tradiční, poté hovoříme o moderní RP. Základní rozdíly mezi těmito dvěma typy RP shrnuje následující tabulka.

Tabulka 4: Pojetí regionální politiky

aspekt	tradiční RP	moderní RP
regiony	geograficky relativně stále problémové regiony	geograficky relativně rychle se měnící problémové regiony
problémy	rozvinutost / zaostalost	strukturální změny
strategie	regionální růst	regionální inovace
nástroje	meziregionální přerozdělování	mobilizace vnitřních zdrojů
orientace na	kapitál, suroviny, velké firmy	informace, technologie, služby, malé a střední firmy
organizační forma	centralizace	decentralizace

Zdroj: Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 106.

RP se nejprve snažila o přesun pracovních sil z oblastí s vysokou nezaměstnaností, nyní převládá strategie opačná - motivace pohybu práce za pracovníky. Tradiční přístup RP je založen na státním intervencionismu, je zde patrná silná role státu - je založen na

¹⁸³ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 24.

¹⁸⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 102 – 105.

redistribuci, státních zakázkách a snižování regionálních rozdílů.¹⁸⁵ Tradiční přístup je přístupem exogenním. U tohoto typu RP můžeme dále rozlišovat RP orientovanou růstově, stabilizačně, nebo infrastrukturně. Naproti tomu moderní (akcelerační) přístup je založen na uvolňování tržních sil, silnou roli mají regiony - ke splnění cílů jsou využity vlastní zdroje. Centrální orgány zde hrají pouze roli koordinační.¹⁸⁶ Jedná se o přístup endogenní.

3.5.4 Cíle regionální politiky

Cílem RP je snížení míry nezaměstnanosti, meziregionálních rozdílů; zastavení migrace motivované pracovními důvody; dosažení vyššího tempa ekonomického růstu využitím pracovních sil; omezení růstu velkých aglomerací; snížení rozdílů v příjmech a v životní úrovni; větší rovnoměrnost v rozmístění ekonomických aktivit; udržování (posilování) regionální identity a kultury; posílení metropolitních území na světové úrovni.

3.5.5 Nástroje regionální politiky

RP může ke splnění svých cílů využívat mnohých nástrojů, které lze klasifikovat podle různých kritérií. Nejčastější dělení je na nástroje makroekonomické, mikroekonomické a ostatní (administrativní).¹⁸⁷ Nástroje makroekonomické umožňují pozitivně ovlivňovat okolí. Řadíme mezi ně fiskální a monetární politiku a protekcionismus.¹⁸⁸ Mikroekonomické nástroje ovlivňují rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové alokaci.¹⁸⁹ Ovlivňují realokaci kapitálu, nebo pracovních sil.¹⁹⁰ Administrativní nástroje mají pouze doplňkový charakter¹⁹¹ a to regulační. Mohou mít, jako předchozí 2 typy nástrojů, podpůrný i omezující charakter. Další možné dělení nástrojů RP je na nástroje stimulační (převažují) a restriktivní. Nástroje RP jsou také často klasifikovány dle způsobu poskytování na přímé a nepřímé. Poskytování nástrojů RP může být selektivní, nebo automatické.

¹⁸⁵ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 13.

¹⁸⁶ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 13.

¹⁸⁷ PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008. S. 152-162.

¹⁸⁸ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 108-109.

¹⁸⁹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 36.

¹⁹⁰ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 109-111.

¹⁹¹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 36.

3.5.6 Regionální politika ČR

Do pádu komunismu se RP v ČR nerealizovala. Po roce 1989 se vzhledem ke zrušení povinnosti pracovat začala zvyšovat nezaměstnanost, dále kvůli vzniku možnosti soukromého vlastnictví a soukromého podnikání docházelo ke zvětšování rozdílů v socioekonomickém rozvoji mezi jednotlivými regiony a postupovaly procesy demokratizace a decentralizace rozhodování, což bylo podnětem pro vznik RP. Na počátku 90. let se stát primárně soustředil na makroekonomickou transformaci.¹⁹² Dalším impulsem pro vznik RP byla také Dohoda o přidružení ČR k EU z roku 1995, která po ČR požadovala vlastní RP. Ve druhé polovině 90. let už byla státní RP věnována větší pozornost, v roce 1996 bylo zřízeno MMR, v roce 1997 bylo vytvořeno 14 krajů a na konci 90. let vznikl soubor programových dokumentů RR (Strategie RR ČR, Regionální operační program a programy rozvoje krajů, mikroregionů a obcí). Roku 1998 byla vládou ČR přijato usnesení č. 235 - Zásady RP.¹⁹³ V roce 2000 pak byly vydány zákony o podpoře RR, o obcích, o krajích a o hlavním městě Praze, které vytvořily rámec RP. Vstupem ČR do EU (1. 5. 2004) se RP stala významným prvkem RR. ČR se tak otevřely možnosti čerpat prostřednictvím strukturálních fondů finanční zdroje pro podporu RR.¹⁹⁴ RP byla od 90. let věnována postupem času čím dál větší pozornost, v současnosti je na ní kladen poměrně velký důraz.

Zákon o podpoře RR vymezuje, dle charakteru zaostávání, 4 typy podporovaných regionů: strukturálně postižené, hospodářsky slabé, venkovské a ostatní regiony.¹⁹⁵ „RP ČR je zabezpečována na třech základních úrovních: národní, krajské a lokální.“¹⁹⁶

3.5.7 Regionální politika EU

Počátek formování RP EU můžeme vymezit vznikem Evropského hospodářského společenství, tedy rokem 1958.¹⁹⁷ Regionální a strukturální politika EU je označována jako politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). RP EU je někdy též nazývána jako politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti (HSUS). Tato politika je založena na

¹⁹² JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 39.

¹⁹³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 148.

¹⁹⁴ Euroskop. *ČR a EU – regionální politika* [online]. [cit. 2020-08-14] Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9103/sekce/cr-a-eu---regionalni-politika/>

¹⁹⁵ Deník veřejné správy. *Regiony se soustředěnou podporou státu* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6434736>

¹⁹⁶ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 49.

¹⁹⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 116.

zásadě solidarity, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj států chudších, s cílem zvýšení kvality života EU jako celku.¹⁹⁸

RP EU má významné postavení v rámci celkové politiky EU i v rámci její hospodářské politiky.¹⁹⁹ EU považuje za prvořadý úkol RP snižování meziregionálních rozdílů a postupné vyrovnávání sociální a ekonomické úrovně jednotlivých zemí při zachování jejich kulturních a historických hodnot. Strukturální fondy byly zřízeny s posláním snižovat zaostalost znevýhodněných regionů a zajistit v nich vyrovnaný a udržitelný rozvoj.

RP EU je založena na tzv. komunitární politice, což znamená, že vlastní realizace RP je kompetencí členských států a úkolem EU jako celku je její harmonizace a koordinace na nadnárodní úrovni.²⁰⁰ Dále je RP EU založena na řadě principů - např. princip soudržnosti, koncentrace, partnerství, programování, doplňkovosti, solidarity, subsidiarity, aj.²⁰¹ „*Společná RP je projevem určité solidarity na úrovni EU a především má nezastupitelný význam při posilování soudržnosti i společné identity.*“²⁰²

Zatímco zpočátku byla RP EU pouze doplňkem RP jednotlivých států, v současnosti nad nimi výrazně dominuje. K podstatným změnám RP EU docházelo zpravidla v souvislosti s rozšířením EU. RP EU je prováděna na úrovni nadnárodní, národní a regionální.²⁰³

Fondy EU

EU poskytuje finanční prostředky na různorodé oblasti v rámci mnoha fondů. Můžeme je rozdělit do tří hlavních skupin na fondy strukturální, investiční a ostatní.

Strukturální fondy - Jsou nástroje RP EU, z nichž jsou čerpány finance v rámci několikaletých cyklů a to na základě pevně stanovených cílů a priorit.²⁰⁴

- *Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)* - Je určen pro odstraňování regionálních disparit a posilování rozvoje regionů.²⁰⁵

¹⁹⁸ PEKOVÁ, Jitka; JAROSLAV, Jaroslav; PILNÝ a Marek JETMAR. *Věřejný sektor – řízení a financování*. Praha, 2012. S. 420.

¹⁹⁹ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 115.

²⁰⁰ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 43.

²⁰¹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 331-333.

²⁰² Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 114.

²⁰³ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 114.

²⁰⁴ Dotace EU. *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z:

<https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/s/strukturální-fondy>

²⁰⁵ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 130-131.

- *Evropský sociální fond (ESF)* - Slouží k prevenci boje s nezaměstnaností, rozvoji lidských zdrojů, rovným příležitostem a rozvoji hospodářské a sociální soudržnosti.²⁰⁶

Investiční fondy

- *Kohézní fond (fond soudržnosti, CF)* - Je zaměřen na podporu velkých investic do ŽP a dopravní infrastruktury evropského významu.²⁰⁷ Pomoc z CF je určena pro nejzaostalejší státy, které nedosahují 90 % průměru HNP EU.²⁰⁸

- *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)* - Je určen na podporu konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelné nakládání s přírodními zdroji a vyvážený rozvoj venkovských území.²⁰⁹

- *Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)* – Jeho zaměřením je podpora akvakultury a TUR rybolovu.²¹⁰

Ostatní fondy

- *Fond solidarity (EUSF)* - Poskytuje pomoc při velkých přírodních katastrofách, které způsobí škody větší než 0,6 % HDP daného státu. Z fondu lze čerpat prostředky také na preventivní opatření na zamezení takto způsobených škod.²¹¹

- *Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci* - Poskytuje prostředky na pomoc pracovníkům, kteří byli propuštěni důsledkem globalizace.

3.5.8 Strategie regionálního rozvoje 2021+

Základním nástrojem RP MMR je SRR, kterou schvaluje vláda. Požadavky na SRR upravuje zákon o podpoře RR. SRR je zastřešujícím národním dokumentem v oblasti RR.²¹²

²⁰⁶ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 132.

²⁰⁷ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008. S. 134.

²⁰⁸ Euroskop. *Regionální politika* [online]. [cit. 2021-08-15] Dostupné z:

<https://www.euroskop.cz/9195/sekce/regionalni-politika/>

²⁰⁹ Dotace EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z:

[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(eafrd\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(eafrd))

²¹⁰ Dotace EU. *Evropský námořní a rybářský fond* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z:

[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-rybarsky-fond-\(eff-european-fisheries-f\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-rybarsky-fond-(eff-european-fisheries-f))

²¹¹ Dotace EU. *Fond solidarity* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z:

[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-solidarity-\(eusf-european-union-solidarity-f\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-solidarity-(eusf-european-union-solidarity-f))

²¹² MMR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z:

<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

SRR je vytvářena na partnerském principu - do její tvorby jsou zapojeny národní a regionální stálé konference, jejichž členy jsou různé subjekty napříč různými územními úrovněmi. SRR je vydávána na období 7 let, aktuální SRR je tak platná na období let 2021 - 2027.

Výchozím dokumentem pro SRR je Strategický rámec ČR 2030, který je v gesci Ministerstva ŽP. Strategický rámec ČR 2030 je dokument udávající základní směr rozvoje na celé desetiletí, je klíčem k udržitelnému rozvoji. Strategický rámec je zaměřen na 6 oblastí - lidé a společnost, hospodářský model, odolné ekosystémy, obce a regiony, globální rozvoj a dobré vládnutí.²¹³

Smyslem SRR je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný, a nebo žádoucí územně specifický přístup a určit intervence, které mají být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby byla podpořena konkurenceschopnost a také, aby došlo ke snížení regionálních disparit a byla nalezena řešení podporující udržitelný rozvoj území.²¹⁴

*„SRR určuje zaměření a cíle RR, zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj státu a jeho jednotlivých regionů, měst a venkova, a stanoví základní podmínky pro naplňování těchto cílů.“*²¹⁵ SRR vychází ze zpracované SWOT analýzy ČR se zohledněním megatrendů jako je např. rostoucí populace, globalizace, urbanizace, migrace, atd. Principem SRR 21+ je rozdělení státu na 5 územních oblastí, z nichž následně vycházejí specifické regionální cíle a dále jednotlivé akční plány (metropole, aglomerace, regionální centra, strukturálně postižené kraje a hospodářsky a sociálně ohrožená území).

Strategické cíle SRR 21+ jsou: mezinárodně konkurenceschopná metropolitní území adaptovaná na ekonomický, prostorový a populační růst; aglomerace využívající svůj růstový potenciál a plnící úlohu významných krajských hospodářských, kulturních a výzkumných, vývojových a inovačních center; hospodářsky stabilizovaná regionální centra představují snadno dostupná centra kultury, zaměstnanosti a obslužnosti příslušných funkčních regionů, jejich venkovské zázemí je na regionální centra dobře dopravně napojeno, disponuje dostatečnou sítí služeb a jsou v něm uplatňována inovativní řešení; revitalizované a hospodářsky restrukturalizované regiony, přizpůsobené a flexibilně

²¹³ Ministerstvo životního prostředí. *Strategický rámec ČR 2030* [online]. [cit. 2021-08-15] Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/>

²¹⁴ MMR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z: <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

²¹⁵ § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

reagující na potřeby trhu; dobrá kvalita života v hospodářsky a sociálně ohrožených územích; kvalitní plánování RR přispívající k plnění cílů RP.²¹⁶

3.5.9 Problémový region

Klíčovým prvkem RP je její regionální selektivnost, kdy podpora vždy směřuje jen do vybraných oblastí - definovat „problémový region“ je tedy zásadní. Problémový region je však velmi relativní pojem. Příčiny vzniku meziregionálních rozdílů a následného vytvoření problémových regionů jsou různorodé, můžeme však vymezit 3 základní typy těchto regionů - regiony nedostatečně vybaveny přírodními zdroji, s nedostatečným využitím přírodních zdrojů a se stagnujícími či upadajícími základními odvětvími.²¹⁷ Hlavními kritérii pro vymezení problémových regionů jsou míra nezaměstnanosti a její průměrná délka a také HDP a tempo jeho růstu. Dále jsou používána různorodá kritéria - např. ekonomická struktura, stav ŽP, geografická poloha regionu, migrační saldo, aj. Při směřování podpory v rámci RP pak tradičně vyvstává dilema mezi sociální spravedlností na jedné straně a ekonomickou efektivností na straně druhé.

3.5.10 Politika územního rozvoje

Jedním z nástrojů dosažení rozvojových záměrů je PÚR. PÚR koordinuje plánovací dokumentaci krajů a obcí s republikovými prioritami územního plánování.²¹⁸ RP je úzce provázána s územním plánováním. Spojení územního a RR můžeme označit jako rozvoj prostorový, který představuje zlepšení sociální, ekonomické, environmentální a kulturní situace regionu prostřednictvím lepšího prostorového uspořádání socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů.²¹⁹ Rozvoj prostorový probíhá samovolně v každé jednotlivé lokalitě, bez jakéhokoliv plánování, lze jej však ovlivňovat prostřednictvím RP a územního plánování. Nástrojem územního plánování obce je územní plán, což je základní koncepční dokument pro rozvoj obce, je implementačním nástrojem politik a programů. Územní plán je zároveň jedním z možných nástrojů udržitelného rozvoje obce a také její stability.²²⁰

²¹⁶ MMR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z: <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

²¹⁷ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 98-99.

²¹⁸ MMR. *Politika územního rozvoje ČR* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky>

²¹⁹ WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, 2008. S. 18.

²²⁰ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 133.

4 Empirická část

V této části práce bude představena obec ČK, její socioekonomická analýza a výsledky provedeného primárního výzkumu. Na základě dosažených výsledků pak budou navrženy možné směry dalšího rozvoje analyzovaného města.

4.1 Základní charakteristiky města Česká Kamenice

V této kapitole budou představeny základní údaje o obci, symboly města, jeho historie, vedení obce a také zde budou přiblíženy vnější vztahy.

4.1.1 Základní údaje o obci

ČK je městem ležícím na severu Čech i České republiky, v Ústeckém kraji, konkrétně v okrese Děčín. Od okresního města je obec vzdálena cca 17 km, od města krajského pak zhruba 50 km. Souřadnice města jsou 50°47'58.881" severní šířky a 14°25'0.772" východní délky.²²¹ ČK je lokalizována na hranici Ústeckého a Libereckého kraje - viz následující obrázek. Město tedy leží v příhraniční periferní oblasti, ve starém uhelném regionu.

Obrázek 5: Poloha České Kamenice



Zdroj: Kurzy, 2021. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/ceska-kamenice/mapy/>

ČK má zhruba 5 200 obyvatel.²²² Rozloha města je necelých 39 km², kdy téměř polovinu této plochy tvoří lesy. Na území obce se nacházejí 3 chráněné krajinné oblasti - Lužické hory, Labské pískovce a České středohoří. Městem protéká řeka Kamenice, která je posledním přítokem Labe v naší zemi. Nadmořská výška obce je 301 m n. m.²²³

²²¹ Česká Kamenice. *O městu* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/o-mestu/ds-50/p1=52>

²²² ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2021* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>

²²³ Česká Kamenice. *O městu* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/o-mestu/ds-50/p1=52>

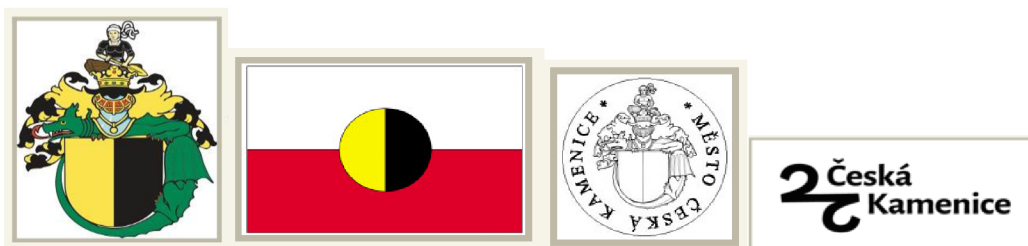
Díky zachovalému městskému historickému centru byla v obci roku 1992 vyhlášena městská památková zóna (příloha č. 1). V roce 2005 byla ČK oceněna titulem „Historické město roku“.²²⁴

Město má 9 místních částí: Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Filipov, Horní Kamenice, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Líska a Pekelský Důl.²²⁵ ČK je obcí s POU. Kód města je CZ0421562394.

4.1.2 Symboly města

Zákon o obcích stanoví, že obce mohou mít svůj znak a vlajku. Udělovat a měnit vlajku a znak obce může Předseda Poslanecké sněmovny po žádosti obce.²²⁶ Označení „symboly města“ však zákon o obcích nepoužívá, nevymezuje, co je považováno za symbol města. Volba obecních symbolů spadá do SP obce.²²⁷ První znak města ČK se vyvinul z obrazu městské pečeti, znak nynější vznikl, dle literatury, omylem. Na aktuálním znaku obce je vyobrazen zlato-černě polcený štít, který obtáčí drak v zelené barvě. V klenotu je na korunované přilbici zobrazena černě oděná panna držící zlaté veslo.²²⁸ Červený a bílý pruh na listu praporu znázorňují slovo česká v názvu obce, tedy národní barvy země. Kruhové pole ve středu je pak odvozeno od Vartenberského rodového erbu, kterým je inspirován také znak města. Pečeť města vizuálně vychází ze znaku obce. Symboly města, spolu s vizuální identitou obce, jsou zobrazeny na následujícím obrázku.

Obrázek 6: Znak (úplně vlevo), prapor (2. zleva), pečeť (3. zleva) a vizuální identita (vpravo) města Česká Kamenice



Zdroj: Česká Kamenice, 2021. Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/symboly-mesta/d-2232/p1=2553> a <https://ceska-kamenice.cz/vizualni-identita-mesta/ds-1253/p1=9007>

²²⁴ Česká Kamenice. *O městu* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/o-mestu/ds-50/p1=52>

²²⁵ Česká Kamenice. *O městu* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/o-mestu/ds-50/p1=52>

²²⁶ § 34a odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 o obcích

²²⁷ MVCR. *Obecní symboly – Stanovisko odboru dozoru a kontroly MV ČR* [online]. [cit. 2021-08-19] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-symboly-standovisko-odboru-dozeru-a-kontroly-mv-cr.aspx>

²²⁸ Česká Kamenice. *Symboly města* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/symboly-mesta/d-2232/p1=2553>

4.1.3 Historie obce

Existují různé hypotézy o datu vzniku obce, většina autorů se však přiklání k tomu, že ČK vznikla před rokem 1283, konkrétně v 70. letech 13. století, za vlády Přemysla Otakara II. Město vzniklo na křižovatce „cesty lužické a české“. V době jeho zrodu vrcholila kolonizace kraje, zejména osadníky ze Saska.

ČK byla založena pod kostelem sv. Jakuba Staršího okolo čtverhranného náměstí, v pravidelném půdorysu. První nezpochybnitelná zmínka o městě z písemných pramenů je z roku 1352 a to z rejstříku tzv. papežských desátků. V těchto dokumentech byla ČK nazývána jako „Kamenycz oppidum“, tedy jako město Kamenice s farním kostelem. Z konce 14. století, kdy byl pánem Jan III. z Michalovic, nazývaný *Michalec*, existuje již větší množství písemných dokladů obce. Právě Jan III. vydal městu první listinné doklady. Roku 1380 dále Jan III. potvrdil místním městskou knihu, roku 1383 pak vydal právní dokument, který přiznává tzv. odúmrtě - řeší posloupnost, kdo bude dědit po zemřelém. V roce 1394 Michalec prodal místním poplatky z lázně, pivovarní pánve a zboží přiváženého na trh - vznikly tak důležité dokumenty, které se staly právní základnou obyvatel. Finanční tíseň vyvrcholila na počátku 15. století v odprodej panství Hynkovi Berkovi z Dubé. Jeho potomek pak kolem roku 1428 panství postoupil Zikmundovi z Vartenberka. V rukou rodu Vartenberků zůstalo panství dlouhé roky. Za vlády tohoto rodu mělo panství trhy týdenní, dva výroční a také solný obchod. Některé zdroje tvrdí, že Jan Žižka z Trocnova v době husitských válek se svým vojskem tábořil pod místním vrchem Sedlo. Po následcích husitských bouří bylo panství, nejen kamenické, ale i děčínské a benešovské, roku 1511 prodáno Mikuláši Trčkoví z Lípy. Již roku 1515 však bylo panství odprodáno znovu - nyní saským pánům. Okolo roku 1536 se dcera saského pána vdala, věnem dostala kamenické panství, a protože se jejím chotěm stal Prokop z Vartenberka, dostalo se panství opět, až do roku 1614, do „rukou“ tohoto rodu. Dalším majitelem panství se pak stal rod Kinských, v jehož rukou bylo až do roku 1850 a dále jako velkostatek až do roku 1945.²²⁹

Přes dopady povodní, válek a požárů se město zdárně vyvíjelo. Velký vliv na rozvoj města měl rod Kinských, za jejichž vlády Česká Kamenice všestranně vzkvétala.

²²⁹ Česká Kamenice. *Historie města* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/historie-mesta/d-2225/p1=2547>

4.1.4 Vedení města

V čele města stojí od roku 2018 Jan Papajanovský, který kandidoval jako nezávislý, při volební účasti 42 % se svojí kandidátkou Koalice pro Kamenici s 37,5 % hlasy zvítězil²³⁰ a v pouhých 23 letech se tak stal starostou.²³¹ Místostarostou města je Václav Doleček. Počet členů zastupitelstva obce je, včetně starosty, místostarosty a radních, 15.²³² Výsledky voleb do obecního zastupitelstva ČK konaných ve dnech 5. - 6. 10. 2018 a jmenné seznamy jsou zobrazeny v přílohách č. 2 a 3.

Kromě povinného kontrolního (5 členů) a finančního výboru (3 členové), má město zřízeny také 3 výbory osadní - Kerhartice; Líska; Filipov a Pekelský Důl.²³³ Rada města má včetně starosty a místostarosty celkem 5 členů. Rada města zřídila komise pro investice a životní prostředí; školství, sociální věci a zdravotnictví; sport; kulturu a cestovní ruch; společenskou komisi a redakční radu Českokamenických novin.²³⁴ OÚ má sídlo v centru města, na náměstí Míru a je kontaktním místem Czechpointu. Město má zřízenou funkci tajemníka. ČK má od roku 1992 vlastní městskou policii.²³⁵

4.1.5 Vnější vztahy

V této podkapitole budou popsány významné formy spolupráce, v nichž je ČK zapojena a které přispívají k rozvoji obce.

Svazek obcí Českokamenicka (SOČK)

Mikroregion Českokamenicko byl založen roku 1905. DSO Českokamenicka byl registrován v roce 2002. Členským městem svazku je, kromě ČK, také Kamenický Šenov,

²³⁰ VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí 5.-6.10.2018 – Výsledky voleb* [online]. [cit. 2021-08-21]

Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4201&xobec=562394&xstat=0&xvyber=0>

²³¹ VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí 5.-6.10.2018 – Výsledky voleb* [online]. [cit. 2021-08-21]

Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=2&xnumnuts=4201&xobec=562394&xstrana=0&xstat=0&xodkaz=1>

²³² Česká Kamenice. *Zastupitelstvo města* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z:

<https://ceska-kamenice.cz/zastupitelstvo-mesta/os-50/p1=58>

²³³ Česká Kamenice. *Zastupitelstvo města* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z:

<https://ceska-kamenice.cz/zastupitelstvo-mesta/os-50/p1=58>

²³⁴ Česká Kamenice. *Rada města* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z:

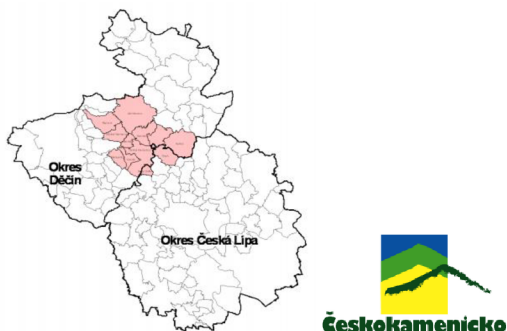
<https://www.ceska-kamenice.cz/rada-mesta/os-1003/p1=1011>

²³⁵ Česká Kamenice. *Městská policie* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z:

<https://ceska-kamenice.cz/mestska-policie/os-1016/p1=2420>

dále jsou členy následující obce: Janská, Jetřichovice, Kunratice, Kytlice, Markvartice, Nový Oldřichov, Prysk, Růžová, Srbská Kamenice, Velká Bukovina a Veselé.²³⁶ Členy svazku jsou tak obce okresu Děčín a Česká Lípa. SOČK je zobrazen na následujícím obrázku.

Obrázek 7: Členské obce svazku obcí Českokamenicka (vlevo) a logo tohoto svazku (vpravo)



Zdroj: Česká Kamenice, 2021. Dostupné z:

https://m.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=2558 a <https://m.ceska-kamenice.cz/svazek-obci-ceskokamenicka/ds-1135>

Sídlem DSO je ČK, předsedou je Ing. Vojtěch Marek. Svazek byl založen za účelem koordinace postupu členských obcí při realizaci jejich záměrů, s ohledem na potřeby celého regionu. Cílem je rozvoj obcí, jejich územních plánů, průmyslových zón, prosazování společných zájmů, ochrana osob i majetku, aktivizace mikroregionu, atd.²³⁷

Euroregion Elbe/Labe

„Euroregiony představují formu nejkomplexnější přeshraniční spolupráce místních či regionálních samospráv, koordinovanou institucionálně.“²³⁸ Důvodem vzniku těchto regionů byla snaha o společné řešení problémů příhraničních oblastí, jejichž příčinou je právě okrajová poloha těchto oblastí v rámci té které země. Prvotním cílem euroregionů byla spolupráce hospodářská, nyní se však rozšířila také do oblasti společenského a kulturního života.²³⁹ ČR je členem celkem třinácti euroregionů.²⁴⁰

²³⁶ Ústecký kraj. Svazek obcí Českokamenicka – Osobní karta [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: <https://www.kr-ustecky.cz/osobni-karta/ds-98730/archiv=0&p1=176338>

²³⁷ Ústecký kraj. Svazek obcí Českokamenicka – Osobní karta [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: <https://www.kr-ustecky.cz/osobni-karta/ds-98730/archiv=0&p1=176338>

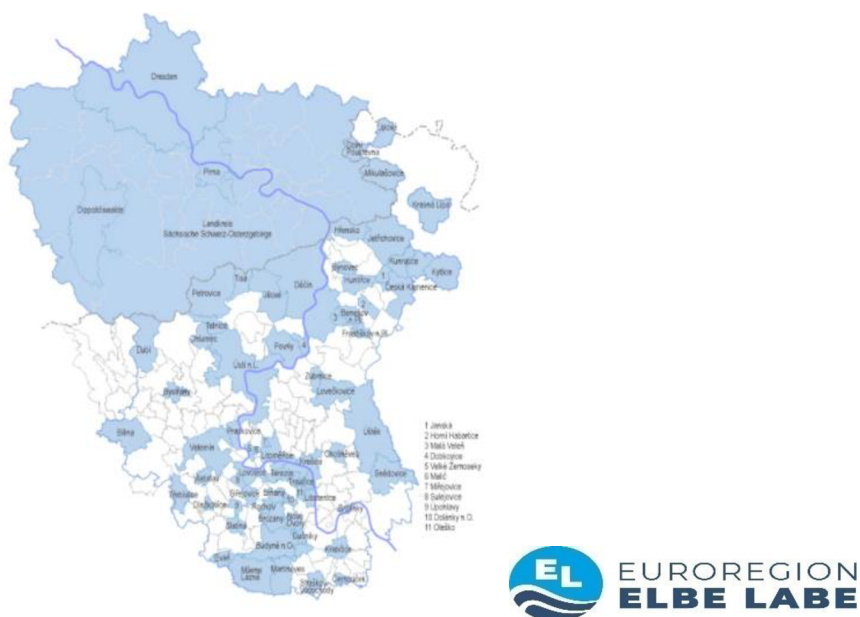
²³⁸ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 17.

²³⁹ JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha, 2010. S. 17.

²⁴⁰ ČSÚ. *Euroregiony v ČR* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536602/13720501.pdf/90977299-df47-4638-8ee3-053c6cbcf516?version=1.0>

Euroregion Elbe/Labe byl založen 24. 6. 1992²⁴¹ a je druhým nejstarším regionem (po euroregionu Neisse-Nisa-Nysa), jehož je ČR členem. Partnerskou zemí je v případě euroregionu Elbe/Labe Německo. Na české straně je tento region tvořen okresy Děčín, Litoměřice, Teplice a Ústí nad Labem, tedy pouze okresy z Ústeckého kraje.²⁴² Z vyjmenovaných okresů je do spolupráce v rámci euroregionu zapojeno kromě města ČK dalších 100 českých obcí. Sídlo euroregionu je v Ústí nad Labem.²⁴³ Euroregion Elbe/Labe je spolu s jeho logem zobrazen na následujícím obrázku.

Obrázek 8: Členské obce euroregionu Elbe/Labe (vlevo) a logo tohoto euroregionu (vpravo)



Zdroj: Elbe – Labe, 2021. Dostupné z: <https://www.elbelabe.eu/cz/organizace/cleny/>
a <https://www.elbelabe.eu/cz/servis/downloads/>

Jakýmsi mottem euroregionu Elbe/Labe je *Život sousedů „tváří v tvář“ místo „zády k sobě“*.²⁴⁴ Toto spojení lidí na česko-saské hranici si klade za cíl podporu přeshraniční spolupráce v různých oblastech společenského života a budování vzájemné důvěry.²⁴⁵

²⁴¹ Euroregion Elbe Labe. *Historie euroregionu Elbe/Labe* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: <https://www.elbelabe.eu/cz/organizace/historie-euroregionu-elbe-labe/>

²⁴² ČSÚ. *Seznam euroregionů v příhraničních oblastech ČR* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xu/seznam_euroregionu_v_prihranicnich_oblastech_cr

²⁴³ ČSÚ. *Euroregiony v ČR* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536602/13720501.pdf/90977299-df47-4638-8ee3-053c6cbcf516?version=1.0>

²⁴⁴ Euroregion Elbe Labe. *Úvod ČR* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.elbelabe.eu/cz/>

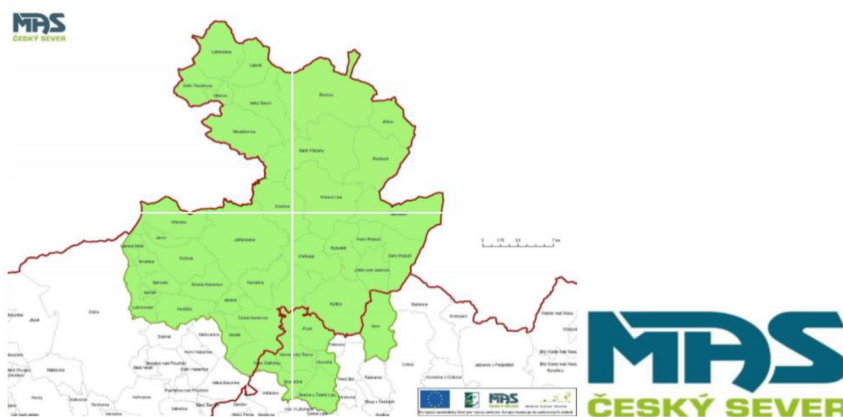
²⁴⁵ Euroregion Elbe Labe. *Úvod ČR* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.elbelabe.eu/cz/>

Místní akční skupina Český sever

MAS je společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a také VS, nezávislé na politickém rozhodování. MAS spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a také při získávání finančních prostředků jak z EU, tak z národních programů. MAS pracují metodou LEADER - tj. metodou komunitně vedeného místního rozvoje, založené na metodě zdola-nahoru. Hlavním cílem MAS je zlepšování kvality života a také ŽP na venkově.²⁴⁶ MAS jsou sdruženy do NS MAS ČR, z. s.

MAS Český sever, o. p. s., byla založena v roce 2004, její sídlo je ve Varnsdorfu.²⁴⁷ Do této skupiny je zapojeno 41 obcí severních Čech zejména z Ústeckého kraje a dále také z kraje Libereckého. Rozloha obcí zapojených do MAS je 653,4 km², skupina čítá 72 934 obyvatel.²⁴⁸ Mottem Českého severu je „Pro region srdcem, hlavou, zkušenostmi!“²⁴⁹ Působnost MAS Český sever a logo této MAS jsou zobrazeny na následujícím obrázku.

Obrázek 9: Působnost MAS Český sever (vlevo) a logo této MAS (vpravo)



Zdroj: MAS Český sever, 2021. Dostupné z: <https://www.masceskysever.cz/o-nas/pusobnost-mas/>

Kromě výše uvedených sdružení, je ČK dále členem Svazu měst a obcí; Hospodářské a sociální rady okresu Děčín; SESO Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska; Destinačního fondu České Švýcarsko a DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.²⁵⁰

²⁴⁶ Národní síť MAS. *O nás – Místní akční skupiny* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

²⁴⁷ MAS Český sever. *Kontakty* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.masceskysever.cz/o-nas/kontakty/>

²⁴⁸ MAS Český sever. *Působnost MAS* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.masceskysever.cz/o-nas/pusobnost-mas/>

²⁴⁹ MAS Český sever. *Úvod* [online]. [cit. 2021-08-21] Dostupné z: <https://www.masceskysever.cz/>

²⁵⁰ Česká Kamenice. *Závěrečný účet města Česká Kamenice. Rozbor a výsledky hospodaření – rok 2020* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=10420

Zhodnocení: ČK je menším městem severních Čech ležícím v problémovém okrese i kraji. Místní problémy souvisejí jednak s faktem, že se jedná o starý uhelný region, dále také se skutečností, že jde o příhraniční oblast, která tradičně, vzhledem ke své odlehlosti, řeší specifické problémy právě z její polohy vyplývající. ČK se však zároveň rozprostírá na rozhraní několika chráněných krajinných oblastí a kromě krásné přírody nabízí také kulturní bohatství v podobě zachovalé městské památkové zóny. Město se též pyšní bohatou a zajímavou historií. Kulturní a přírodní bohatství obce je možné označit za její silnou stránku. ČK hojně využívá různorodých forem spolupráce a je členem mnoha sdružení, což je pro obec a její rozvoj velmi přínosné. Prostřednictvím členství ve výše uvedených sdruženích může totiž snadněji dosáhnout vytyčených cílů, kterých by jedna jednotlivá malá obec samostatně těžko dosáhla. Navíc je tímto způsobem posilováno partnerství a participace, jak uvnitř tak vně města.

Klidné bydlení plynoucí z menší velikosti města a blízkost přírody označili jako silné stránky obce, v rámci dotazníkového šetření, její obyvatelé. Respondenti jsou dále velmi spokojeni se samosprávou města a informováním občanů o dění v obci. S mezilidskými vztahy jsou oslovení obyvatelé spíše spokojeni. Starosta města spatřuje v přírodním a kulturním bohatství ČK velký potenciál pro cestovní ruch.

4.2 Socioekonomická analýza České Kamenice

V této kapitole bude představena socioekonomická analýza obce ČK. Pozornost zde bude věnována obyvatelstvu, nezaměstnanosti, občanské vybavenosti, dopravní infrastruktuře a ekonomickému prostředí.

4.2.1 Obyvatelstvo

Základem každé obce jsou její obyvatelé, kteří město utvářejí, tj. osobní základ obce, jak už bylo ostatně řečeno a jak stanoví Ústava i zákon o obcích, proto bude nyní pozornost věnována demografickým údajům - konkrétně vývoji počtu obyvatel analyzovaného města, jeho věkové a vzdělanostní struktuře.

Vývoj počtu obyvatel

K 31. 12. 2020 žilo v ČK 5 196 obyvatel. Z tohoto počtu tvořili 49,62 % muži a 50,38 % ženy, poměr mužů a žen je tak velmi vyrovnaný. K poslednímu dni roku 2020

tvořila 15,67 % předproduktivní, 62,47 % produktivní a 21,86 % poproduktivní složka obyvatel.

Roku 1930 dosáhla tzv. *trojí Kamenice* (tj. Kamenice dolní, horní a město) nejvyššího počtu obyvatel, a sice 6 637.²⁵¹ Jak můžeme vidět na následujícím grafu, počet obyvatel v posledních dvou dekadách nejdříve rostl, maxima 5 557 obyvatel dosáhl shodně v letech 2010 a 2011, od roku 2012 však dochází ke každoročnímu poklesu počtu obyvatel města. Za posledních 10 let přišla obec o 361 obyvatel. Rozdíl počtu obyvatel na počátku a konci sledovaného období je 239 osob.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel České Kamenice v letech 2001 - 2020

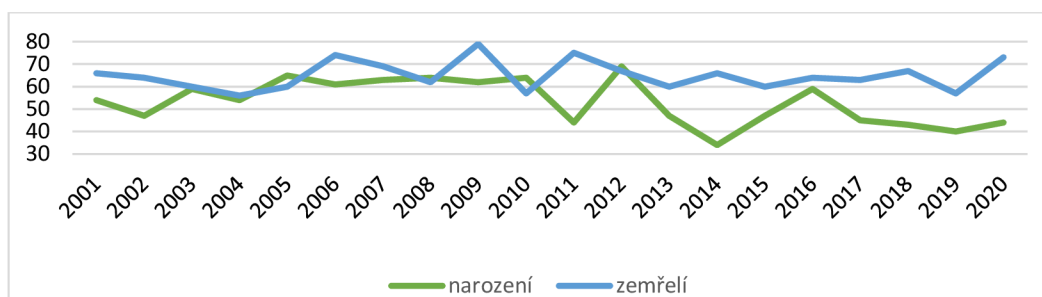


Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

Přirozená měna

Přirozená měna je jedním ze základních procesů ovlivňujících vývoj populace, sleduje rození a vymírání obyvatelstva.²⁵² Jak můžeme vidět na grafu č. 2, v posledních 20 letech, až na několik výjimek, počet zemřelých převyšoval počet narozených. Nejvyšší počet dětí se narodil v roce 2012 (69), nejnižší pak roku 2014 (34). V důsledku úmrtí přišla obec v posledních dvaceti letech o nejvyšší počet obyvatel v roce 2009 (79), nejméně obyvatel pak zemřelo roku 2004 (56).

Graf 2: Vývoj počtu narozených a zemřelých v České Kamenici v letech 2001 - 2020



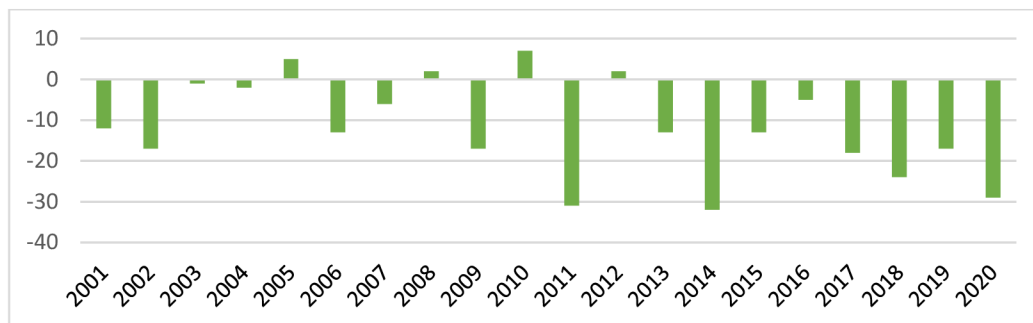
Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

²⁵¹ Česká Kamenice. *Historie města* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/historie-mesta/d-2225/p1=2547>

²⁵² Sociologická encyklopedie. *Měna přirozená* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/M%C4%9Bna_p%C5%99irozen%C3%A1

Nejvyšší záporný přirozený přírůstek obyvatel byl sledován v roce 2014 (-32), k nejvyššímu přírůstku přirozenou měnou došlo v roce 2010 (7). Průměrný roční úbytek obyvatel je za posledních 20 let 12 osob. Přirozená měna v letech 2001 až 2020 je v absolutních hodnotách zachycena grafem č. 3.

Graf 3: Přirozený přírůstek obce Česká Kamenice v letech 2001 - 2020

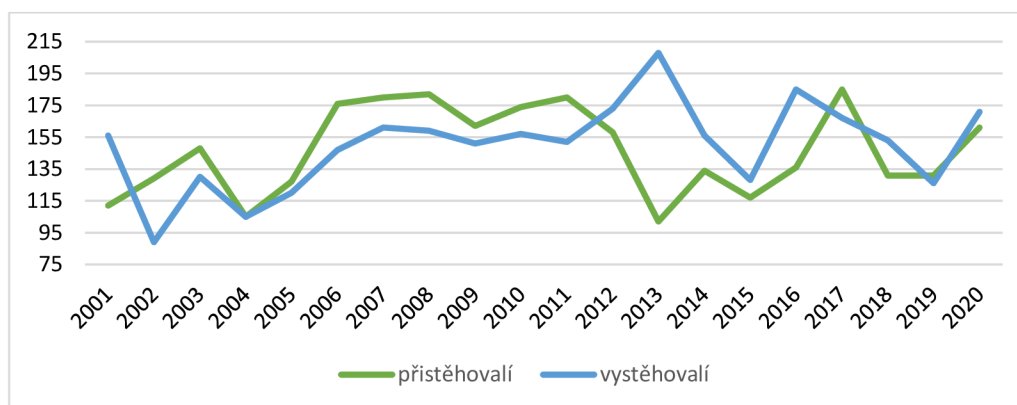


Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

Mechanická měna

Mechanický pohyb obyvatelstva je demografickým vyjádřením procesů spojených s migrací.²⁵³ V období let 2001 až 2020 se střídají roky, kdy mechanickou měnou obec obyvatele získává a roky, kdy je naopak ztrácí, jak zachycuje graf č. 4. Nejvíce obyvatel v důsledku imigrace získala obec v posledních dvou dekadách v roce 2017 (185), největší úbytek obyvatel prostřednictvím emigrace pak zaznamenala v roce 2013 (-208).

Graf 4: Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých v České Kamenici v letech 2001 - 2020



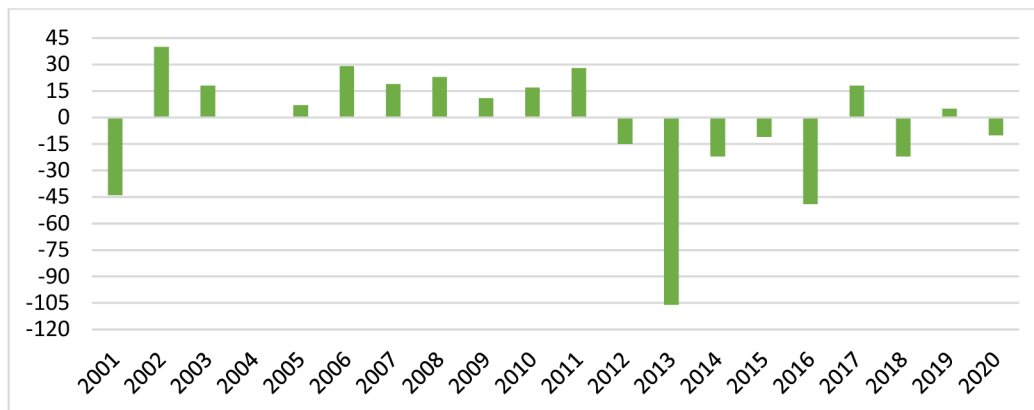
Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

Výsledné migrační saldo, tj. rozdíl počtu vystěhovalých a přistěhovalých, v posledních 20 letech, je zobrazen na grafu č. 5. Ročně obec průměrně, důsledkem

²⁵³ Sociologická encyklopedie. *Měna mechanická* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/M%C4%9Bna_mechanick%C3%A1

mechanické měny, ztrácí 3 obyvatele. V poslední dekádě migračním saldem město o obyvatele spíše přichází.

Graf 5: Migrační saldo České Kamenice v letech 2001 - 2020

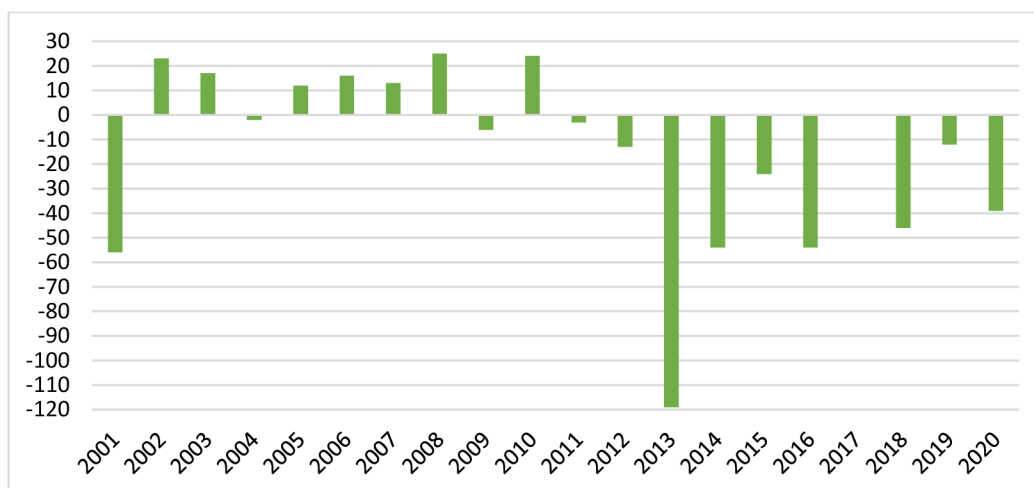


Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

Celkový přírůstek

„Celkový přírůstek obyvatel je součtem přirozeného přírůstku/úbytku a přírůstku/úbytku stěhováním.“²⁵⁴ Zatímco v 1. sledované dekádě převažovaly roky s celkovým přírůstkem obyvatel, v posledních deseti letech je situace opačná. Nejvyšší celkový přírůstek obyvatel zaznamenala ČK v roce 2008 (25), největší úbytek v roce 2013 (-115). Průměrný roční celkový úbytek obyvatel města je za posledních 20 let 15 osob. Vývoj celkového přírůstku obce zachycuje následující graf.

Graf 6: Celkový přírůstek České Kamenice v letech 2001 - 2020



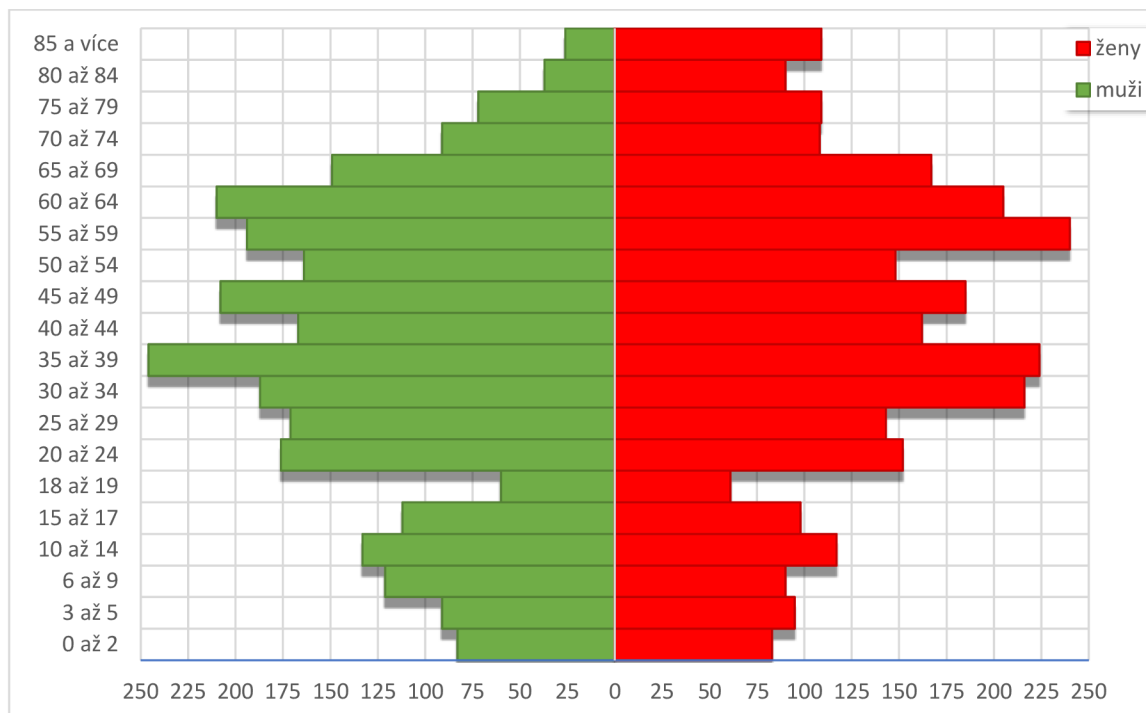
Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (a), 2021

²⁵⁴ ČSÚ. *Metodika – obyvatelstvo* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/metodika_obyvatelstvo

Věková struktura obyvatel

Následující graf zachycuje prostřednictvím věkové pyramidy věkovou strukturu obce ČK, a to na základě výsledků SLDB konaného v roce 2011. Z pyramidy je patrné, že u mladších věkových kategorií převládají muži, s přibývajícím věkem však převažují ženy. U mužů je nejvíce zastoupena věková kategorie 35 až 39 let (246), u žen skupina 55 až 59 let (240).

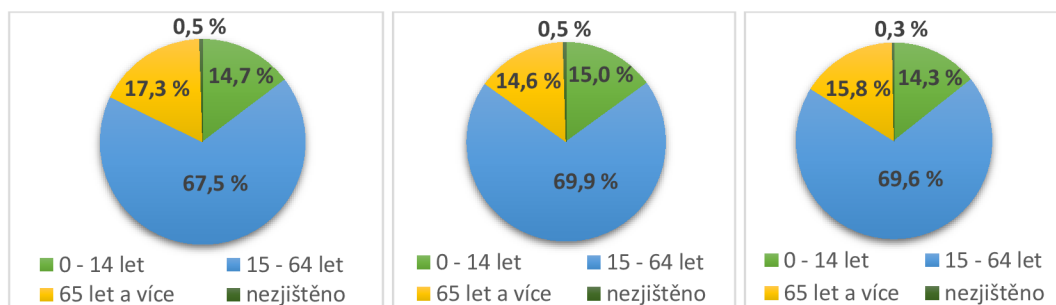
Graf 7: Věková pyramida obce ČK na základě SLDB z roku 2011



Zdroj: vlastní zpracování ČSÚ (ch), 2021

Z grafu č. 8, který zachycuje věkové kategorie obyvatel získané na základě SLDB z roku 2011 plyne, že ČK měla v porovnání s Ústeckým krajem i ČR podprůměrně zastoupenou produktivní složku obyvatel a naopak nadprůměrně zastoupenou složku poproduktivní.

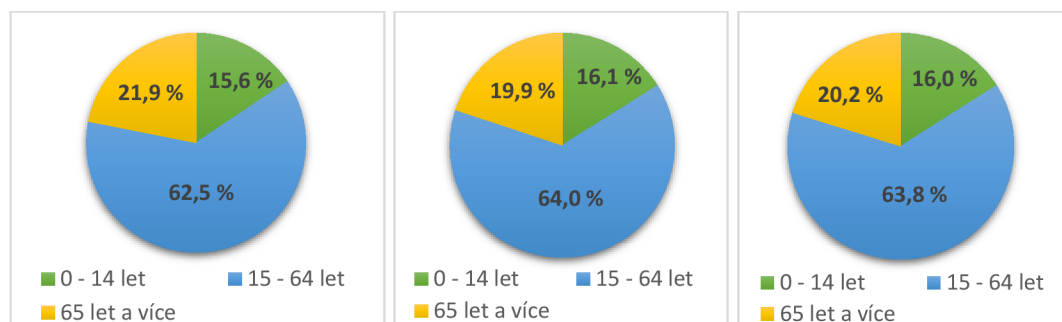
Graf 8: Věkové kategorie obyvatel ČK (vlevo), Ústeckého kraje (uprostřed) a ČR (vpravo) na základě SLDB z roku 2011



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (ch, k), 2021

Zastoupení věkových složek obyvatel týchž územních celků k 31. 12. 2020 přináší, pro srovnání, následující graf. Z grafu vyplývá, že proti roku 2011 se u všech územních celků výrazně snížilo zastoupení produktivní složky obyvatel a naopak zvýšilo zastoupení složky obyvatel starších 65 let. ČK má v porovnání s ČR i Ústeckým krajem stále podprůměrně zastoupenou produktivní a předproduktivní složku obyvatel a nadprůměrně zastoupenou složku poproduktivní.

Graf 9: Věkové kategorie obyvatel ČK (vlevo), Ústeckého kraje (uprostřed) a ČR (vpravo) k 31.12.2020



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (d, i, j), 2021

Průměrný věk obyvatel se v průběhu let zvyšuje, a to ve všech sledovaných územních úrovních. Ve srovnání s průměrným věkem Ústeckého kraje i ČR má ČK starší obyvatelstvo. Průměrný věk obyvatel ČK byl v roce 2020 43,4 let, z toho průměrný věk mužů činil 42 let a žen pak o téměř 3 roky více (44,8). V roce 2020 byl průměrný věk obyvatel obce o rok vyšší, než průměrný věk obyvatel Ústeckého kraje a o 0,8 roku vyšší, než-li průměr celé ČR. Průměrný věk zmíněných územních celků a jejich vývoj v letech 2016 až 2020 je zachycen v následující tabulce.

Tabulka 5: Průměrný věk obyvatel ČK, Ústeckého kraje a ČR

průměrný věk			
rok	Česká Kamenice	Ústecký kraj	ČR
2016	42,7	41,6	42
2017	42,8	41,8	42,2
2018	43,2	42	42,3
2019	43,5	42,2	42,5
2020	43,4	42,4	42,6

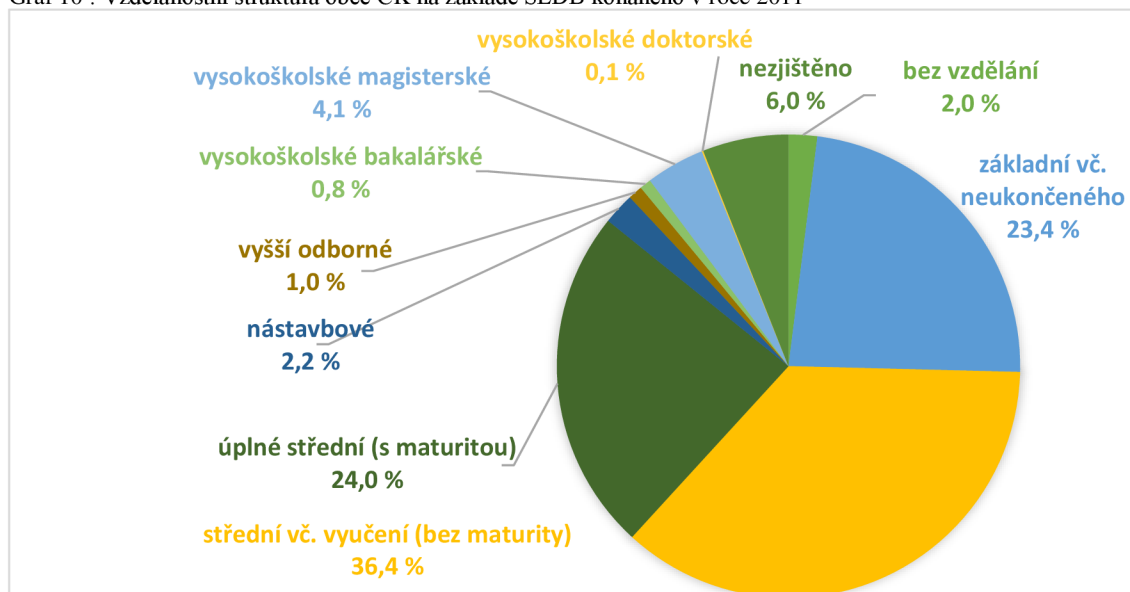
Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (d, i, j), 2021

Vzdělanostní skupina obyvatel

Výsledky SLDB z roku 2011 ukázaly, že ve srovnání s průměrnými hodnotami Ústeckého kraje a ČR má ČK poměrně velké množství obyvatel bez vzdělání (2 %) a také obyvatel pouze se základním vzděláním včetně neukončeného (23,4 %). Obec má také nadprůměrně (o několik procentních bodů) zastoupenou skupinu obyvatel se středním

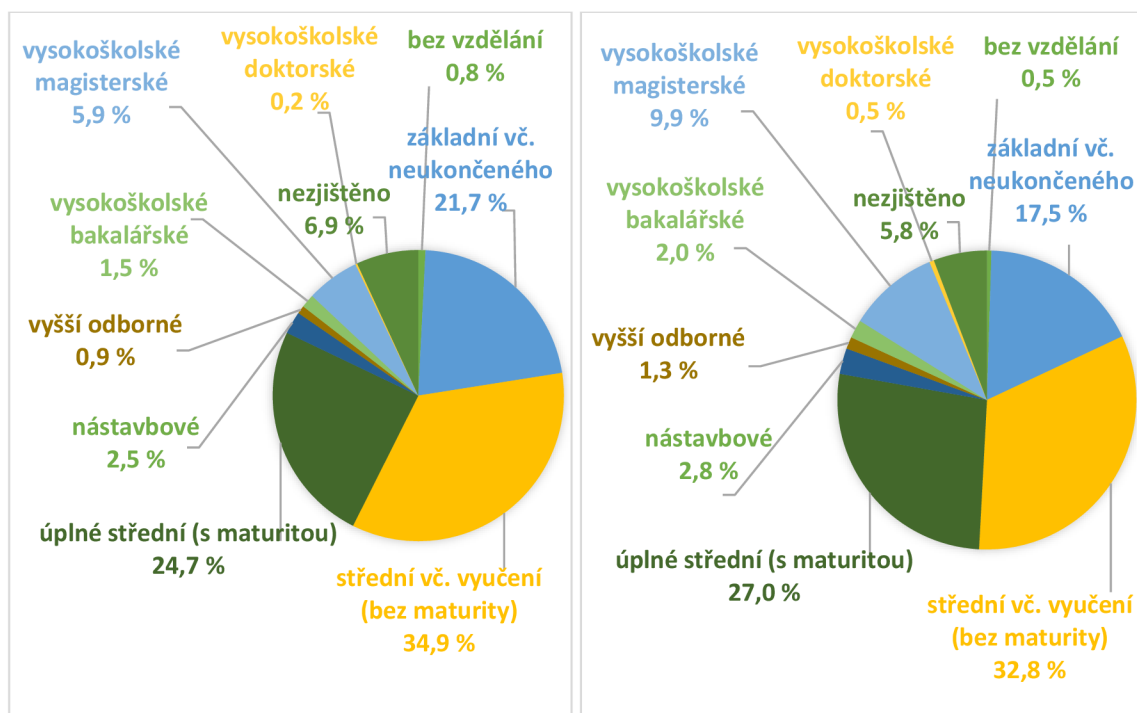
vzděláním bez maturity, jako tím nejvyšším dosaženým vzděláním. Naopak, v počtu vysokoškoláků, ve všech stupních tohoto vzdělání, oproti porovnávaným celkům ztrácí. Vzdělanostní struktura obce zjištěná prostřednictvím SLDB roku 2011 je zobrazena na grafu č. 10. Graf č. 11 pak zachycuje, pro porovnání, vzdělanostní strukturu Ústeckého kraje a ČR.

Graf 10 : Vzdělanostní struktura obce ČK na základě SLDB konaného v roce 2011



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (g), 2021

Graf 11: Vzdělanostní struktura Ústeckého kraje (vlevo) a ČR (vpravo) na základě SLDB konaného v roce 2011



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (f, h), 2021

Národnost a náboženská víra

V rámci SLDB konaného v roce 2011 bylo zjištěno, že z 5 525 obyvatel bylo v ČR 3 741 osob národnosti české, 2 moravské, 60 slovenské, 23 německé, 19 polské, 5 romské, 10 ukrajinské a 31 vietnamské. 1 581 osob (30 % obyvatel) svou národnost neuvedlo. Při SLDB v roce 2011 se u obyvatel zjišťovala také náboženská víra. Za věřící, nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti se ve městě označilo 252 osob. Věřících, hlásících se k církvi nebo náboženské společnosti, bylo celkem 286 (z toho římskokatolíků 183, husitů 9, evangelíků 17, 1 jehovista a 1 pravoslavík). K ateismu se přihlásilo 2 376 obyvatel, což je 43 % populace města.

Zhodnocení: Z hlediska vývoje obyvatelstva ČR vzhledem k trendům posledních let do budoucna nečekají dobré vyhlídky. Úbytek obyvatel přirozenou měnou se bude zřejmě, vzhledem k věkové struktuře obyvatel, kdy je nadprůměrně zastoupena poproduktivní složka a zároveň podprůměrně zastoupena produktivní i předproduktivní složka obyvatel, ještě prohlubovat. Tento stav by mohl zvrátit nárůst imigrace, zejména mladší generace v reprodukčním věku, která by jednak mohla napomoci zvýšení porodnosti a následně růstu předproduktivní složky obyvatel a zároveň by posílila složku obyvatelstva produktivní. Imigrace mladých by zároveň napomohla snížení vysokého průměrného věku obyvatel (43,4 let). Migrační saldo uplynulých let je však také záporné. Silná poproduktivní složka obyvatel bude klást čím dál větší nároky na sociální a také zdravotní služby. Nárůstu osob v produktivním věku by také mohla napomoci bytová výstavba, která již v současné době probíhá a dle slov starosty obce se plánuje také do dalších let. Hrozby dalších negativních demografických změn si tak vedení města uvědomuje a činí také patřičné kroky k navýšení kapacity sociálních služeb.

ČR má také špatnou vzdělanostní strukturu. Ve městě silně převažují osoby vyučené (36,4 %), osoby se základním vzděláním tvoří téměř čtvrtinu obyvatel (23,4 %) a obec má také, v porovnání s Ústeckým krajem i průměrem ČR, nadprůměrně zastoupenou složku obyvatel bez vzdělání (2 %). Vzhledem k dlouhodobějšímu úbytku obyvatel (jak přirozenou, tak mechanickou měnou) a nízkému zastoupení předproduktivní složky obyvatel nelze předpokládat, že by se v blízkých letech vzdělanostní situace v obci výrazně zlepšila. Horší vzdělanostní strukturu obyvatel si uvědomuje také vedení města a tvrdí, že původní obyvatelé se již po dostudování vysoké školy do města ve větší míře nevracejí. Zlepšení vzdělanostní

struktury by mohla též napomoci případná imigrace, kdy obecně migrují spíše skupiny obyvatel s vyšším vzděláním.

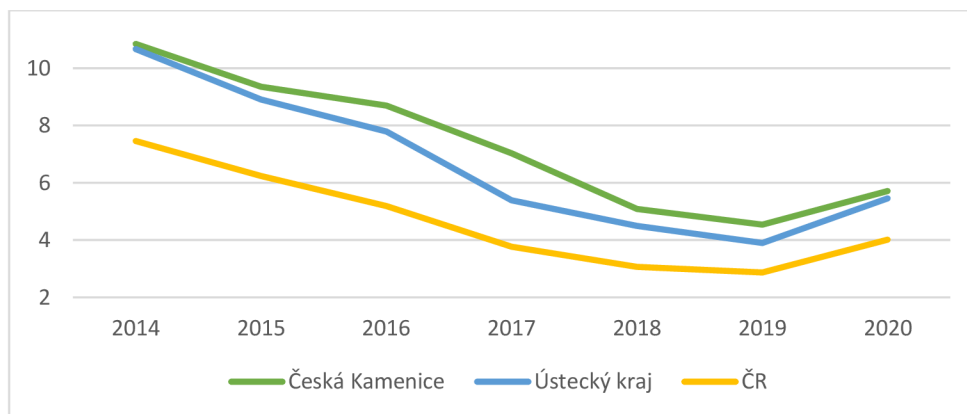
Struktura obyvatel z hlediska věku a vzdělanosti je slabou stránkou ČR, její další zhoršování pak reálnou hrozbou.

4.2.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je důležitým ekonomickým ukazatelem s významnými ekonomickými i sociálními důsledky, proto jí bude nyní věnována pozornost.

Podíl nezaměstnaných osob je od roku 2013 podílem dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let a obyvatel v tomtéž věku,²⁵⁵ vynásobený tisícem. Vzhledem k opakované změně metodiky výpočtu podílu nezaměstnaných osob, kvůli které došlo ke zkreslení výsledků a jejich špatné porovnatelnosti, je na grafu č. 12 zachycen vývoj podílu nezaměstnaných osob od roku 2014, tedy od poslední změny metodiky jeho výpočtu. Z grafu je patrné, že od roku 2014 do roku 2019 u všech sledovaných územních celků docházelo ke snižování nezaměstnanosti, v roce 2020 však podíl nezaměstnaných osob, v důsledku koronavirové pandemie, vzrůstá. Ústecký kraj má podíl nezaměstnaných osob dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem, ČR pak ale vykazuje ještě vyšší hodnoty, než-li je průměr Ústeckého kraje.

Graf 12: Podíl nezaměstnaných osob v České Kamenici, Ústeckém kraji a ČR v letech 2014 až 2020 (k 31. 12.)

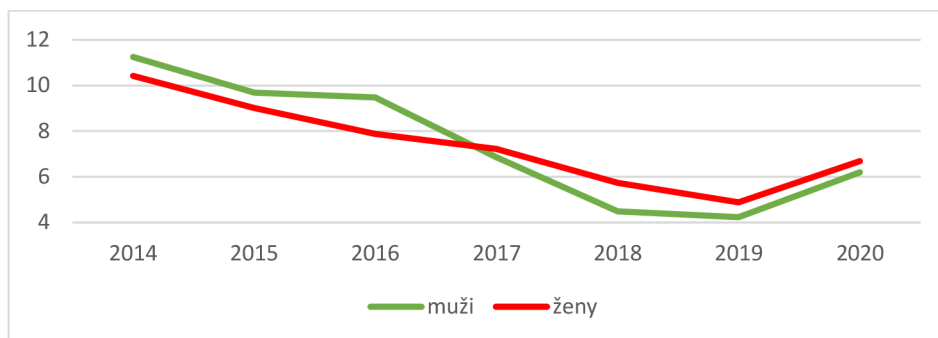


Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (l, m), 2021

Níže uvedený graf zobrazuje podíl nezaměstnaných osob z pohledu žen a mužů. Zatímco do roku 2016 převládali nezaměstnaní muži, od roku 2017 mezi nezaměstnanými převažují ženy.

²⁵⁵ MPSV. *Statistiky – Změna metodiky* [online]. [cit. 2021-08-31] Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/statistiky-2>

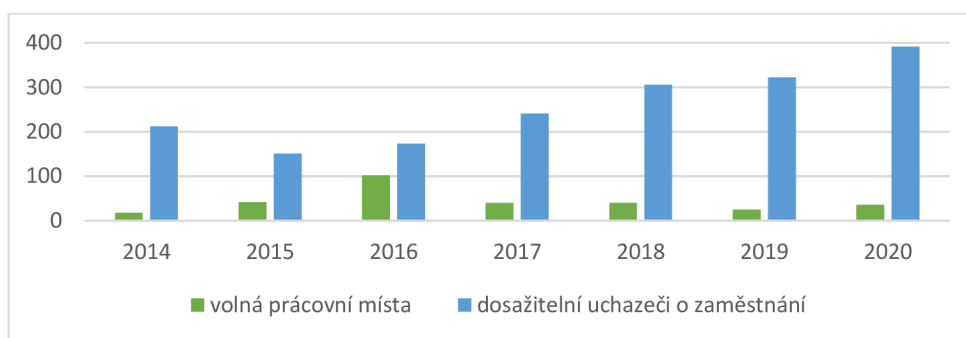
Graf 13: Podíl nezaměstnaných žen a mužů v České Kamenici (k 31. 12.)



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (l), 2021

Graf č. 14 zachycuje vývoj počtu volných pracovních míst a dosažitelných uchazečů o zaměstnání v ČK. Zatímco volných pracovních míst je v řádu několika málo desítek a jejich množství nevzrůstá, počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání je v řádu stovek a od roku 2015 navíc každoročně stoupá. Počet volných pracovních míst v obci tak zdaleka nepokryje místní poptávku po práci, která je mnohonásobně vyšší.

Graf 14: Vývoj počtu volných pracovních míst a dosažitelných uchazečů o zaměstnání (k 31. 12.)



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (n), 2021

***Zhodnocení:** Nezaměstnanost je v ČK, ostatně jako v Ústeckém kraji, tradičně větším problémem než průměrně v ČR. ČK ale, v souvislosti s nezaměstnaností, vykazuje ještě horší hodnoty než příslušný kraj. Město navíc nabízí jen zlomek pracovních míst oproti počtu uchazečů o zaměstnání. Tito jsou tak ve větší míře nuceni do zaměstnání dojíždět do okolních obcí. Volná pracovní místa se v čase nezvyšují, počet nezaměstnaných však ano. Město má nadprůměrně zastoupenou skupinu obyvatel vyučených, se základním vzděláním a také obyvatel bez vzdělání, vzdělanostní struktura je tak spíše předurčena k dělnickým profesím a pomocným pracím - takováto místa však město v potřebném větším množství nenabízí. Dlouhodobě vysoká nezaměstnanost může být částečně vysvětlena skutečností, kdy, dle slov starosty obce, není ve městě velké množství osob, které by nepracovali vůbec, ale vzhledem*

k sociální struktuře je zde silně zastoupena skupina obyvatel, která sice pracuje, ale mimo oficiální trh práce - tj. na černo. Vzhledem k dobré dopravní dostupnosti města by, pro mnohé, nemusel být nedostatek pracovních příležitostí uvnitř ČK zásadním problémem. Vyšší nezaměstnanost je slabou stránkou obce, nedostatek pracovních příležitostí pak jako slabou stránku města uvedli respondenti.

4.2.3 Občanská vybavenost

Občanské vybavení je indikátorem standardu životní úrovně obyvatel v území. Pod občanskou vybaveností si můžeme představit vše, co „slouží lidem“.

Základní technická infrastruktura

Většina zastavěného území ČK je zásobována veřejným vodovodem, který provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. a vlastní jej Severočeská vodárenská společnost, a.s. Prostřednictvím skupinového vodovodu je zásobována Česká Kamenice, Horní Kamenice, Dolní Kamenice a Huníkov. Líska, Kerhartice, Filipov a Kamenická Nová Víska jsou zásobovány lokální vodovodní sítí, která je zásobena z pramenišť a vodojemů. V Pekelském Dole je na vodovod napojeno jen 51 % obyvatel, síť vyžaduje rekonstrukci a zkapacitnění. Ve Filipově je slabá vydatnost zdroje, v letních měsících je třeba využívat přistavenou cisternu. V ostatních částech města není se zásobováním vodou zásadní problém, jen je třeba pravidelně potrubí pročišťovat a hlídat kvalitu vody.²⁵⁶

Od roku 2012 ve městě funguje nová ČOV, která je umístěna v Dolní Kamenici. ČOV má kapacitu 8 000 ekvivalentních obyvatel a jedná se o čističku mechanicko-biologickou se simultánní nitrifikací a denitrifikací, strojním odvodněním kalu, aerobní stabilizací a chemickou eliminací fosforu. Přečištěné vody jsou z ČOV odváděny do řeky Kamenice. Na ČOV jsou svedeny odpadní vody z většiny města, ostatní odpadní vody jsou individuálně likvidovány v bezodtokových jímkách a septicích. Vlastník a provozovatel ČOV je tentýž jako v případě veřejného vodovodu. Kanalizační síť není vybudována v částech Pekelský Důl, Huníkov, Filipov, Kamenická Nová Víska a Kerhartice.²⁵⁷

²⁵⁶ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 175-178.

²⁵⁷ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 179-182.

ČK je vedeno několik větví vzdušného vedení VVN 110 kV, v obci je transformační stanice. Území města je zásobováno elektrickou energií hustou a rovnoměrně rozprostřenou sítí VN 35 kV. Nízké napětí je rozváděno zejména prostřednictvím kabelů. Správce rozvodné sítě je ČEZ Distribuce, a.s. Celkový výkon transformovny ve městě je 14 MVA. Stávající řešení rozvodu elektrické energie je vyhovující, kvůli budoucí plánované výstavbě se však počítá s jejím rozšířením.²⁵⁸

Síť plynovodu je pouze v Dolní a Horní Kamenici, jedná se o středotlaký plynovod s větvenou strukturou. Na území města se nacházejí dvě regulační a měřicí stanice s výkonem 1 500 m³/hod a dva regulátory distribuce STL plynovodů. RWE GasNet, s.r.o. je vlastníkem zařízení pro zásobování plynem, distributorem je pak RWE Distribuční služby, s.r.o. Části města Filipov a Huníkov (KÚ Dolní Kamenice), Kerhartice, Kamenická Nová Víska a Líska nebudou ani nadále, vzhledem k nízkému počtu obyvatel, zemním plynem síťově zásobovány. Je budována páteřní STL síť plynovodu, jako reakce na rozvojové oblasti, v částech Dolní Kamenice, Huníkov, Pekelský Důl a v severní části města.²⁵⁹

„Ve městě není vybudován rozvodný systém centrálního zásobování teplem. Pro vytápění se využívá převážně lokálních topenišť na zemní plyn, v místních částech, které nejsou plynofikovány, se využívají lokální topidla tuhá paliva a elektrina.“²⁶⁰

ČK třídí od dubna 2021 odpad dle systému *door to door* (D2D), který je spolufinancován EU, Fondem soudržnosti a to v rámci Operačního programu ŽP. D2D znamená, že u každého domu je nejen běžná popelnice na komunální odpad, ale také nádoba na plasty, papír a bioodpad (dle požadavku obyvatel). Systém třídění D2D byl zaveden na základě skutečnosti, že zhruba 40 % směsného odpadu tvořily plasty, papír a bioodpad. Nový systém třídění by tak měl výrazně snížit množství směsného komunálního odpadu, jehož likvidace je spojena jednak s velkými náklady a třídění odpadů zároveň snižuje zátěž a znečištění životního prostředí. Umístění sběrných nádob bezprostředně před domy obyvatel by mělo zajistit větší množství vytříděného odpadu. Z poskytnutých dotací byly městem

²⁵⁸ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 183-184.

²⁵⁹ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 184.

²⁶⁰ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 185.

pořízeny nádoby na třídění odpadu - plasty, papír, bioodpad, s životností delší 10 let.²⁶¹ (příloha č. 13) Vyříděné plasty a papír jsou surovinou pro další výrobu a jejich separovaný sběr tak zamezí jejich nevyužití a spálení ve formě odpadů. Bioodpad se rozloží a nebude tak zbytečně navyšovat množství komunálního odpadu. Plasty a papír jsou vyváženy 1x měsíčně, bioodpad 1x za 14 dní. Komunální odpad je pak nově, ve většině města, vyvážen 1x za 14 dní. V obci je vybudován sběrný dvůr.

Oproti roku 2016 kleslo v roce 2020 celkové množství odpadu o 243,119 tun, množství komunálního odpadu pak o 160,851 tun. Vývoj množství odpadu v ČK v posledních několika letech je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka 6: Výtěžnost odpadů v ČK

ODPAD (v tunách)	PAPÍR	PLAST	SKLO	KARTONY	KOMUNÁLNÍ	ODPAD CELKEM
2016	136,831	46,934	77,479	0	1.273,493	1.534,737
2017	106,466	49,035	67,722	0	1.294,731	1.517,954
2018	111,615	46,682	72,064	0,512	1.291,370	1.522,243
2019	56,379	46,099	54,408	0,57	1.220,844	1.378,300
2020	65,932	47,331	64,859	0,854	1.112,642	1.291,618

Zdroj: vlastní zpracování dle schváleného Závěrečného účtu ČK na rok 2020, 2022

Bydlení

V polovině 17. století bylo v městské aglomeraci ČK přibližně 236 domů. Dle dochovaných údajů mělo město v roce 1654 pouze 6 domů neobydlených a jen 1 vyhořelý. O sto let později bylo ve městě evidováno již 323 domů, v roce 1843 pak 451.²⁶² V roce 2011 bylo v ČK, dle výsledků SLDB, obydleno celkem 1 016 domů (831 rodinných, 158 bytových a 27 ostatních budov) a 2 080 bytů. Z celkového počtu obydlených bytů se jich 49,1 % nacházelo v rodinných domech.²⁶³ Nejvíce bytů bylo umístěno ve vlastním domě a sice 40 %, 27 % bytů bylo nájemních, 27 % v osobním vlastnictví a zbytek tvořily byty

²⁶¹ Česká Kamenice. *Občan na úřadě – D2D systém* [online]. [cit. 2021-09-11] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/d2d-system-informace/d-9867/p1=10388>

²⁶² Česká Kamenice. *Město a samospráva – Historie města* [online]. [cit. 2021-09-07] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/historie-mesta/d-2225/p1=2547>

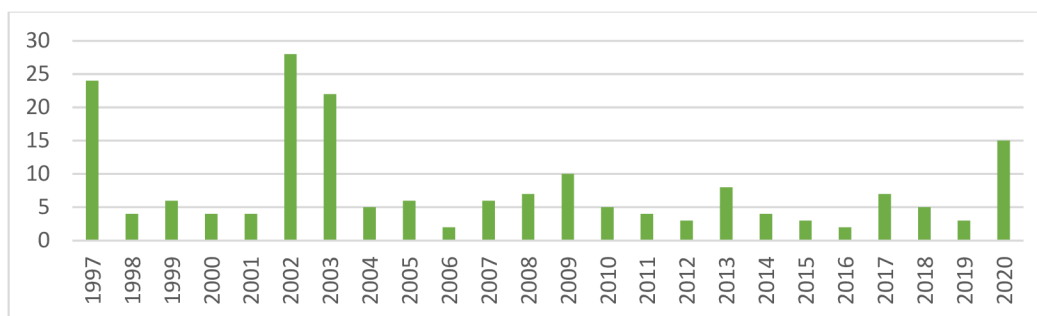
²⁶³ Děčín. *Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území* [online]. [cit. 2021-09-07] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 45.

družstevní (6 %). Nejvíce obydlených bytů bylo se 4 místnostmi (25 %), nejméně bylo bytů jednopokojových (4,5 %).²⁶⁴

Na území města sice nalezneme několik domů panelových a jiných bytových, zástavba formou rodinných domů však v ČK převládá. Z pohledu bytové výstavby můžeme sledovat zahájené, rozestavěné a dokončené byty. Podle metodiky stavebnictví ČSÚ je za dokončený byt považována 1 či více místností s vystaveným kolaudačním souhlasem, které jsou dle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení.²⁶⁵

Graf č. 15 zachycuje výstavbu dokončených bytů v ČK v letech 1997 až 2020. Za sledovanou dobu bylo ve městě ročně průměrně dokončeno zhruba 8 bytů, v posledních 10 letech je roční průměr cca 5 bytů - tento výsledek však výrazně ovlivňuje rok 2020, kdy se oproti předešlým rokům, ve kterých bylo vystavěno několik málo bytů, dokončilo bytů 15.

Graf 15: Bytová výstavba v České Kamenici - dokončené byty (1997 – 2020)



Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (o), 2021

Územní plán města vymezuje, mimo jiné, plochy aktuálně nevyužité. Dle Územního plánu z ledna 2021 je v ČK, z hlediska změn v území, určeno k bydlení 110 zastavitelných ploch a 3 plochy přestavby.²⁶⁶ Pozemky určené k výstavbě rodinných domů zobrazuje příloha č. 19.

V srpnu a září 2021 probíhala tříkolová veřejná elektronická aukce na celkem 18 stavebních pozemků v lokalitě Skalka. Výměra jednoho nabízeného pozemku se pohybovala od 704 m² do 1 295 m² se stanovenou cenou 1 000 Kč/m². O 1 nabízený pozemek projevil

²⁶⁴ ČSÚ. *Veřejná databáze. Vše o území. SLDB 2011 – Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-10] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=VUZEMI_43_554979#>

²⁶⁵ ČSÚ (p). *Krátkodobá statistika stavebnictví – metodika* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/stavebnictvi_metodika

²⁶⁶ Děčín. *Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území* [online]. [cit. 2021-09-07] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 23.

zájem zhruba 9 osob. Zasiťování těchto parcel a jejich napojení na komunikaci město řeší.²⁶⁷
Vymezení pozemků ve Skalce spolu s vizualizací je k nahlédnutí v příloze č. 4.

Maloobchod

Ve městě se nacházejí 2 větší nákupní centra (Lidl a Penny) a dále mnoho menších obchodů od pekáren přes trafiky, barvy-laky, cukrárny, látky, výpočetní techniku, obchody s oděvy, drogerie, antikvariát, zverimex, masny, prodejny elektrospotřebičů, večerky, zlatnictví, obchody s dárkovými předměty, stavebniny až po železářství.

Ubytování

Město poskytuje různorodé formy ubytování - jsou zde k dispozici jak penziony/hotely, tak pronájem apartmánů v rámci individuálních rodinných domů (např. formou Airbnb), až po ubytovnu města, která je umístěna v areálu sportovní haly.

Podle metodiky cestovního ruchu ČSÚ je HUZ zařízení, které má minimálně 5 pokojů a zároveň minimálně 10 lůžek a dále musí sloužit pro přechodné ubytování návštěvníků regionu.²⁶⁸ V letech 2012 až 2014 byly v ČK 2 HUZ, v letech 2015 až 2018 pouze 1, v roce 2019 vzrostl jejich počet opět na 2 a v roce 2020 byly ve městě již 3 HUZ s celkem 31 pokoji a 62 lůžky.²⁶⁹ Obec samozřejmě pojme v rámci ubytování větší množství návštěvníků, dále se ale jedná o individuálnější formy přenocování. V roce 2020 využilo HUZ v ČK 463 hostů, z toho 370 rezidentů a 93 nerezidentů, celkový počet přenocování byl 1 243, průměrný počet strávených nocí v obci činil 2,7.²⁷⁰

Kultura

V ČK je kulturní dům, ve kterém se v průběhu roku konají akce různorodého charakteru. Kulturní dům je možné si pronajmout. Největší kulturní událostí roku 2020 ve městě byl KAMEN!CE fest, hudební festival, který probíhal v průběhu srpna a září a na různých místech v obci se představili mnozí hudební interpreti společně s bohatým

²⁶⁷ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Pozemky na prodej* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/pozemky-na-prodej/ds-1310/p1=10566>

²⁶⁸ ČSÚ (q). *Metodika – cestovní ruch* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/metodika_casove_rady_cestovni_ruch

²⁶⁹ ČSÚ (r). *Veřejná databáze – Statistiky – Cestovní ruch - HUZ – Obec* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&katalog=31742&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7ET P%7E S%7E null null &z=T&f=TAB ULKA&pvo=CRU02&str=v1306&v=v1339 KAT 154 1&u=v1306 VUZEMI 43 562394>

²⁷⁰ ČSÚ (s). *Veřejná databáze – Statistiky – Cestovní ruch – HUZ – Návštěvnost - Obec* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&katalog=31743&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7ET P%7E S%7E null null &z=T&f=TAB ULKA&pvo=CRU03a&skupId=1330&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300 VUZEMI 43 562394>

doprovodným programem.²⁷¹ V centru obce, vedle kulturního domu, je umístěna městská knihovna, která kromě výpůjčky knih poskytuje přístup k internetu. Obec disponuje také turistickým informačním centrem, v květnu 2021 nově zrekonstruovaným, které je samozřejmě určeno především pro turisty, poskytuje ale například také kopírovací služby (kdy je černobílá kopie formátu A4 do 5 kusů zdarma), nebo se v něm vyřizují parkovací karty.²⁷² Přes prázdniny ve městě funguje v Městském parku u Poutní kaple letní kino. Obec plánuje rekonstrukci kina v Palackého ulici, které je již mnoho let zavřené. Město vydává 1x měsíčně Českokamenické noviny, ve kterých přináší různé informace o dění ve městě a v jeho blízkém okolí - noviny je možné stáhnout si také online na stránkách obce.²⁷³ V obci je Římskokatolická farnost - kostel sv. Jakuba staršího (příloha č. 9), který pochází, dle dochovaných zdrojů, nejpozději ze 14. st. a dále Poutní kaple Narození Panny Marie (barokní stavba, příloha č. 10). V kostele probíhají nedělní bohoslužby.²⁷⁴ V obci funguje elektronická služba *Mobilní rozhlas*, prostřednictvím které jsou zaregistrovaní občané informováni o dění v obci.²⁷⁵ (příloha č. 5)

Školství a výchova

Ve městě jsou v provozu 2 mateřské školy - dvoutřídní v Komenského ulici („Za vodou“)²⁷⁶ a trojtřídní v Palackého ulici („Kaštánek“).²⁷⁷ Obě školky byly zřízeny jako příspěvkové organizace města.

Další organizací zřízenou ČK je Základní umělecká škola, na které se vyučují obory výtvarné, hudební, taneční a literárně-dramatické. Škola byla založena v roce 1945 a v současné době má 86 studentů.²⁷⁸

²⁷¹ Česká Kamenice. *KAMEN!CE fest* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://www.kamenicefest.cz/>

²⁷² Česká Kamenice. *Turista na výletě – Informační centrum* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/informacni-centrum/os-1029/p1=1061>

²⁷³ Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/za-kulturou-a-sportem.asp?p1=56>

²⁷⁴ Poutní místo severních Čech. *Římskokatolická farnost – děkanství Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <http://www.poutnimistock.cz/>

²⁷⁵ Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem – Mobilní rozhlas* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/mobilni-rozhlas-nova-elektronicka-sluzba-mesta/d-4417/p1=56>

²⁷⁶ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Mateřská škola Komenského ul.* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/matrska-skola-komenskeho-ul/os-1064/p1=59>

²⁷⁷ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Mateřská škola Palackého ul.* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/matrska-skola-palackeho-ul/os-1063/p1=59>

²⁷⁸ Základní umělecká škola Česká Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.zusck.cz/>

Ve městě je také „klasická“ základní škola, jejíž kapacita je 800 žáků a jedná se o úplnou základní školu s devíti ročníky. V obci dále funguje osmileté gymnázium s kapacitou 240 žáků. Gymnázium nemá speciální zaměření, poskytuje všeobecné vzdělání. 1. 9. 2012 došlo ke sloučení základní školy a gymnázia a vznikla tak 1 organizace *Základní škola T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice*.²⁷⁹ Zřizovatelem organizace je taktéž město. Na základní škole studuje celkem 511 žáků, z toho 298 žáků v 1. - 5. ročníku, 17 dětí je v přípravné třídě do 1. ročníku a 196 žáků navštěvuje 6. - 9. ročník. Jednotlivé ročníky mají 1 až 3 třídy. Na gymnáziu studuje 125 studentů v rámci 8 tříd (každý ročník má pouze 1 třídu). Ústecký kraj disponuje jednou z nejnižších vzdělanostních úrovní v ČR, což region činí méně konkurenceschopným; vysoká míra nezaměstnanosti v regionu také výrazně ovlivňuje rozpočty místních rodin a proto je místní gymnázium, které nabízí jednak získání maturity nedaleko bydliště a také připravuje studenty na budoucí studium na vysoké škole, velmi přínosné.²⁸⁰

V ČK dále funguje Speciální základní škola a praktická škola, jejíž zřizovatelem je Ústecký kraj. Škola je určena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - tj. s postižením tělesným, zrakovým nebo sluchovým, se závažnými vadami řeči; vývojovými poruchami učení, chování; souběžným postižením více vadami nebo autismem.²⁸¹

Obec disponuje také Centrem dětí a mládeže, které nabízí mnoho volnočasových aktivit zejména pro děti a mládež, ale nejen pouze pro ně, dále provozuje také školní družinu a školní jídelnu.²⁸²

Sport

Město poskytuje různé způsoby sportovního vyžití - nalezneme v něm fotbalové hřiště, antukové kurty, sportovní halu, koupaliště, kuželkárnu, venkovní víceúčelové sportovní hřiště (běh, basketbal, volejbal, mini kopaná, házená, nohejbal, tenis) a také velkou škálu možností pro pěší turistiku. V roce 1991 byl ve městě založen spolek Tělovýchovná

²⁷⁹ Základní škola T.G.Masaryka a gymnázium Česká Kamenice. *Informace - O škole* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.zs-gymnazium.cz/o-skole/ds-1047/p1=1901>

²⁸⁰ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Seznam organizací zřízených městem – Základní škola T.G.Masaryka a gymnázium Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/zakladni-skola-t-g-masaryka-a-gymnazium-ceska-kamenice/os-1066/p1=59>

²⁸¹ Speciální základní škola a Praktická škola, Česká Kamenice. *O škole* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://www.specck.cz/o-skole/>

²⁸² Česká Kamenice. *Město a samospráva – Seznam organizací zřízených městem – Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/centrum-deti-a-mladeze-ceska-kamenice/os-1051/p1=59>

jednota Česká Kamenice o.s. V ČK je založeno několik sportovních oddílů - BADMINTON Česká Kamenice z.s.; Fotbalový klub Česká Kamenice z.s.; SK VOLEJBAL Česká Kamenice z.s. a KARATE SPORT RELAX z.s.²⁸³

Zdravotnictví

V roce 2005 bylo v ČK dobudováno moderní zdravotnické středisko (poliklinika), ve kterém se nachází dětský lékař, chirurgická ambulance, digitální rentgen, oční lékař, diabetologická ambulance, praktičtí lékaři, gynekologická ambulance, logopedie, ušní-nosní-krční, urologická ambulance, zubní ordinace, ortopedická a neurologická ambulance a dále biochemická laboratoř, oční optika, kineziologie, pedikúra a také kosmetika.²⁸⁴ Projekt byl podpořen v rámci Fondu pro RR. V celém městě aktuálně ordinuje pouze 1 dětská lékařka a 1 zubař.

Ve městě funguje také Rehabilitace Ivana Kopecká, s.r.o., což je soukromé léčebné rehabilitační zařízení. Jednu týdně v zařízení ordinuje rehabilitační lékař.²⁸⁵ V obci je provozována Nemocnice následné péče VIA, s.r.o. Česká Kamenice, která je určená pro dlouhodobě nemocné pacienty.²⁸⁶ ČK má vytvořenou organizaci Záchranáři Česká Kamenice, která je složena jak z profesionálních záchranářů, tak ze studentů medicíny a je složkou integrovaného záchranného systému.²⁸⁷ Složkou integrovaného záchranného systému je také Rychlá záchranná pomoc, která ve městě sídlí.²⁸⁸ V obci jsou provozovány 2 lékárny - v centru města je to lékárna u sv. Jakuba a dále funguje lékárna v areálu Nemocnice následné péče (lékárna VIA Česká Kamenice).²⁸⁹ V rámci spolupráce s

²⁸³ Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem – Sport ve městě* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/za-kulturou-a-sportem.asp?p1=56>

²⁸⁴ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Zdravotnické zařízení Česká Kamenice (Poliklinika)* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/zdravotnicke-zarizeni-ceska-kamenice-poliklinika/os-1069/p1=2409>

²⁸⁵ Rehabilitace Kopecká. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://rehabilitacekopecka.cz/>

²⁸⁶ VIA MEDICAL. *O nás* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://www.viamedical.cz/>

²⁸⁷ Záchranáři Česká Kamenice. *Činnost* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://zachranarick.cz/cinnost/>

²⁸⁸ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Rychlá záchranná pomoc* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/rychla-zachranna-pomoc/os-1071/p1=2419>

²⁸⁹ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/mesto-a-samosprava.asp?p1=55>

K-centrem, spadajícím pod Centrum sociálních služeb v Děčíně, jsou ve městě 2x týdně přítomni jeho 2 pracovníci, kteří pracují v terénu s drogově závislými.²⁹⁰

Sociální péče

Domov pro osoby se zdravotním postižením Oleška - Kamenice je příspěvková organizace zřízená Ústeckým krajem, která poskytuje péči osobám s mentálním nebo s kombinovaným postižením starším 18 let se sníženou soběstačností. Domov však není vhodný pro osoby neslyšící, nevidomé a ty, kteří jsou trvale upoutáni na lůžko. Zařízení má 2 pobytová zařízení - v Olešce a v ČK. Středisko v ČK má kapacitu 46 klientů, aktuálně jich je v domově 43.²⁹¹

Příspěvkovou organizací zřízenou městem je Domov pro seniory a pečovatelská služba Česká Kamenice. Domov byl založen v roce 1955 a je umístěn v klidné části okraje města poblíž lesa. Zařízení poskytuje ubytování pro osoby starší 62 let se sníženou soběstačností a dále také terénní pečovatelskou službu. Domov disponuje z větší části dvojlůžkovými pokoji a jeho kapacita je 68 klientů. Zařízení dále také zajišťuje provoz služby *Senior taxi*.²⁹²

V obci funguje také Oblastní charita Česká Kamenice, která nabízí následující sociální služby - domov se zvláštním režimem (28 lůžek); chráněné bydlení (37 lůžek); podpora samostatného bydlení (20 klientů); sociálně terapeutické dílny (10 osob) a nízkoprahové denní centrum (3 osoby).²⁹³

V roce 1947 byl ve městě zřízen Dětský domov „Země dětí“. Domov je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje, jeho součástí je také školní jídelna. Účelem zařízení je poskytovat výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem, které ze závažných důvodů nemohou vyrůstat ve vlastní rodině. Domov je určen pro děti od 3 let věku nejčastěji do plnoletosti, v případě neukončeného středoškolského nebo vysokoškolského vzdělání pak maximálně do 26 let. Domov funguje na bázi 5 rodinných skupin a 2 tzv. cvičných (startovacích) bytů

²⁹⁰ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – K-Centrum v našem městě* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/k-centrum-v-nasem-meste/os-1075/p1=2415>

²⁹¹ Domov pro osoby se zdravotním postižením Oleška – Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://kamenice.dozp-oleska-kamenice.cz/>

²⁹² Domov pro seniory a pečovatelská služba Česká Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://www.ddceskakamenice.cz/>

²⁹³ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Oblastní charita Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/oblastni-charita-ceska-kamenice/os-1028/p1=2414>

pro dospívající, celková kapacita zařízení je 40 míst. Všechny děti jsou v domově umístěny na základě soudního rozhodnutí.²⁹⁴

Veřejné stravování

Veřejné stravování v obci je možné v několika místních restauracích (např. Starý Klub, U Kašny, U Slunce, aj.), v bufetech (U Vondráčků, Pekárna Martin), pizzerii a také ve školní jídelně, která je od roku 1996 součástí Centra dětí a mládeže. Jídelna vaří denně pro zhruba 400 strážníků a mimo žáky, studenty a pedagogy, pro které je určena primárně, mohou její služby využívat také ostatní zájemci z řad veřejnosti. Cena za 1 oběd se pohybuje od 23 Kč (žáci ve věku 7 až 10 let) do 60 Kč (veřejnost).²⁹⁵

Služby nevýrobní, výrobní a opravárenské

ČK nabízí různé nevýrobní služby. Ve městě funguje několik zařízení určených pro péči o tělo - kadeřnictví (např. Tereza, Four, aj.), kosmetický salon (E. Audyová), masáže (Karolína), solárium (salon Helios), či nehtové studium (Nail studio Terezie). V obci je k dispozici také cestovní agentura (T.I.C.) a cestovní kancelář (Rokoko - Romana Baštová), která slouží navíc také jako směnárna. V ČK je v provozu také sázková kancelář (Synot Tip a.s.), nebo fotograf (J. Korbelová). Ve městě fungují 2 čerpací stanice Benzina, několik auto a pneuservisů, pivovar, truhlářství, kovoobrábění a kovovýroba, zámečnictví, klempířství a pokrývačství, opravárenské služby elektroniky, servis antén, PC servis, pískovna, uhelné sklady, pohřební služba, papírna, veterinář, atd.

Správa a administrativa

V ČK sídlí pobočka jediné banky, a sice Česká spořitelny, a.s. Kromě bankomatu této banky jsou v obci k dispozici ještě bankomaty Monety Money Bank, a.s. a Komerční banky, a.s. - všechny jsou umístěny v centru města. Ve městě je také pobočka České pošty. Z oblasti pojišťovnictví funguje v obci Generali Česká pojišťovna a ČSOB pojišťovna. ČK je obcí II. typu, tedy obcí s POU. Městský úřad je umístěn na Náměstí Míru v centru obce. Ve městě funguje také pobočka Úřadu práce, ale pouze oddělení dávek hmotné nouze - je tedy možné zde vyřídit příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc.

²⁹⁴ Země dětí – dětský domov Česká Kamenice. *Něco o nás* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://www.ddzemedeti.cz/neco-o-nas>

²⁹⁵ Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice. *Školní jídelna* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z: <http://www.cdmck.cz/skolni-jidelna>

Zhodnocení: Město nabízí poměrně slušnou občanskou vybavenost. Obyvatelům jsou k dispozici různé formy služeb a obchodů, lékařská péče i sociální služby. Úroveň technické infrastruktury se liší dle konkrétní části města - s rostoucí vzdáleností od centra obce tato klesá. Zároveň obec poskytuje také určité sportovní i kulturní vyžití. Ve městě je k dispozici také pošta, banka a pojišťovna, ČK je navíc obec s POÚ - některé záležitosti týkající se administrativy je tak možné vyřídit přímo v obci. V jednotlivých typech občanské vybavenosti není k dispozici velký výběr, ale z hlediska šíře nabízí obec mnohem více než nezbytný základ.

Ve městě se třídí odpad v rámci systému D2D, postupně tak ubývá objem komunálního odpadu a naopak vzrůstá množství vytríděných kartonů. Od roku 2022 zůstane obyvatelům ČK jen 1 popelnice na komunální odpad, jeho objem by se tak měl i nadále snižovat. 63 % respondentů uvedlo, že třídí odpad pravidelně, 28 % pak příležitostně a 9 % z nich vůbec.

Velkým pozitivem města je bezpochyby možnost vzdělávání dětí přímo ve městě a to jak na 1., tak na 2. stupni. Do místních škol dojíždějí žáci a studenti z širšího okolí. Existence gymnázia v obci má nejen pro samotnou ČK, ale i pro její rozsáhlejší okolí, vzhledem k nízké úrovni vzdělanosti v regionu, obrovský význam. Gymnázium připravuje studenty na navazující studium vysoké školy, bohužel se však, dle slov pana starosty, tito po ukončení studia do města ve větší míře již nevracejí.

V posledních deseti letech nebyla bytová výstavba v ČK nijak výrazná (5 bytů/rok), od roku 2020 se však již začíná stavět ve větší míře. Plánovaná a částečně již probíhající výstavba nových bytů (v rodinných i bytových domech) by mohla přilákat nové, mladé obyvatele, které město tolik potřebuje a mohla by tak pomoci zastavit (nebo alespoň zmírnit) trend posledních let - tedy úbytek obyvatel, současně snížit vysoký průměrný věk místních a posílit produktivní, příp. i předproduktivní složku obyvatel. Nabídka kvalitního bydlení by také mohla pomoci s návratem původních obyvatel po ukončení vysokoškolských studií zpět do města. Vzhledem ke struktuře obyvatelstva je žádoucí také rozšíření kapacit sociálních služeb v obci.

Náročný občan, který potřebuje mít vše po ruce, nejlépe v docházkové vzdálenosti a vyžaduje široký výběr jednotlivých typů občanské vybavenosti a jejich špičkovou úroveň, nebude v ČK zřejmě zcela spokojen - „skromnější“ občanská vybavenost je však daní za klidnější bydlení na dosah přírody.

Se školskými zařízeními v ČK jsou její obyvatelé spíše spokojeni. Spíše nespokojeni jsou pak s kulturním a sportovním vyžitím, kvalitou sociálních služeb a nákupními možnostmi. Velmi

nespokojeni jsou dotázaní s dostupností a kvalitou lékařské péče. Rezerv v oblasti zdravotní péče, kdy je akutní problém se zubaři (jediný lékař ve městě), si je vědom i starosta obce.

4.2.4 Dopravní infrastruktura

Stav dopravní infrastruktury je také důležitým ukazatelem ovlivňujícím kvalitu života v obci, pro bude nyní této problematice věnována pozornost.

„Území ČK je zařazeno do rozvojové osy NOS2.“²⁹⁶ Vodní ani letecká doprava není na území města provozována.

Silniční doprava

Městem ani jeho okolím není vedena žádná dálnice. ČK však leží na důležité spojnicí severozápadních Čech, a sice silnici I. třídy č. 13, která spojuje Karlovy Vary a Liberec a pokračuje dále do Polska.²⁹⁷ Silnice I/13 prochází městem v západovýchodním směru historické trasy, historické centrum míjí z jihu podél železniční trati. Touto silnicí je ČK veden také mezinárodní tah E442 z Karlových Varů do Olomouce a dále do Žiliny.²⁹⁸ Z této důležité spojnice pak z ČK ústí silnice II. třídy č. 263, která vede na sever republiky přes Krásnou Lípou a Rumburk do Jiříkova, tedy do Šluknovského výběžku. V opačném směru, na jih, vede silnice II/263 do Kravař, kde se napojuje na silnici I/15. Silnice I/13 a II/263 tvoří základní kostru pro dopravu v mikroregionu Českokamenicko²⁹⁹ a díky nim je obec dobře dopravně dostupná. Páteční silnice I/13 a II/263 jsou udržované, v dobrém stavu a dle potřeby na nich pravidelně probíhají potřebné opravy. Kromě výše jmenovaných silnic jsou už dále městem vedeny jen silnice III. třídy (25860, 01325, 26313, 26322, 26315, 2639, 26311, 26312)³⁰⁰, jejichž stav není mnohdy zcela vyhovující.

Vytíženost centra města z pohledu silniční dopravy zobrazuje následující obrázek. Nejfrekventovanější je centrum obce, zejména úsek silnice I/13 - ulice Dukelských hrdinů,

²⁹⁶ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 17.

²⁹⁷ ŘSD ČR. *Silnice a dálnice – Silnice I. třídy* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z:

<https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/delky-a-dalsi-data-komunikaci>

²⁹⁸ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 164.

²⁹⁹ Mikroregion Českokamenicko. *Strategie rozvoje mikroregionu Českokamenicko* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z: https://ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=2558

³⁰⁰ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 164.

kde během 24 hodin projede průměrně 10 205 vozidel.³⁰¹ Detailní popis intenzity dopravy pak zachycuje příloha č. 6. Terénní konfigurace města a jeho okolí však nedovoluje řešit tento stav zásadním způsobem, například obchvatem (centra) obce. Jsou pouze navrženy pouze dílčí úpravy, které usnadní průjezd územím.³⁰²

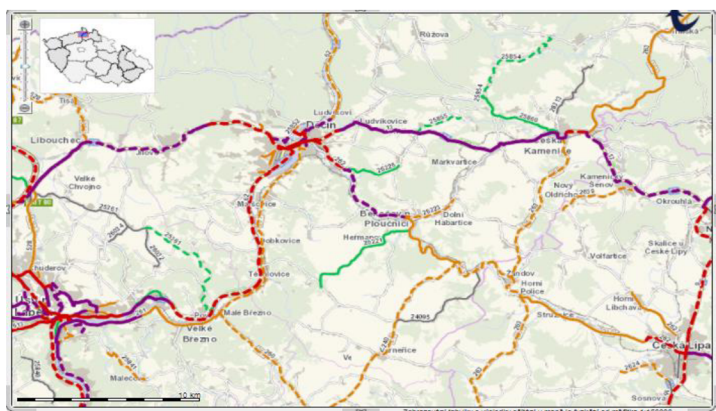
Obrázek 10: Silniční vytíženost centra České Kamenice na základě sčítání dopravy z roku 2016



Zdroj: Sčítání dopravy, 2021. Dostupné z: <http://scitani2016.rsd.cz/content/doc/42-04.jpg?v=2016b>

Následující obrázek přináší pro srovnání intenzitu dopravy v širším okolí ČK, která je například na větší části hlavního tahu z Děčína do Ústí nad Labem srovnatelná, jako intenzita dopravy ve výše uvedeném úseku nejvytíženější části silnice I/13 v centru ČK.

Obrázek 11: Intenzita silniční dopravy v širším okolí České Kamenice



Zdroj: Sčítání dopravy, 2021. Dostupné z: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

Městská hromadná doprava je ve městě zajišťována prostřednictvím příměstských a dálkových autobusových linek, město nemá vlastní systém hromadné dopravy. Veřejnou hromadnou dopravu v ČK zajišťují následující dopravci: BusLine a.s.; ČSAD Česká Lípa

³⁰¹ ŘSD. *Celostátní sčítání dopravy 2016 – Interaktivní mapa* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

³⁰² Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 18.

a.s.; Dopravní podnik města Děčín, a.s. a DPÚK a.s. Autobusová zastávka v Pražské ulici, východně od historického centra města, funguje jako autobusové nádraží.³⁰³

Statická doprava

Na území města převažuje individuální obytná zástavba, kde je parkování automobilů řešeno na pozemku patřícím k rodinným domům, případně před domy mimo vlastní pozemky, kde však místní komunikace disponují dostatečným prostorem pro odstavení vozidel. Bytové domy se vyskytují v ulicích Palackého, Havlíčkova a Lidická, kde nejsou parkovací kapacity dostatečné, území však neumožňuje jejich rozšíření. Veřejná parkoviště jsou vybudována zejména v centru města.³⁰⁴

Železniční doprava

Obcí je vedena železnice, na jihu města je železniční stanice ČK. Ve stanici je možné si zakoupit jízdenky, uschovat zavazadla, je zde k dispozici WC, bufet, drobný prodej a před nádražím je možné bezplatně zaparkovat automobil. Stanice leží na jednokolejné neelektrizované trati. Železniční stanice ČK leží na tratích č. 081 (linka U8) Děčín - Benešov nad Ploučnicí - Rumburk a č. 082 ČK - Kamenický Šenov.³⁰⁵ Vlaky linky U8 v ČK v obou směrech zastavují ve všední dny zhruba po dvou hodinách. Z tratě č. 081 je možné přestoupit v Jedlové na vlaky směřující do České Lípy. Na trati č. 081 je ve městě dále také stanice Horní Kamenice³⁰⁶ - zastávka na znamení. „*Železniční trať je v území stabilizována.*“³⁰⁷ Dle ZÚR Ústeckého kraje je stanice ČK koridor konvenční železniční dopravy nadmístního významu. Trať č. 082 je označována jako *Muzejní železnice Šenovka* a její délka je zhruba 5 km (příloha č. 7) - tento krátký úsek je pozůstatek původní místní dráhy z ČK do České Lípy. Z Kamenického Šenova není trať dále na Českou Lípu provozována již od roku 1979. Lokálka v tomto úseku jezdí každoročně od dubna do října.³⁰⁸

³⁰³ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 169-170.

³⁰⁴ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 171.

³⁰⁵ České dráhy. *Stanice Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z: <https://www.cd.cz/stanice/ceska-kamenice/5456299#menu2533>

³⁰⁶ České dráhy. *Stanice Horní Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z: <https://www.cd.cz/stanice/5456309#menu2400>

³⁰⁷ Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852. S. 168.

³⁰⁸ Česká Kamenice. *Muzejní železnice Šenovka* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z: <https://m.ceska-kamenice.cz/muzejni-zeleznice-senovka/os-1034>

Cyklistická a pěší doprava

Na území města není vybudována žádná cyklostezka, prochází jím však 2 cyklotrasy: Hřensko - Chrastava (č. 21) a Děčín - ČK - Varnsdorf (č. 3052). Pěší doprava je řešena prostřednictvím místních a účelových komunikací, podél nichž jsou povětšinou vybudovány chodníky.³⁰⁹

Zhodnocení: ČK je, zejména v rámci silniční dopravy, dobře dopravně dostupná. Páteřní silnice jsou navíc, vzhledem k jejich důležitosti pro širší okolí, pravidelně opravovány a jsou tak v dobrém stavu, bez problémů sjízdné (i v zimních měsících). Z/do města je také možné cestovat prostřednictvím železnice. Obec se nachází poblíž několika větších měst, leží na hlavním silničním tahu - z pohledu dopravy je tak z hlediska polohy dobře situována. Nedostatek pracovních příležitostí uvnitř samotného města by vzhledem k tomuto faktu nemusel být zásadním problémem, minimálně pro ty osoby, které jsou ochotny do zaměstnání dojíždět. Dobrá dopravní dostupnost a umístění na hlavním silničním tahu je silná stránka města a zároveň může být vnímána i jako jeho příležitost, která by např. mohla oslovit případně investory. Silný provoz v některých částech ČK má však, na druhé straně, také negativní vliv na ŽP.

Dobrou dopravní dostupnost ČK a její polohu uvedl jako silné stránky obce také její starosta. Podle respondentů je dobrá dopravní dostupnost 2. největší předností města. Oslovení obyvatelé obce jsou spíše spokojeni s autobusovou dopravou, s dopravou vlakovou jsou pak spíše nespokojeni. 36 % respondentů pociťuje problémy s dopravou a to zejména v podobě její nadměrné intenzity, bezpečnosti provozu a překračování povolené rychlosti. Dotázaní obyvatelé ČK vyjíždějí z města nejčastěji kvůli práci (45 %), dále je to kultura/výlety/sport/zábava (15 %) a poté nákupy (10 %). 9 % respondentů pak uvedlo, že z města téměř nevyjíždí.

³⁰⁹ Česká Kamenice. Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852S. 172.

4.2.5 Ekonomické prostředí

Tato kapitola přinese informace související s ekonomikou města.

Hospodaření obce

Hospodaření obce za rok 2020 přezkoumala společnost O - CONSULT, s.r.o., odpovědným auditorem byl Ing. Jiří Oehl a nebyly zjištěny žádné chyby či nedostatky. V roce předchozím přezkoumával hospodaření města Krajský úřad Ústeckého kraje a zjistil méně závažné nedostatky, které byly ještě v průběhu auditu odstraněny.³¹⁰

ČK vykazovala k 31. 12. 2020 celkovou likviditu 2,67 a podíl cizích zdrojů k celkovým zdrojům 7,54 %.³¹¹ Obec má zřízený rozpočtový portál („klikací“ rozpočet), kde je průběžně, po měsíci, zveřejňováno aktuální plnění rozpočtu.

Na rok 2021 schválila obec schodkový rozpočet, k financování počítala s částkou 29.301 tisíc Kč.³¹² Dle upraveného rozpočtu činil schodek již 33.394 tisíc Kč a schodek skutečný byl nakonec 4.539,15 tisíc Kč - oproti původnímu schodku se tedy obci podařilo tento ve skutečnosti výrazně snížit. Příjmy města byly nakonec výrazně vyšší, než se původně plánovalo - zejména transfery a daňové příjmy. Výdaje ČK v roce 2021 byly vyšší, než s nimiž počítal schválený rozpočet, ale nižší, než rozpočet upravený. V rámci rozpočtu na rok 2021 přijalo město 10 rozpočtových opatření. Rozpočet obce na rok 2021 zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 7: Rozpočet České Kamenice na rok 2021

Rozpočet 2021 (v tis. Kč)		schválený	upravený	skutečnost	plnění (%)
PŘÍJMY	daňové	67.705	86.050	89.552,208	104,1
	nedaňové	19.020	19.291	19.764,45	102,5
	kapitálové	1.500	2.425	1.852,568	76,4
	přijaté transfery	36.714,3	64.150,3	61.761,307	96,3
	celkem	124.939,3	171.916,3	172.930,533	
VÝDAJE	běžné	96.148,3	129.404,3	125.845,301	100,3
	kapitálové	58.092	75.906	47.624,381	62,7
	celkem	154.240,3	205.310,3	177.469,683	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozpočtového portálu města Česká Kamenice, 2021

³¹⁰ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Rozpočty města - Závěrečné účty města* [online]. [cit. 2021-09-19] Dostupné z: <https://www.ceska-kamenice.cz/zaverecne-ucty-mesta/ds-1010/p1=2865>

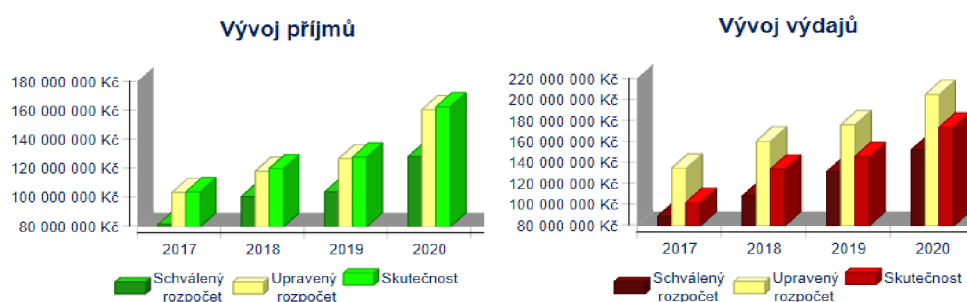
³¹¹ Státní pokladna – MONITOR. *Monitoring a audit* [online]. [cit. 2021-09-19] Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00261220/monitoring/simu?rad=t&obdobi=2012>

³¹² Česká Kamenice. *Město a samospráva – Rozpočty města - Schválený rozpočet na rok 2021* [online]. [cit. 2021-09-13] Dostupné z: https://ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9942

Dne 7. 1. 2022 byl schválen rozpočet ČK na rok 2022. Ten počítá s příjmy ve výši 163.481 tisíc Kč a s výdaji 180.596 tisíc Kč. Jedná se tedy o rozpočet schodkový. Oproti skutečnému plnění v roce 2021 je počítáno s nižšími příjmy a vyššími výdaji.

Následující obrázek zachycuje vývoj příjmů a výdajů obce v letech 2017 až 2020. Příjmy i výdaje města v průběhu let rostou. Oproti schválenému rozpočtu, je v rámci upraveného rozpočtu každoročně počítáno s vyššími příjmy, které jsou nakonec ve skutečnosti velmi podobné. Skutečné výdaje bývají vyšší, než výdaje uvedené ve schváleném rozpočtu, ale nižší, než odhaduje rozpočet upravený.

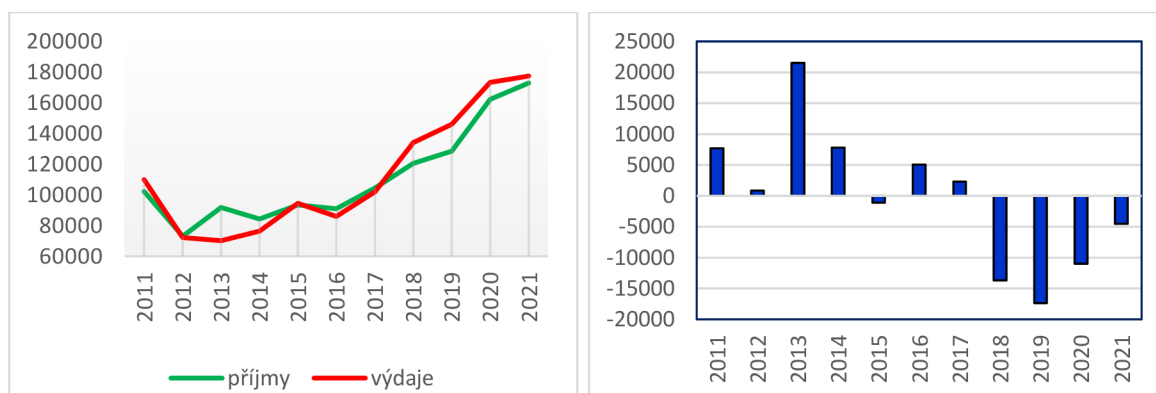
Graf 16: Vývoj příjmů a výdajů ČK v letech 2017 - 2020



Zdroj: Česká Kamenice, 2021. Dostupné z: https://portal.ceska-kamenice.cz/birt/frameset?report=r_vyvoj3.rptdesign&showtitle=false&p_rok=2019

Za posledních 10 let se v ČK střídají roky, kdy příjmy převyšují výdaje a naopak. V posledních třech letech jsou však výdaje vyšší než příjmy. Schodkové rozpočty posledních let jsou však odůvodněné většími investicemi města, kdy dříve obec neinvestovala téměř vůbec. Město v posledních několika letech hojně využívá různé dotační tituly, v rámci kterých se musí také spoluúčastnit plnění. Vývoj příjmů a výdajů a výsledného salda obce za posledních 10 let zachycuje následující graf.

Graf 17: Vývoj příjmů a výdajů (vlevo) a salda rozpočtu ČK (vpravo) v letech 2011 až 2021 (v tisících Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle Závěrečných účtů 2011 - 2020 a Rozpočtu ČK na r. 2021, 2022

Následující tabulka přináší rozpis jednotlivých příjmů a výdajů obce od roku 2016 do roku 2020. V průběhu let rostou příjmy daňové, nedaňové i kapitálové. Nejvýznamnější nárůst ale vykazují přijaté dotace. Oproti roku 2016 vzrostly přijaté dotace více jak čtyřnásobně. Paralelně narůstají kapitálové výdaje - jejich hodnoty jsou na konci sledovaného období více jak pětinašobně vyšší než v roce 2016. Hodnoty běžných výdajů mají kolísavý charakter.

Tabulka 8: Hospodaření města ČK

Hospodaření města (v tisících Kč)	2016	2017	2018	2019	2020	
PŘÍJMY	daňové	66.925	71.677	79.788	86.347	81.135
	nedaňové	5.837	14.136	15.162	15.302	18.342
	kapitálové	2.354	1.861	2.940	3.095	3.194
	dotace	14.491	15.767	21.601	22.790	58.657
	fondy	1.400	1.000	1.000	1.000	1.000
	celkem	91.007	104.441	120.491	128.534	162.328
VÝDAJE	běžné	73.826	91.240	111.888	109.444	116.786
	převody do fondů	1.400	1.000	1.000	1.000	1.000
	kapitálové	10.719	9.878	21.290	35.470	55.527
	celkem	85.945	102.118	134.178	145.914	173.313
<i>saldo</i>	<i>5.062</i>	<i>2.323</i>	<i>-13.687</i>	<i>-17.380</i>	<i>-10.985</i>	

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečných účtů ČK, 2022

Schválený střednědobý výhled rozpočtu obce na roky 2022 až 2023 počítá s příjmy i výdaji okolo 120.000 tisíc Kč³¹³, výhled rozpočtu na roky 2023 až 2024 pak předpokládá příjmy i výdaje ve výši zhruba 139.000 tisíc Kč.³¹⁴ (příloha č. 14) Město tedy očekává jak růst příjmů, tak růst výdajů.

Město využívá mnohé dotační tituly pro různorodé účely. V roce 2020 byly dokončeny následující projekty, na které byly získány dotace v roce 2019 - Podpora výměny kotlů (Státní fond ŽP ČR - 7,7 mil. Kč); Obnova parku u Mariánské kaple (Ministerstvo ŽP - 980 tisíc Kč) a také Rekonstrukce učebny fyziky a řešení bezbariérovosti budovy škol (MMR - 5,8 mil. Kč). Také v roce 2020 získala ČK mnoho dotací - např. Oprava chodníků podél silnice I/13 (Ústecký kraj - 100 tisíc Kč); Restaurování sochy u bratrských oltářů

³¹³ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Rozpočty města - Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2022 - 2023* [online]. [cit. 2021-09-13] Dostupné z: https://ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9628

³¹⁴ Česká Kamenice. *Město a samospráva – Rozpočty města - Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2023 - 2024* [online]. [cit. 2022-02-10] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=11194

(Ústecký kraj - 100 tisíc Kč); Školní zahrada ZŠ (Státní fond ŽP - 498 tisíc Kč); Projekt ekologické náhrady jednorázových plastových kelímků (Ministerstvo ŽP, 686 tisíc Kč); Oranžový přechod u PENNY (ČEZ - 109 tisíc Kč); Jazyková laboratoř (MMR - 754 tisíc Kč); Stromořadí pod zámeckým vrchem (Státní fond ŽP - 295 tisíc Kč)³¹⁵ a mnoho dalších.

Ekonomické subjekty, zaměstnavatelé

K poslednímu dni roku 2020 bylo ve městě registrováno celkem 1 260 ekonomických subjektů, pouze u zhruba poloviny z nich, konkrétně u 572 ekonomických subjektů, však byla zjištěna ekonomická aktivita. Nejvíce zastoupenou činností subjektů je velkoobchod a maloobchod (108) a dále průmysl (103), u kterého dominuje stavebnictví (85). Z 572 aktivních ekonomických subjektů tvořily převážnou část FO (483), aktivních PO bylo pouze 89³¹⁶ - ve městě tedy výrazně převažují podnikající FO.

Co se týče firem v obci, jedná se spíše o menší subjekty s několika málo zaměstnanci. Nejvíce zaměstnanců má dle ARESu SLEMR Spedition s.r.o. a sice 100 - 199 zaměstnanců. Tento zaměstnavatel, který se zabývá tuzemskou i mezinárodní dopravou a logistickými službami, má však 4 pobočky, z čehož 3 jsou umístěné v jiných okresech (i krajích), všichni lidé tak fakticky nejsou zaměstnaní přímo v obci. Největší zaměstnavatelé co do počtu zaměstnanců, kteří zaměstnání v ČK skutečně vykonávají, je kategorie s 50 - 99 zaměstnanci. Sem můžeme zařadit: Základní školu T. G. Masaryka a gymnázium ČK, Město, Domov pro seniory a pečovatelskou službu ČK, Nemocnici následné péče VIA, s.r.o. a oblastní Charitu. Zaměstnavatelem v kategorii 25 - 49 zaměstnanců je např. Papírna APIS, s.r.o., Dětský domov Země dětí a Školní jídelna, STIRPACK Invest, s.r.o., nebo Centrum dětí a mládeže. Okolo 20 zaměstnanců pak mají Uhelné sklady Salač s.r.o., STIRPack, s.r.o., Speciální základní a praktická škola, AZ textil výrobní družstvo, Základní umělecká škola, Lidl a PENNY market.³¹⁷

³¹⁵ Česká Kamenice. *Závěrečný účet města 2020* [online]. [cit. 2022-02-10] Dostupné z: https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=10420

³¹⁶ ČSÚ. *Verejná databáze. Vše o území. Vybrané údaje za obec – Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-10] Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZEMI_43_562394#profil31590?page%3Dpozice-profilu%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-01%26z%3DG%26f%3DGRAFICKY_OBJEKT%26clsp%3D31590%26katalog%3D31590&w=

³¹⁷ ČSÚ. *Databáze, registry – Registr ekonomických subjektů* [online]. [cit. 2021-09-11] Dostupné z: <https://apl.czso.cz/irs/w/>

Půdní fond

Ekonomiku svým způsobem ovlivňuje i půdní fond, který je jistým limitem jejího využití. V obci převládá půda nezemědělská, která tvoří 57,4 % celkové výměry (3 876,55 ha). Procentní zastoupení jednotlivých typů zemědělské a nezemědělské půdy zachycuje následující tabulka, ze které vyplývá, že největší plochu města zaujímají lesy (téměř polovinu území) a druhým nejvíce zastoupeným typem pozemku je trvalý travní porost (32 %) - ČK je tak „zeleným“ městem.

Tabulka 9: Půdní fond v České Kamenici (k 31.12.2020)

plocha půdy (v %)	zemědělská půda	orná půda	7	42,6
		chmelnice	0	
		vinice	0	
		zahrada	2,3	
		ovocný sad	1,3	
		trvalý travní porost	32	
	nezemědělská půda	lesní pozemek	46	57,4
		vodní plocha	0,5	
		zastavěná plocha a nádvoří	1,5	
		ostatní plocha	9,4	

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (t), 2021

Na území obce se nacházejí zejména hnědé půdy a jejich formy. S využitím pozemků souvisí *koeficient ekologické stability*, což je integrovaný ukazatel pro posuzování stavu krajiny vyjadřující poměr relativně stabilních ploch vůči plochám nestabilním. ČK má tento koeficient na hodnotě 4,33, což odpovídá zařazení do *přírodní a přírodě blízké krajiny s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem*.³¹⁸

Cestovní ruch

Na ekonomiku regionu má bezpochyby vliv také cestovní ruch, který na území přivádí turisty a ty v něm následně utrácejí své úspory. V centru města je umístěno informační centrum, které návštěvníkům obce poskytuje potřebné informace.

„Českokamenicko je oblast s výjimečnými přírodními vlastnostmi. Střídají se tu svérázné pískovcové a čedičové skály, zelené louky přecházejí v hluboké rokly a krajinu brázdí průzračné potoky. Celé okolí je tak plným právem obdivováno návštěvníky více než dvě stě let. Je jisté, že i nadále bude ČK východiskem mnoha turistických cest a naučných stezek.“³¹⁹

³¹⁸ Děčín. Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území [online]. [cit. 2021-09-17] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 50.

³¹⁹ Kolektiv autorů. Česká Kamenice. Česká Lípa, 2002. S. 11.

ČK se nachází, jak již bylo zmíněno, na území tří chráněných krajinných oblastí - Labských pískovců, Lužických hor a Českého středohoří, což vytváří rozmanitost prostředí, fauny i flóry a činí tak, mimo jiné, region turisticky atraktivním. V obci a jejím okolí se nachází mnoho přírodních krás, kterými provází turistické trasy. ČK navíc leží nedaleko NP České Švýcarsko. Město se pyšní také zachovalým historickým jádrem (příloha č. 8), díky kterému byla v centru města v roce 1992 vyhlášena městská památková zóna, jejíž výměra je zhruba 510 tis. m² (příloha č. 1). ČK se dokonce stala *Historickým městem roku 2005*. Město tak nabízí turistům nejen krásy ryze přírodního charakteru, ale také mnohé hodnoty kulturní. Kulturních památek je v ČK 35.

Turistickými cíli v obci jsou zejména:

- kostel sv. Jakuba Staršího - Kulturní památka ze 17. století, goticko-renesanční kostel. Kostelní věž poskytuje výhled do širokého okolí. (příloha č. 9)
- poutní kaple Narození Panny Marie - Kaple je kulturní památkou, barokní stavbou z 18. století s ambity. (příloha č. 10)
- expozice o historii města - Od roku 2002 je umístěna v nadzemní chodbě, která spojuje věž kostela sv. Jakuba Staršího a Českokamenický zámek.
- rozhledna na Studenci - Celokovová rozhledna na vrcholu Studence se od roku 1888 tyčí do výše 736,5 m, je technickou památkou. (příloha č. 11)
- muzejní železnice Šenovka - Tato zhruba 5 km dlouhá železnice je pozůstatkem po místní dráze ČK - Česká Lípa, kdy z Kamenického Šenova dále na Českou Lípu již trať od roku 1979 nefunguje. Šenovka je v provozu každoročně od jara do podzimu. (příloha č. 7)
- vyhlídka Jehla - Jehla poskytuje výhled na město a daleko za jeho hranice na všechny tři chráněné krajinné oblasti zasahující do obce. Jedná se o dvouvrcholový čedičový kopec sahající do výše 487 m.
- Bratrský oltář - Poutní místo s pamětní deskou a sochami.
- zřícenina hradu Kamenice - Zřícenina se nachází na Zámeckém vrchu (530 m). Uvnitř dochovaného zdiva je vystavěna vyhlídková věž. (příloha č. 12)
- Fredevald (Pustý zámek) - Přírodní památka, strmý znělcový skalní ostroh (405 m). Byl hradem zajišťujícím ochranu panství.
- vyhlídka Ponorka - Tvoří ji 3 pískovcové skalní věže, má 387 m.
- vyhlídka Žába - Další vyhlídka s krásným výhledem na město a jeho okolí.

- Zlatý vrch - Čedičový vrch je národní přírodní rezervací, vede kolem něj naučná stezka.³²⁰

Životní prostředí

Stav ŽP, náklady na jeho ochranu, případně náklady vynaložené na zlepšení jeho stavu a možnosti využití a údržby území vzhledem k chráněným oblastem také ovlivňují ekonomiku dané obce.

Morfologie krajiny je určována jednak údolím řeky Kamenice, jejích přítoků a také výraznými tvary vrchů s třetihorním vulkanickým původem. Kvalita přírodního prostředí je odrazem chráněného území, na kterém se obec nachází. Kromě již zmíněných tří chráněných krajinných oblastí se ve městě nacházejí také maloplošná chráněná území, lokality soustavy NATURA 2000 (Huníkovský potok, Horní Kamenice, Studenec, ptačí oblast Labské pískovce) a památné stromy (jasan, lípa, tis, 2 buky). Obec leží na migračních trasách a nacházejí se v ní části Územního systému ekologické stability nadregionálního, regionálního a lokálního významu.

„Kvalita ovzduší v ČK je dobrá s výjimkou středu města. Kvalita ovzduší je ovlivňována zejména lokálními zdroji ve městě a znečištěním z dopravy, které, obdobně jako v jiných městech, stoupá.“³²¹

Železniční doprava ve městě nezpůsobuje nadměrné zatížení hlukem, silniční doprava však ano. Největším zdrojem hluku je silnice I/13, kterou je vedena tranzitní doprava včetně kamionové. Hlukem jsou zatíženy zejména ulice Dukelských hrdinů, Děčínská, Pražská a Lužická. Méně výrazně je hlukem zatížena silnice II/263.³²² (příloha č. 15).

Město přísluší k povodí Labe a na jeho území se nachází vodoteče Kamenice, Bystrá a dále Huníkovský, Pruský, Bílý, Lísecký, Studený a Šenovský potok. Na území obce je přes 20 vodních nádrží. ČK má vymezená záplavová území podél řeky Kamenice a Bystrá.

³²⁰ Česká Kamenice. *Turista na výletě – Kulturní památky, Turistické cíle* [online]. [cit. 2021-09-10]

Dostupné z: <https://ceska-kamenice.cz/turisticke-cile-a-pamatky/os-1001/p1=1096>

³²¹ Děčín. *Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území* [online]. [cit. 2021-09-17] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 42.

³²² Děčín. *Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území* [online]. [cit. 2021-09-17] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 47.

Kvalita vody je sledována na řece Kamenici, kde byla jakost vody ve všeobecných ukazatelích vyhodnocena jako střední, v rámci ostatních znečišťujících látek jako dobrá.³²³

Zhodnocení: ČK má zřízený „klikací“ rozpočet - každý tak má možnost průběžně sledovat hospodaření města. V průběhu let rostou jak příjmy, tak výdaje obce. V posledních několika letech končí rozpočet města schodkem, ten je však odůvodněný investicemi města, které se dříve realizovaly velmi omezeně, ale v posledních letech značně narůstají. Město posledních několik let hojně využívá dotace, v rámci kterých se ale také musí finančně spoluičastnit. S hospodařením obce jsou respondenti spíše spokojeni. „Nastartovaný“ investiční proces uvedl jako jeden ze svých největších úspěchů starosta ČK.

V obci výrazně převažují podnikající FO, PO je zde velmi málo. Největší zaměstnavatel ve městě má 100 - 199 zaměstnanců, přičemž ale tento má několik poboček po celé ČR, takže přímo v ČK tolik zaměstnanců fyzicky nemá. Reálně největšími zaměstnavateli (vzhledem ke skutečnému místu výkonu zaměstnání) v obci jsou ti s 50 - 99 zaměstnanci - jedná se tedy o zaměstnavatele menší. Velké firmy tak, z hlediska počtu zaměstnanců, ve městě chybí.

Nezemědělská půda v ČK převažuje (57, 4 %), koeficient ekologické stability dosahuje hodnoty 4,33. Téměř ¾ plochy města tvoří zeleň (lesy a travní porosty), ČK je tak ideálním místem pro milovníky přírody. Množství zelených ploch má zároveň, kromě estetického významu, pozitivní vliv na stav ŽP ve městě. Zeleň také pomáhá eliminovat nepříznivé dopady způsobené hustou silniční dopravou. Krásná krajina ležící na pomezí tří chráněných krajinných oblastí v blízkosti NP je také velmi atraktivní pro turisty. V rámci cestovního ruchu je zajímavá též zachovalá městská památková zóna. Příznivé podmínky pro cestovní ruch jsou silnou stránkou obce, zároveň je možné v nich spatřovat příležitost pro další rozvoj. V cestovním ruchu spatřuje velký potenciál také starosta obce, který se na jeho rozvoj zaměřuje. Bydlení na dosah přírody uvedli jako přednost obce i respondenti.

Kvalita ovzduší je v ČK dobrá, s výjimkou středu města. Železniční doprava nezpůsobuje nadměrné zatížení hlukem, doprava silniční však ano (zejména silnice I/13). ŽP vnímá 67 % respondentů jako dobré a 12 % jako výborné. Ti, kteří hodnotí ŽP jako špatné, vidí hlavní problém v nadměrné dopravě (hluk, prašnost) a spalování nevhodných paliv v domácnostech (smog, zápach).

³²³ Děčín. Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území [online]. [cit. 2021-09-17] Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file> S. 48-50.

4.3 Vyhodnocení primárního výzkumu

V této části práce bude vyhodnocen provedený primární výzkum - tj. dotazníkové šetření provedené s obyvateli ČK a dále také rozhovor vedený s jejím starostou.

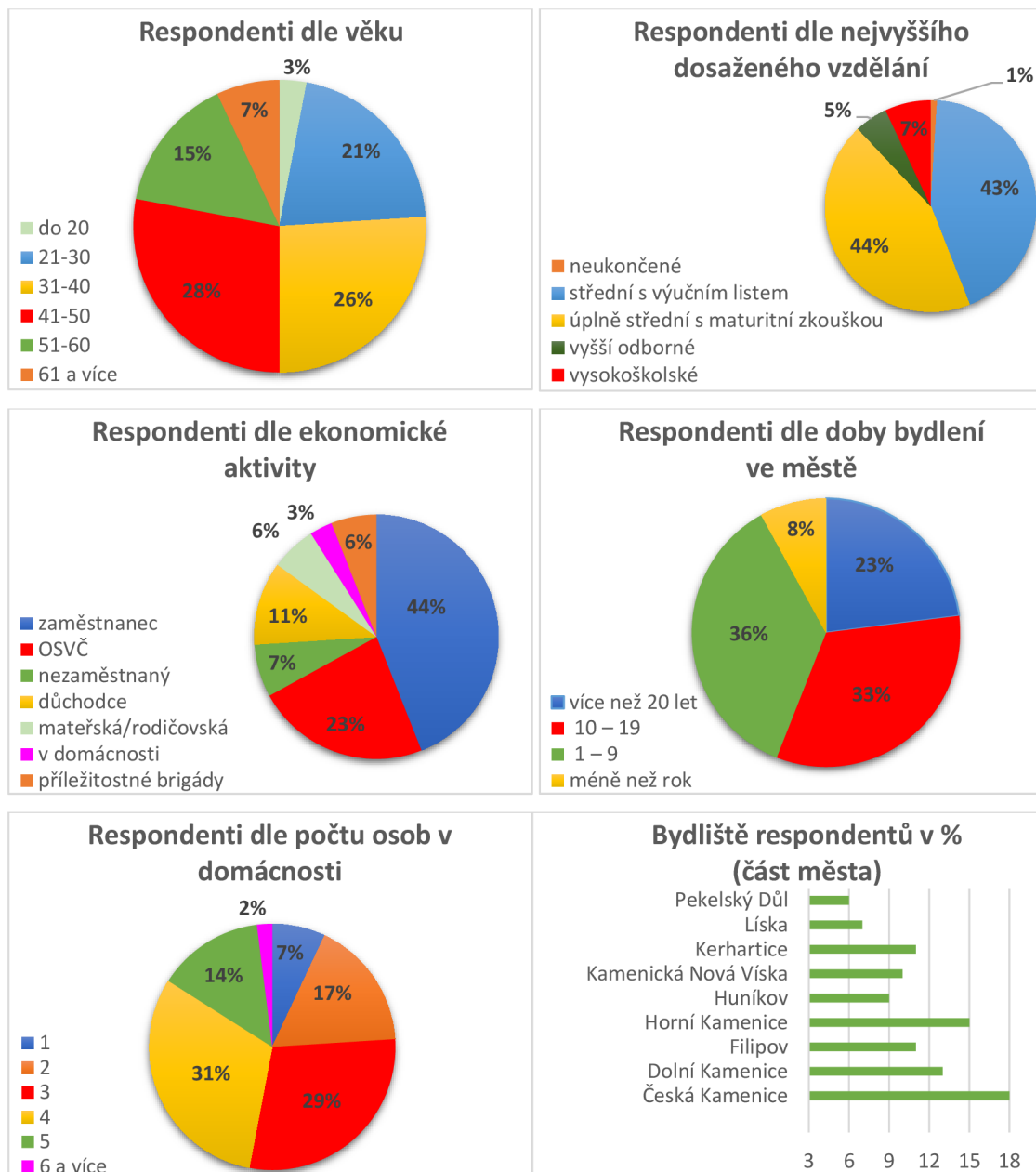
4.3.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření mezi obyvateli ČK zjišťující jejich spokojenost s podmínkami života ve městě probíhalo v období od 20. 12. 2021 do 16. 01. 2022. Respondenty, kteří byli náhodně vybráni v ulicích analyzovaného města, osobně oslovovala autorka práce. Dotazník vyplňovali pouze ti, kteří ve městě žijí a to přímo na místě. Tímto způsobem se podařilo získat 268 kompletně vyplněných dotazníků. Samotný dotazník, který respondenti zodpovídali, je uveden v příloze č. 18. Dotazník obsahoval celkem 28 otázek a jejich vyhodnocení je provedeno na následujících stranách.

Více jak polovinu respondentů (56 %) tvoří muži. Přes polovinu všech dotázaných jsou osoby ve věku 31 - 50 let, 75 % respondentů tvoří občané ve věku 21 - 50 let. Nejvíce dotázaných dosáhlo úplného středního vzdělání s maturitou (44 %), druhou nejpočetnější kategorií jsou obyvatelé s výučním listem (43 %). 44 % respondentů je v zaměstnaneckém poměru, což je nejvíce zastoupená kategorie z pohledu ekonomické aktivity, 23 % jich dále pracuje jako OSVČ. Jedna třetina dotázaných žije ve čtyřčlenné domácnosti (31 %), další necelá třetina pak v domácnosti tříčlenné (29 %). Pouze 7 % respondentů tvoří domácnost jednočlennou. Nejvíce oslovených obyvatel obce žije v ČK méně než 9 let (36 %), 33 % oslovených pak 10 až 19 let. Více jak třetina všech respondentů (35 %) žije ve městě od narození. Největší část dotázaných žije v části Česká Kamenice (18 %), nejméně v Pekelském Dole (6 %). V ostatních částech obce bydlí průměrně zhruba 10 % respondentů. 69 % oslovených má ve městě trvalé bydliště.

Vzorek respondentů tedy zahrnuje všechny možné kategorie z pohledu vzdělanosti, ekonomické aktivity, věku, počtu členů domácnosti, místní části bydliště i doby bydlení ve městě uvedené v dotazníku. Struktura respondentů z pohledu různých charakteristik je pro názornost zobrazena na následujících grafech.

Graf 18: Struktura respondentů dle věku, nejvyššího dosaženého vzdělání, ekonomické aktivity, doby bydlení v ČK, počtu osob v domácnosti a dle bydliště

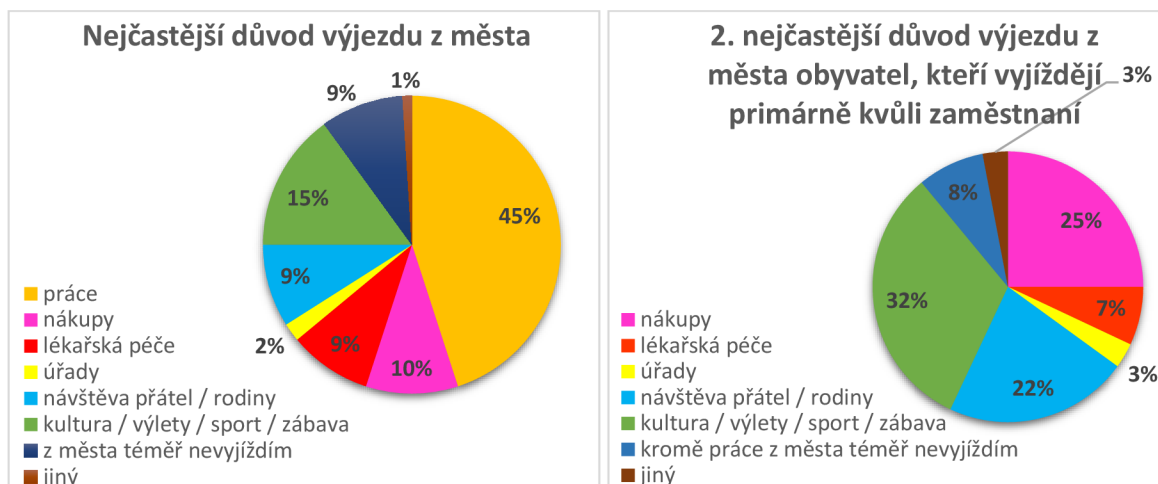


Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření

Nejčastěji dotázaní obyvatelé ČK vyjíždějí z města kvůli práci (45 %), dále je to kultura/výlety/sport/zábava (15 %) a poté nákupy (10 %). 9 % respondentů pak uvedlo, že z města téměř nevyjíždí - většinu z nich tvoří osoby starší 51 let (59 %). Jako „jiný“ důvod cesty z města udali oslovení např. zkrášlení, nebo dále třeba veterinární péči. Ti, kteří vyjíždějí z obce nejčastěji kvůli práci, uvedli jako druhý nejčastější důvod výjezdu kultura/výlety/sport/zábava (32 %). Dále pak město opouští 1/4 z nich z důvodu nákupů a

22 % za účelem návštěvy rodiny/přátel. Jako jiný nejčastější důvod výjezdu z obce uvedli respondenti např. jídlo v dobré restauraci, odvoz dětí na kroužky, aj.

Graf 19: Důvody výjezdu z města

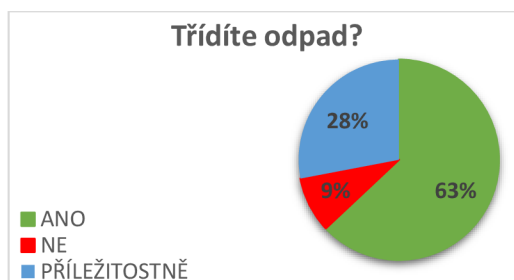


Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření

Více jak polovina dotázaných zaměstnaných uvedla, že pracuje přímo v ČK (51 %) - většinu z nich tvoří ženy (63 %). Respondenti, kteří nepracují přímo ve městě, vyjíždí za zaměstnáním následovně - 69 % z nich dojíždí každý den (případně od pondělí do pátku), minimálně jednou týdně 27 % a několikrát do měsíce pak 4 % dotázaných. Obyvatelé města, kteří jsou zaměstnáni mimo obec, dojíždí do práce nejčastěji 11 - 30 km (60 %). Do zaměstnání vzdáleného do 10 kilometrů od bydliště dojíždí 26 %, 31 - 50 km 10 % a více jak 50 km 4 % respondentů. 68 % oslovených, kteří pracují mimo město, se do zaměstnání dopravuje převážně automobilem, 23 % autobusem, 8 % vlakem a 1 % pěšky/na kole.

63 % respondentů uvedlo, že třídí odpad pravidelně. 28 % dotázaných odpad třídí příležitostně a 9 % vůbec. Drtivá většina respondentů (91 %) tak alespoň občas tímto způsobem napomáhá ŽP. Zajímavé je zjištění, že většina oslovených, kteří odpad netřídí, uvedlo jako bydliště některou z okrajových částí obce. Dále také můžeme říci, že odpad netřídí spíše starší ročníky (nad 51 let).

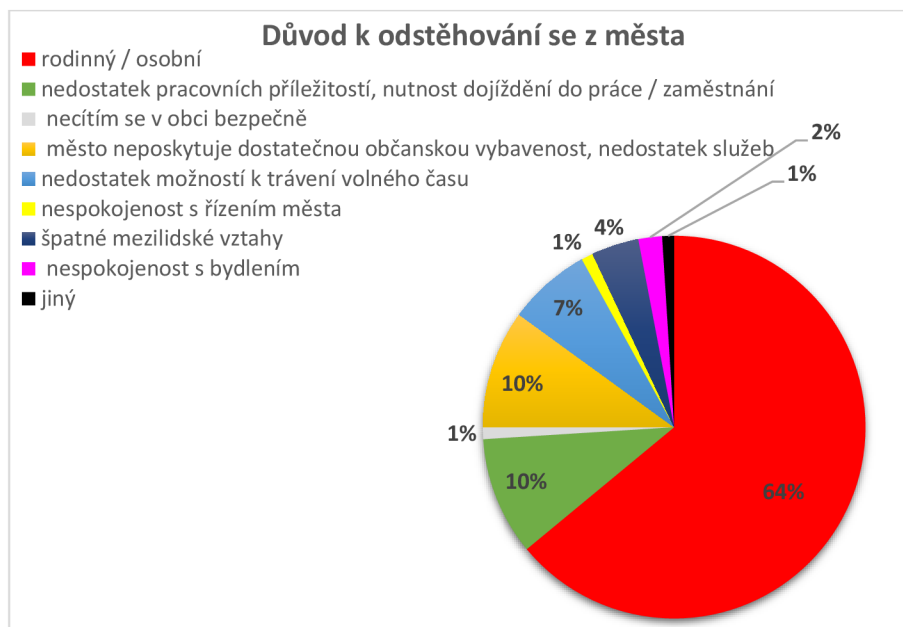
Graf 20: Třídění odpadu v ČK



Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření

Na otázku, zda zvažují odstěhování z města, odpovědělo kladně 31 % dotázaných, tedy necelá třetina. U těchto osob je nejčastějším motivem osobní/rodinný důvod (64 %). Dalšími nejčastějšími důvody, které zvolilo 10 % dotázaných je jednak nedostatečná občanská vybavenost a dále nedostatek pracovních příležitostí. Oslovení obyvatelé tak o odstěhování z města ve větší míře neuvažují a ti, kteří ano, k tomu většinou nemají důvody pramenící z podmínek v obci, ale osobní povahy. Nelze říci, že by mezi těmi, kteří o odstěhování uvažují, výrazně převládali obyvatelé nějaké konkrétní části ČK, ale dle věku mezi těmito převažují osoby do 30 let, ¾ z nich jsou obyvatelé mladší 40 let. Procentuální zastoupení uvedených důvodů zvažování opuštění obce jsou uvedena na následujícím grafu.

Graf 21: Důvody vedoucí k úvahám o odstěhování se

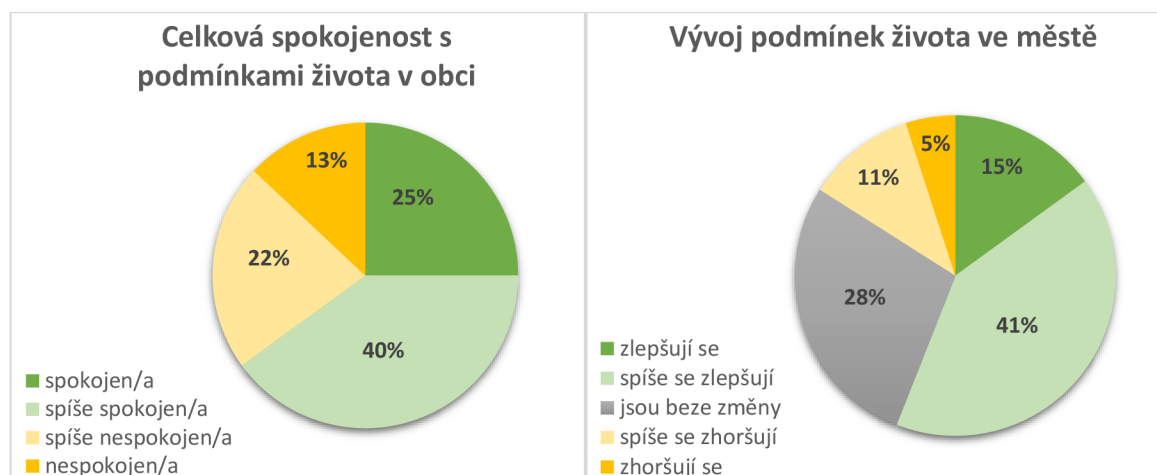


Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření

Větší část respondentů je s podmínkami života v obci spokojena (65 %) - 25 % dotazovaných vyjádřilo přímo spokojenost, 40 % z nich se pak cítí spíše spokojena. S podmínkami života ve městě je nespokojeno 13 % a spíše nespokojeno 22 % oslovených. Nelze však říci, že by mezi nespokojenými (příp. spíše nespokojenými) dotázanými výrazně převládali obyvatelé nějaké konkrétní části města, ale jedná spíše o mladší obyvatele do 40 let věku. Více jak polovina dotázaných obyvatel obce (56 %), kteří vyjádřili svůj názor v rámci dotazníkového šetření, se domnívá, že se podmínky života v ČK v čase zlepšují. 15 % respondentů uvedlo, že se tyto podmínky zlepšují a dalších 41 % oslovených si myslí, že podmínky se spíše zlepšují. Pouze 5 % oslovených obyvatel soudí, že se podmínky pro život ve městě zhoršují. 28 % respondentů vyjádřilo názor, že podmínky se v čase nemění -

2/3 těchto oslovených tvoří obyvatelé okrajových částí ČK. Spokojenost obyvatel obce s podmínkami života v ní a jejich názor na vývoj těchto podmínek zachycuje následující graf.

Graf 22: Spokojenost obyvatel, vývoj podmínek života v obci



Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků dotazníkového šetření

Dle názoru respondentů by se město mělo zaměřit zejména následující 3 oblasti: množství a kvalita poskytovaných služeb, množství a kvalitu pracovních příležitostí a dále na zdravotní a sociální služby. Vyjmenované oblasti podle dotazovaných potřebují zlepšit.

Oslovení obyvatelé města jsou velmi spokojeni se samosprávou města, čistotou v ČK a informováním občanů o dění v obci. Spíše spokojeni jsou respondenti s veřejnou zelení, školskými zařízeními, autobusovou dopravou, hospodařením města, mezilidskými vztahy a celkovým vzhledem obce. Dotazovaní jsou dále spíše nespokojeni s kulturním a sportovním vyžitím, bezpečím v obci, vlakovou dopravou, dostupností a kvalitou sociálních služeb a nákupními možnostmi. Velmi nespokojeni jsou obyvatelé s dostupnými pracovními příležitostmi a s dostupností a kvalitou lékařské péče poskytovanou ve městě.

64 % oslovených obyvatel města nepocítuje problémy s dopravou. Zbýlých 36 % respondentů vidí problém zejména v nadměrné intenzitě dopravy a bezpečnosti provozu. Nebezpečí v souvislosti s dopravou vnímají dotazovaní také v překračování povolené rychlosti v obci. Problémy s dopravou vyjádřili převážně respondenti (74 %), kteří uvedli jako své bydliště centrum města.

Stav ŽP subjektivně vnímá 67 % dotázaných obyvatel jako dobré, 12 % jako výborné a 21 % jako špatné. Osoby, které zhodnotili ŽP jako špatné, vidí největší problém v nadměrné dopravě (hluk, prašnost) a také ve spalování nevhodných paliv v domácnostech

(smog, zápach). Většina respondentů (68 %), kteří hodnotili ŽP jako špatné, uvedla bydliště v centrálních částech města.

Jako místo vhodné k trvalému bydlení označuje ČK 63 % respondentů. Nelze říci, že by takto město vnímali obyvatelé nějakých konkrétních částí města, ani konkrétní věkové kategorie dotázaných. 2 největší přednosti města jsou podle oslovených - klidné město a dobrá dopravní dostupnost. Dále také mnoho dotázaných velmi kladně hodnotí blízkost přírody. Naopak, největší slabinou je pro respondenty nedostatek služeb a obchodů a také nedostatek pracovních příležitostí. Lidem dále také chybí možnosti volnočasových aktivit.

Zhodnocení: Výsledky dotazníkové šetření lze shrnout do tvrzení, že obyvatelé ČK jsou s podmínkami života ve městě, alespoň co se většiny oslovených týče, spíše spokojeni. Dále můžeme říci, že podmínky života ve městě se podle většiny z nich v průběhu času zlepšují. O odstěhování se z obce uvažuje necelá 1/3 oslovených, vedou je k tomu však převážně osobní důvody, nikoliv kvalita života v obci. Jako největší přednost obce hodnotí respondenti klidné bydlení, dobrou dopravní dostupnost a blízkost přírody. Slabinu města pak spatřují v nedostatku služeb a obchodů a také pracovních příležitostech. Silné a slabé stránky města tak vnímají obyvatelé ČK podobně, jako byly určeny na základě provedené analýzy. Velmi spokojeni jsou oslovení se samosprávou města, čistotou v obci a informováním občanů o dění ve městě. Velmi nespokojeni jsou pak s dostupnými pracovními příležitostmi a dostupností a kvalitou lékařské péče. I přes nedostatky města ale většina dotázaných (63 %) považuje obec za místo vhodné k trvalému bydlení.

4.3.2 Vyhodnocení rozhovoru

Starosta města ČK, Jan Papajanovský, se kterým byl dne 27. 12. 2021 v jeho kanceláři na městském úřadu osobně proveden polostandardizovaný rozhovor, se domnívá, že obec se nachází v situaci křížovatky, počínajícího úpadku, a to v souvislosti s vylidňováním venkova. Otevřeně říká, že není jisté, zda se zrovna v ČK podaří s tímto trendem něco udělat.

Pan starosta vnímá jako nejsilnější stránku obce její polohu, kdy se město nachází v krásné krajině na rozhraní tří chráněných krajinných oblastí, což je samozřejmě také velkým lákadlem pro turisty. Zároveň spatřuje silnou stránku v dobré dopravní dostupnosti města. Za nejslabší stránku obce naopak považuje fakt, že v ČK žilo v dobách jejího

největšího rozkvětu zhruba 10 tisíc bohatých Němců a nyní město obývá polovina obyvatel a to spíše chudších. Infrastruktura je tak na současnou populaci značně naddimenzovaná a je náročné a nákladné se o ni starat. Počet obyvatel města se navíc stále snižuje. Jako slabinu obce tak Jan Papajanovský označuje jistou „historickou zátěž“. Příležitostí pro město je podle něj jeho poloha, hrozba pak pokračující odliv obyvatel.

Vize budoucnosti, a to jak nejbližších let, tak budoucnosti vzdálenější, je dle pana starosty zejména rozvoj cestovního ruchu, ve kterém vidí velký potenciál. V této oblasti obec spatřuje jako „centrum turistického ruchu Českého Švýcarska“. Další vyjmenovanou vizí, tentokrát v oblasti bydlení, je ČK jako místo, ideálně, první volby. Toho by pan starosta rád docílil slušným bytovým fondem a pěknými pozemky určenými ke stavbě. V rámci rozvoje klade starosta města důraz, kromě již zmíněných oblastí - cestovního ruchu a bydlení, také na pečlivou správu běžného majetku. Velký vliv na image města má podle něj jeho upravenost, udržovanost, jakýsi dojem, který obec utváří v očích těch, kteří městem křižují. Starosta se zároveň snaží zajistit kvalitní veřejné služby pro obyvatele obce (zdravotnictví, školství, aj.). K dosažení vyjmenovaných cílů se snaží maximálně využívat také dotace.

Aktuální největší problém města je dle Jana Papajanovského již zmíněný odliv obyvatel a s ním související sociální struktura. Soudí, že ve městě není velký počet obyvatel, kteří by nepracovali vůbec, ale problémem je práce na černo. Domnívá se, že je v obci poměrně široká skupina obyvatel, která díky zadluženosti nepracuje legálně. Pan starosta soudí, že nejvíce se z města stěhují obyvatelé mezi 18 až 20 lety, kteří odcházejí za studiem na vysoké škole a po dostudování se již ve větší míře do obce nevracejí. A v ČK se tím tak postupně zhoršuje, již nyní ne zrovna ideální, sociální struktura obyvatel.

Nejvíce podle starosty města jeho obyvatelé v současnosti postrádají část lékařské péče - zejména zubní lékaře, kdy je aktuálně v obci s téměř 5 tisíci obyvateli pouze 1 zubař. Dále se v obci nachází jen 1 dětská lékařka. Vzhledem k počtu dětí ve městě se také nejedná o ideální stav.

Pan starosta při rozhovoru sdělil, že město v posledních letech investuje kolem 80 milionů ročně. ČK plánuje v blízké budoucnosti výstavbu nového Domova se zvláštním režimem, rekonstrukci kina a dále investice v oblasti bydlení, kdy má obec pro tyto účely vymezeny 3 rozvojové zóny. V rámci bytové výstavby budou budovány jak samostatné rodinné domy, domy řádové, tak i domy panelové. Nové bydlení tak bude určeno pro

různorodé sociální struktury zájemců o místní nemovitost. V jedné rozvojové zóně již bytová výstavba započala, v dalších dvou je ve fázi příprav.

Co se týče ŽP, udržitelného rozvoje, Jan Papajanovský se domnívá, že tyto oblasti město nezanedbává. Obec se bude od počátku roku 2022 snažit donutit všechny své obyvatele třídít odpad - k dispozici budou mít totiž již pouze 1 popelnici na odpad komunální. I ti, kteří dosud odpad netřídili a neměli sami od sebe zájem o popelnice na papír, plasty a bioodpad, které ČK poskytuje zdarma, budou tímto opatřením donuceni začít odpad třídít. Obec však v tomto ohledu bude počítat s výjimkami - např. u osob, které mají malé děti, nebo u těch, kteří topí tuhými palivy, tedy u obyvatel, u kterých je větší množství komunálního odpadu odůvodněné. Město dále zavedením zálohovaných kelímků omezilo jednorázové plasty na městských akcích. Další oblastí, které v poslední době věnovala obec větší množství pozornosti, je hospodaření se srážkovou vodou. V ČK byly vybudovány 4 retenční nádrže, kdy voda z nich je následně používána na závlahu různých veřejných míst. Do budoucna by pan starosta rád docílil ucelenější koncepce v oblasti ŽP, protože, jak sám říká, dosud se jednalo spíše o dílčí kroky. Nadcházejícím změnám klimatu by chtěl čelit např. adaptačním plánem.

Starosta obce vnímá jako svůj největší úspěch vedoucí k rozvoji města rozvoj cestovního ruchu a také „nastartovaný“ investiční proces. ČK každoročně čerpá dotace v rozmezí 40 - 50 milionů ročně, tempo veřejných investic je tak ročně okolo 80 milionu. Tento fakt považuje za velké pozitivum, protože dříve obec téměř žádné dotace nevyužívala.

Funkci starosty by Jan Papajanovský rád obhájil i do dalšího funkčního období. Doslovný přepis odpovědi starosty ČK na položené otázky je uveden v příloze č. 17.

Zhodnocení: Starosta ČK, Jan Papajanovský, se domnívá, že město se nachází v situaci jisté křižovatky, počínajícího úpadku a to v souvislosti s odlivem obyvatel. Další odliv obyvatel pak považuje za hrozbu obce, které by rád zabránil imigrací. Imigrace by chtěl docílit zejména prostřednictvím bytové výstavby. Jeho vizí je ČK jako místo, ideálně, první volby v oblasti bydlení a dále ČK jako centrum turistického ruchu Českého Švýcarska, ve kterém spatřuje velký potenciál. Kromě těchto vizí v rámci rozvoje města klade starosta obce důraz také na velmi pečlivou správu běžného majetku a zajištění kvalitních veřejných služeb pro obyvatele ČK. V posledních letech město, oproti minulosti, ve větší míře investuje a také

poměrně hojně využívá dotací pro různorodé účely. „Nastartovaný“ investiční proces a rozvoj cestovního ruchu označuje Jan Papajanovský za své největší úspěchy ve funkci. Silnými stránkami obce jsou dle starosty města jeho dobrá dopravní dostupnost a poloha, slabou stránkou pak jistá historická zátěž. Silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ČK tak vnímá starosta města obdobně, jako byly označeny na základě analýzy obce. Pan starosta by svou funkci rád obhájil i do dalšího funkčního období.

4.4 Možnosti rozvoje České Kamenice

Na základě provedené analýzy ČK a dotazníkového šetření s obyvateli budou nyní představeny možné směry rozvoje obce, které by měly docílit zlepšení podmínek života ve městě. Oblasti rozvoje obce vycházejí zejména ze zjištěných silných stránek města - potenciálů rozvoje, které by se měly ideálně maximálně využít a dále odráží slabé stránky ČK - bariéry rozvoje, jež by se naopak měly eliminovat na nejnižší možné minimum. Při zohlednění dalšího rozvoje byly dále vzaty v potaz příležitosti a hrozby, které buď již existují, nebo se dají očekávat v budoucnosti. Byly navrženy následující oblasti, na které by bylo vhodné, případně účelné, se v rámci dalšího rozvoje města zaměřit:

Cestovní ruch

Cílem v této oblasti je maximální využití potenciálu, které přírodní a kulturní bohatství města přináší.

Silnou stránkou ČK je bezpochyby přírodní prostředí, malebná krajina, ve které se město nachází. To vytváří příhodné podmínky pro cestovní ruch. Město leží na rozhraní tří chráněných krajinných oblastí, v blízkosti NP a kromě krás přírodních nabízí také kulturní bohatství - zejména co se týče zachovalé městské památkové zóny. Péče o tuto oblast a její rozvoj má význam jak pro místní obyvatele, tak samozřejmě také pro turisty, kteří znamenají pro město tolik potřebné příjmy. Bydlení v blízkosti přírody je také dle vyhodnocených odpovědí oslovených obyvatel obce 3. největší předností ČK.

Pro rozvoj cestovního ruchu je možné doporučit strategii SO - „využití“ - tzn. využít silné stránky ve prospěch příležitostí (dotační tituly na tyto aktivity, zájem turistů o lokalitu, zájem osob o turistiku všeobecně), samozřejmě s ohledem na trvale udržitelné využívání bohatství a také ke schopnostem regenerace těchto zdrojů.

Silné stránky v podobě atraktivní přírody si je vědom také starosta města, který spatřuje v rozvoji cestovního ruchu velký potenciál. Na rozvoj této oblasti se proto

v posledních letech zaměřil a výsledkem jest rekonstrukce informačního centra, mnoho nových informačních brožur určených pro turisty, opravené vyhlídky, park miniatur, atp. Nezbyvá než doporučit tuto oblast rozvíjet i nadále a z bohatství, které bylo v tomto ohledu ČK naděleno, získat maximum zpět (nejen do obecního rozpočtu). Vhodné je posílit propagaci města, protože potenciální turisté se musí o obci prvotně dozvědět, dále průběžně udržovat a opravovat současné přírodní i kulturní bohatství a snažit se vytvářet nová „lákadla“ pro turisty. Management města by mohl zvážit např. vybudování cyklostezky, která by ostatně sloužila i místním obyvatelům.

Sociální služby, bytová výstavba

Cílem v sociální oblasti je připravit se na důsledky negativních demografických změn, a pokusit se je, zejména prostřednictvím bytové výstavby, ideálně zvrátit, minimálně zmírnit.

Na druhé straně, slabou stránkou města je dlouhodobý úbytek obyvatel a také jeho špatná věková a vzdělanostní struktura. Vzhledem k trendům posledních let město reálně ohrožuje další, pokračující úbytek obyvatel a to jak přirozenou, tak mechanickou měnou. Zároveň ČK hrozí další zhoršování struktury obyvatelstva ve smyslu dalšího růstu poproduktivní složky obyvatel, která je už nyní zastoupena nadprůměrně, společně se stále se zmenšujícími zbylými složkami obyvatel - tj. předproduktivní a produktivní, které jsou ve srovnání s Ústeckým krajem i průměrem ČR naopak zastoupené podprůměrně. Město se vyznačuje také špatnou vzdělanostní strukturou, opět ve srovnání s výše uvedenými územními celky a vzhledem k úbytku obyvatel a také snižující se jak dětské tak produktivní složce není velký předpoklad, že by se situace, bez jakýchkoliv vnějších zásahů, nějak sama výrazně zlepšila. Neustálý růst poproduktivní složky obyvatel, se kterým je třeba počítat i nadále a současně zvyšování průměrného věku obyvatel, jež je už nyní v případě ČK nad průměrem ČR i Ústeckého kraje s sebou přináší zvýšené nároky na sociální a lékařskou péči, na což je třeba se připravit. Lze tedy reálně očekávat nárůst osob, které budou vyžadovat specializovanou péči a umístění v sociálním zařízení, proto bude nezbytné navýšit tyto kapacity. Zároveň by však bylo vhodné posílit terénní sociální služby pro obyvatele, kteří již budou v některých ohledech potřebovat určitou asistenci, ale budou ještě schopni zůstat v domácím prostředí. Navýšením terénních sociálních služeb se navíc zajistí, že do pobytových sociálních zařízení se dostanou jen ti, kteří takovou péči již nezbytně potřebují.

Řešením, které by pomohlo zvrátit stav dlouhodobého snižování obyvatel v předproduktivním a produktivním věku, je přistěhování osob v reprodukčním věku, které

do města přivedou také děti, případně založí rodinu na místě. Zároveň, vzhledem k faktu, že migrují spíše vzdělanější osoby, by imigrace mohla zlepšit také vzdělanostní strukturu města. Pro imigraci mladých obyvatel je třeba posílit bytovou výstavbu. Lákadlem pro potenciální imigranty může být bydlení na dosah přírody, dobré ŽP, klidnější místo k životu a větší soukromí, než svým obyvatelům přinášejí velká města a zároveň dobrá dopravní dostupnost ČK. Nabídka kvalitního bydlení by také mohla pomoci s návratem původních obyvatel po ukončení vysokoškolských studií zpět do města.

V tomto případě je možné aplikovat strategii WO - „hledání“ - překonat slabou stránku využitím příležitosti (dotační tituly na bytovou výstavbu pro potenciální imigranty a rozšíření kapacit poskytujících sociální služby) a dále můžeme vzít v úvahu strategii WT - „vyhýbání“ - minimalizovat slabé stránky a vyhnout se hrozbě (další prohlubování negativních demografických změn).

Nepříznivou demografickou situaci a hrozby, které ČK v této oblasti reálně hrozí, si vedení města taktéž uvědomuje. Již nyní se připravuje výstavba několika nových domů a další výstavba je v plánu do let budoucích. Zároveň ČK započala s projektem na výstavbu Domova pro osoby se zdravotním postižením. I v tomto směru tak město koná potřebné kroky ke zlepšení podmínek života pro své obyvatele a reflektuje tak na potřeby ČK.

Služby, pracovní příležitosti, volnočasové aktivity

Cílem je zvýšit nabídku dostupných služeb, pracovních příležitostí a volnočasových aktivit.

Respondenti uvedli jako slabé stránky obce nedostatek služeb a nedostatek pracovních příležitostí. Obyvatelům ČK chybí také možnosti volnočasových aktivit. V tomto případě lze vedení obce doporučit podrobnější šetření s cílem zjistit, jaké konkrétní služby obyvatelé poptávají a které volnočasové aktivity by chtěli provozovat. Nespokojenost vyjádřili dotázaní také s dostupností a kvalitou lékařské péče. I zlepšení těchto oblastí by mohlo vedení města, ke spokojenosti místních obyvatel, zvážit. Rezerv v oblasti zdravotní péče si je ostatně vědom sám starosta obce. V těchto případech by bylo také jistě možné využít patřičné dotační tituly a postupovat tak prostřednictvím, již výše zmíněné, strategie hledání. Potenciální lékaře by také mohla oslovit např. nabídka pěkného bydlení ve městě.

Naopak, za silné stránky ČK označili oslovení obyvatelé dále dobrou dopravní dostupnost a klidné bydlení. Dobrou dopravní dostupnost jako silnou stránku zmínil také starosta obce, který zároveň shledává příležitost ve výhodné poloze města. Příznivá dopravní dostupnost by taktéž mohla být využita, kupříkladu s propojením s novým zaměstnavatelem,

který by díky benefitu ČK v podobě její polohy mohl mít, vzhledem k dobré dopravní obslužnosti a dobrému napojení na několik větších měst v dojezdové vzdálenosti v různých směrech, zájem o vytvoření pracovních míst v obci. Přednost obce ve formě její dobré dostupnosti by mohla být zajímavá pro případné investory z pohledu snadného zásobování, vysokého počtu osob křižujících denně město, atd. V ČK by tak mohly vzniknout nové pracovní příležitosti, kterých je v současnosti omezený počet. Vzhledem ke vzdělanostní struktuře obyvatel by byly nejvhodnější pracovní místa pro vyučené osoby.

Bezpečí

Cílem je zvýšit pocit bezpečí.

V rámci dotazníkového šetření obyvatelé ČK uvedli, že jsou s bezpečím v obci spíše nespokojeni. Problémy v souvislosti s dopravou, zejména co se překračování povolené rychlosti, bezpečnosti provozu a nadměrné intenzity dopravy týče, uvedlo 36 % respondentů. V oblasti silniční dopravy je tedy vhodné především posílit kontroly dodržování rychlosti v obci. Problémy v oblasti dopravy ale uvedla pouze menšina obyvatel, která má bydliště zejména v centrálních částech obce, bylo by proto vhodné provést navazující šetření, které by odhalilo příčinu chybějícího pocitu bezpečí většiny oslovených obyvatel.

Zhodnocení: Starosta ČK si uvědomuje jak silné, tak slabé stránky města, zároveň bere na zřetel reálné příležitosti i hrozby. Můžeme tedy zhodnotit, že management města činí v souladu s tímto vědomím potřebné kroky a některá navržená doporučení dalšího rozvoje - tj. rozvoj cestovního ruchu, bytovou výstavbu, rozšíření kapacity sociálních služeb - buď již realizuje, nebo plánuje. Obec se tak prostřednictvím svého vedení snaží, reagováním na stávající a očekávané potřeby, zajistit příznivé podmínky pro život ve městě a v čase kvalitu života pro své obyvatele, v rámci dostupných možností, zvyšovat. Nezbyvá, než doporučit vedení obce v tomto pokračovat, dokončit zahájené projekty a ty plánované zrealizovat. Management města by dále mohl provést navazující šetření s cílem zjistit, jaké konkrétní služby a možnosti volnočasových aktivit obyvatelé postrádají a také, z jakého důvodu, kromě problémů souvisejících s dopravou, se v obci necítí bezpečně. V rámci dopravy by se město mělo zaměřit zejména na posílení kontrol dodržování rychlosti v obci. Možným směrem rozvoje ČK by mohlo být též navýšení pracovních příležitostí uvnitř města, které respondentům schází a dále posílení lékařské péče v obci.

5 Závěr

Již v roce 1849 byla svobodná obec považována za základ svobodného státu. Obec, která je dle Ústavy základní územní jednotkou státu, má v rámci územní samosprávy významné postavení. Hlavním úkolem obce a podstatou jejího samosprávného poslání je péče o všestranný rozvoj vlastního území a o potřeby svých občanů. Obec utváří její obyvatelé, kteří jsou jednou z jejích základních složek. Pro zajištění kvality života je třeba obec neustále rozvíjet. Rozvoj je zejména o lidech a pro lidi.

Cílem diplomové práce bylo na základě vybraných socioekonomických ukazatelů analyzovat sociální a ekonomický rozvoj České Kamenice a následně jej zhodnotit. Dále bylo vytyčeno zjistit prostřednictvím dotazníkového šetření spokojenost obyvatel obce s podmínkami života ve městě a za pomoci polostandardizovaného rozhovoru se starostou obce pak představit jeho pohled na stav municipality spolu s jeho vizí rozvoje města. Posledním dílčím cílem bylo na podkladu získaných dat navrhnout možné směry rozvoje analyzované obce.

Česká Kamenice je menším městem severních Čech, Ústeckého kraje, okresu Děčín. Obec tak leží v problémovém, starém uhelném regionu, který má periferní postavení. Město má zhruba 5 tisíc obyvatel, jedná se o obec s pověřeným obecním úřadem.

Na základě provedené socioekonomické analýzy a dotazníkového šetření byly zjištěny silné stránky obce - potenciály rozvoje a její slabé stránky - bariéry rozvoje, dále také možné příležitosti a ohrožení města. Tyto byly podkladem pro stanovení dalších možností rozvoje obce.

Česká Kamenice se nachází na rozhraní tří chráněných krajinných oblastí, její území je z velké části tvořeno lesy a krom mnoha krás přírodního charakteru disponuje také kulturním bohatstvím, které tkví v, mimo jiné, zachovalé městské památkové zóně. Tyto skutečnosti vytvářejí velký potenciál pro cestovní ruch. Obec nabízí poměrně klidné bydlení v blízkosti přírody. Další silnou stránkou České Kamenice je velmi dobrá dopravní dostupnost, kdy město leží na hlavním silničním tahu a v různých směrech se v jeho blízkosti nachází několik větších měst.

Obyvatelé města považují za největší přednosti obce klidné bydlení, dobrou dopravní dostupnost a blízkost přírody. Starosta obce vnímá jako nejsilnější stránky města jeho polohu a dobrou dopravní dostupnost.

Managementu města je možno doporučit snažit se maximálně využít silné stránky obce. Vhodné je tak plně využít potenciál pro cestovní ruch, které přírodní a kulturní podmínky města přináší - samozřejmě s přihlédnutím k trvale udržitelnému využívání těchto zdrojů a schopnostem jejich regenerace. V rámci rozvoje cestovního ruchu je třeba pečovat o současné bohatství, průběžně jej opravovat a snažit se ho také, v rámci možností, rozšiřovat. Potenciální turisté se musejí o městě v první řadě dozvědět, proto je také nutné zaměřit se na propagaci obce. Vedení města by také mohlo zvážit např. možnosti vybudování cyklostezky. V oblasti rozvoje cestovního ruchu může být využito různých dotačních titulů, nápomocná bude v tomto ohledu jistě také dobrá dopravní dostupnost města a zájem osob o turistiku obecně, případně zájem turistů o lokalitu.

Slabou stránkou města je pak struktura obyvatelstva a negativní demografické změny v něm probíhající. Hrozbou je pokračující trend těchto procesů. Česká Kamenice dlouhodobě přichází o obyvatele, a to jak přirozenou, tak mechanickou měnou. Obec má nadprůměrně zastoupenou poproduktivní složku obyvatel a průměrný věk obyvatel je vysoký. Naopak předproduktivní a produktivní složka obyvatel je v obci zastoupena podprůměrně. Město má navíc špatnou vzdělanostní strukturu, kdy jsou nadprůměrně zastoupené nejnižší vzdělanostní kategorie obyvatel (bez vzdělání, vyučení a pouze se základním vzděláním). Zmíněné ukazatele České Kamenice byly porovnávány s průměrnými hodnotami Ústeckého kraje a České republiky. Velkým pozitivem města je existence místního gymnázia, jež má význam nejen pro samotnou obec, ale i pro její širší okolí. Gymnázium studentům jednak poskytuje úplné středoškolské vzdělání a dále je pak připravuje na další studium. Dle slov starosty města se ale bývalí obyvatelé po dostudování vysoké školy ve větší míře zpět již nevracejí. Česká Kamenice se vyznačuje také nedostatkem pracovních příležitostí ve spojení s vysokou nezaměstnaností jejích obyvatel.

Respondenti za slabou stránku obce označili nedostatek služeb, pracovních příležitostí a také možností pro volnočasové aktivity. Dále jsou oslovení obyvatelé nespokojeni s kvalitou a dostupností lékařské péče. Starosta města jako nejslabší stránku České Kamenice označuje jistou historickou zátěž, kdy město dříve obýval dvojnásobek dnešního počtu obyvatel a to poměrně bohatých, zatímco v současnosti jsou jejími obyvateli spíše chudší osoby.

Vzhledem k negativním trendům v oblasti demografických změn je na místě managementu města doporučit navýšit kapacitu sociálních služeb a související lékařské

péče. Dále je třeba se v rámci rozvoje města zaměřit na imigraci osob v reprodukčním věku, které mohou další nepříznivý demografický vývoj posledních let zvrátit, nebo alespoň zmírnit. Vzhledem k faktu, že migrují spíše vzdělanější osoby, by mohla imigrace zlepšit také strukturu obyvatel z hlediska vzdělanosti. Pro příchod mladších obyvatel je třeba jim v první řadě nabídnout možnosti kvalitního bydlení, je proto nezbytné se zaměřit na bytovou výstavbu. V rámci bytové výstavby je možné taktéž využít dotační tituly, z pohledu zdrojů města může imigraci mladých podpořit blízkost přírody, klidné bydlení a dobrá dopravní dostupnost. Dobrá dopravní dostupnost může být pro obec příležitostí také v oblasti nezaměstnanosti - jednak vzhledem k této skutečnosti nemusí být nedostatek pracovních míst uvnitř města pro mnohé zásadním problémem a na druhé straně by mohlo být této přednosti využito k přilákání investora, který by zde nové pracovní příležitosti vytvořil.

S ohledem na nespokojenost místních s množstvím služeb a dále také s možnostmi volnočasových aktivit, by se vedení města mělo zamyslet i nad zlepšením těchto oblastí. Rozšíření jejich nabídky by se také mohlo pozitivně projevit v rámci cestovního ruchu. Z pohledu občanské vybavenosti nabízí obec různorodé služby, výběr v jednotlivých typech a také jejich kvalita ale samozřejmě nemůže konkurovat větším městům. Management města by tak mohl provést podrobnější šetření mezi obyvateli s cílem zjistit, jaké konkrétní služby místní postrádají a které další volnočasové aktivity by chtěli provozovat. Oslovení obyvatelé jsou dále nespokojeni s dostupností a kvalitou lékařské péče, vedení obce by tak mělo hledat možnosti, jak přivést do České Kamenice dostatek kvalitních lékařů, aby obyvatelé nemuseli za lékařskou péčí dojíždět do okolních měst. Pomoci by v tomto ohledu mohla např. i nabídka kvalitního bydlení. S bezpečím v obci jsou respondenti spíše nespokojeni, bylo by proto vhodné provést navazující šetření s cílem zjistit, co je, kromě problémů s dopravou, příčinou chybějícího pocitu bezpečí místních.

Navržené možnosti dalšího rozvoje obce by měly napomoci zvýšení kvality života v ní. Management města již některé navržené kroky realizuje, některé plánuje v budoucnu. Vedení České Kamenice tak reaguje jak na aktuální potřeby obce, tak na ty, které pravděpodobně brzy nastanou. Management municipality se tedy aktivně snaží o zajištění dobrých podmínek pro život v obci.

Dotázaní obyvatelé města jsou velmi spokojeni se samosprávou České Kamenice, čistotou v obci a informováním občanů o dění ve městě. Spíše spokojeni jsou respondenti

s veřejnou zelení, školskými zařízeními, autobusovou dopravou, hospodařením města, mezilidskými vztahy a celkovým vzhledem obce.

Respondenti jsou v obci převážně spokojeni (25 % jich vyjádřilo spokojenost, 40 % z nich je spíše spokojeno). Nespokojenost s podmínkami života v obci vyjádřilo 13 % oslovených. Přes polovinu dotázaných se domnívá, že se podmínky života ve městě zlepšují, jen 5 % oslovených soudí, že se tyto podmínky zhoršují a necelá 1/3 si myslí, že podmínky se v čase nemění. Jako místo vhodné k trvalému bydlení označilo Českou Kamenici 63 % respondentů.

Dle starosty obce se Česká Kamenice aktuálně nachází na jakési křižovatce zapříčiněné odlivem obyvatel a neví, zda se tento trend ve městě povede zastavit. Vize budoucnosti obce očima jejího starosty je Česká Kamenice jako *centrum cestovního ruchu Českého Švýcarska a místo, ideálně první volby, v oblasti bydlení*. Dále pan starosta v rámci rozvoje klade důraz na velmi pečlivou správu běžného majetku a zajištění kvalitních veřejných služeb pro obyvatele obce. Za své největší úspěchy v rámci rozvoje města považuje starosta rozvoj cestovního ruchu spolu s „nastartovaným“ investičním procesem. Tempo veřejných investic je okolo 80 milionu ročně a město každoročně čerpá dotace v rozmezí 40 - 50 milionu. Schodky rozpočtu posledních let jsou tak odůvodněné.

Česká Kamenice, ostatně jako každá obec, má své přednosti i své slabiny. Silné stránky města jsou vykoupeny těmi slabými, předností však obec nemá málo. Česká Kamenice svým obyvatelům poskytuje a obyvatelům potencionálně nabízí klidné bydlení obklopené přírodou, kulturní bohatství, dobrou dopravní dostupnost, poměrně zdravé ŽP, slušnou občanskou vybavenost v rozumně hospodařící obci s celkem dobrými mezilidskými vztahy, jejíž vedení se snaží rozvíjet území obce a reagovat na potřeby jejích obyvatel.

6 Seznam použitých zdrojů

6.5 Knižní publikace a tištěné brožury

BINEK, Jan. *Rozvojové možnosti obcí*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. ISBN 978-80-87147-29-0.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-4566-7.

BLOTEVOGEL, Hans, Heinrich. *Zur Konjunktur der Regiondiskurse, In: Informatiuonen zus Raumentwicklung*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2000. 9/10, p. 491-506. ISSN 0303-2493.

ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

ESKELINEN, Heikki; Ingjaldur, HANNIBALSON; Anders, MALMBERG et al.: *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development: Specialization and Prosperity in Small Open Economies*. Routledge: Taylor and Francis, 2002. ISBN 9781134734825.

HAGGETT, Peter; Andrew, D. CLIDD a Allan FREY. *Locational analysis in human geography*. London: Edward Arnold, 1977. ISSN 00167428.

HASPROVÁ, Olga; Helena, JÁČOVÁ a Jaroslava SYROVÁTKOVÁ. *Ekonomické činnosti obcí jako faktor regionálních rozdílů*. 1. vydání. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN: 978-80-7372-555-6.

HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva - přehledně v příkladech*. 2. vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2019. ISBN 978-80-86976-55-6.

CHABIČOVSKÁ, Kateřina; Iva, GALVASOVÁ; Jan, BINEK; Jan, HOLEČEK a Alena PŘIBYLÍKOVÁ. *Rozvojový interaktivní audit – přístupy k řešení disparit*. Brno: GaREP, spol. s. r.o., 2009. ISBN 978-80-904308-1-5.

JÁČ, Ivan; Helena, JÁČOVÁ; Iveta, LUKÁŠOVÁ a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vydání. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava; Pavel, MATES a René WOKOUN. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. ISBN 80-864-7380-5.

Kolektiv autorů. *Česká Kamenice*. Česká Lípa: Studio REMA '93, spol. s r.o., 2002. ISBN 80-238-9875-2.

Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-7380-086-4.

Kolektiv autorů. *Veřejná správa v ČR*. 2. vydání. Praha: MVCR, úsek VS, 2005. ISBN 80-239-4709-5.

KREJČÍ, Tomáš. *Regionální rozvoj – teorie, aplikace, regionalizace*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2010. ISBN 978-80-7375-414-3.

KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. 2. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra obchodu a financí, 2020. ISBN 978-80-213-3016-0.

LAUSCHMANN, Elisabeth. *Grundlagen Einer Theorie Der Regionalpolitik*. Hannover: Gebrüder Jänecke Verlag, 1973. ISBN 978-3779254331.

MALINOVSKÝ, Jan a Jan SUCHÁČEK. *Velký anglicko-český slovník vysvětlující pojmy regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské unie*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2006. ISBN 80-248-1117-0.

MAŘÍKOVÁ, Hana; Jiří, LINHART; Miloslav, PETRUSEK a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.

MATES, Pavel a René Wokoun. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vydání. Praha: Prospektrum spol. s r.o., 2001. ISBN 978-80-7175-100-6.

MATOUŠKOVÁ, Zdeňka; Petr, HALOUZKA; Helena, BRANDOVÁ a Josef ČERNOCH. *Úvod do prostorové ekonomiky*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1992. ISBN 978-80-7079-506-4.

PAVLÁK, Miroslav. *Nauka o veřejné správě*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni., 2005. ISBN 80-7043-406-6.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha: Codex Bohemia, 1997. ISBN 80-859-6334-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management Press, NT Publishing s.r.o., 2004. ISBN: 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav, PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka; Jaroslav, PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-447-6.

ROGERS, Alisdair; Noel, CASTREE a Rob KITCHIN. *Dictionary of Human Geography*. Oxford: Oxford University Press, 2013. ISBN 0199599866.

TOTH, Petr; Radka, MICHLOVÁ; Zuzana, KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ; Jacqueline, VOCHOZKOVÁ a Radomír HESOUN. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.

VANHOVE, Norbert. *Regional policy: A European Approach*. Ashgate: Aldershot, 1999. ISBN 978-1840149944.

VAN DEN BERG, Leo; Roy, DREWETT; Leo, H., KLASSEN a kol. *A Study of Growth and Decline*. 1.st edition. Pergamon Press, 1982. ISBN 9781483157436.

WOKOUN, René; Jan, MALINOVSKÝ; Milan, DAMBROVSKÝ; Jiří, BLAŽEK a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde Praha, a.s., 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René; Pavel, MATES; Jaroslava, KADERÁBKOVÁ a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

6.6 Elektronické zdroje

Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice. *Školní jídelna* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://www.cdmck.cz/skolni-jidelna>>

České dráhy. *Stanice Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<https://www.cd.cz/stanice/ceska-kamenice/5456299#menu2533>>

České dráhy. *Stanice Horní Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<https://www.cd.cz/stanice/5456309#menu2400>>

Česká Kamenice. *Historie města* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/historie-mesta/d-2225/p1=2547>>

Česká Kamenice. *KAMEN!CE fest* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<https://www.kamenicefest.cz/>>

Česká Kamenice. *Občan na úřadě – D2D systém* [online]. [cit. 2021-09-11] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/d2d-system-informace/d-9867/p1=10388>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Mateřská škola Komenského ul.* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/matrska-skola-komenskeho-ul/os-1064/p1=59>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Mateřská škola Palackého ul.* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/matrska-skola-palackeho-ul/os-1063/p1=59>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Seznam organizací zřízených městem – Základní škola T.G.Masaryka a gymnázium Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/zakladni-skola-t-g-masaryka-a-gymnazium-ceska-kamenice/os-1066/p1=59>>

Česká Kamenice. *Městská policie* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/mestska-policie/os-1016/p1=2420>>

Česká Kamenice. *Muzejní železnice Šenovka* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<https://m.ceska-kamenice.cz/muzejni-zeleznice-senovka/os-1034>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Pozemky na prodej* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/pozemky-na-prodej/ds-1310/p1=10566>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Seznam organizací zřízených městem – Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/centrum-deti-a-mladeze-ceska-kamenice/os-1051/p1=59>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Seznam organizací zřízených městem – Základní škola T.G.Masaryka a gymnázium Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/zakladni-skola-t-g-masaryka-a-gymnazium-ceska-kamenice/os-1066/p1=59>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/mesto-a-samosprava.asp?p1=55>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – K-Centrum v našem městě* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/k-centrum-v-nasem-meste/os-1075/p1=2415>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Oblastní charita Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/oblastni-charita-ceska-kamenice/os-1028/p1=2414>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Rychlá záchranná pomoc* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/rychla-zachranna-pomoc/os-1071/p1=2419>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva – Zdravotnictví a sociální služby – Zdravotnické zařízení Česká Kamenice (Poliklinika)* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/zdravotnicke-zarizeni-ceska-kamenice-poliklinika/os-1069/p1=2409>>

Česká Kamenice. *Město a samospráva - Rozpočty města - Rozpočtový portál (klikací rozpočet)* [online]. [cit. 2021-09-13] Dostupné z WWW: <https://portal.ceska-kamenice.cz/birt/frameset?_report=rozpocet3.rptdesign&_showtitle=false>

Česká Kamenice. *Město a samospráva - Rozpočty města - Schválený rozpočet na rok 2021* [online]. [cit. 2021-09-13] Dostupné z WWW: <https://ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9942>

Česká Kamenice. *Město a samospráva - Rozpočty města - Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2022 - 2023* [online]. [cit. 2021-09-13] Dostupné z WWW: <https://ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9628>

Česká Kamenice. *Město a samospráva - Rozpočty města - Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2023 - 2024* [online]. [cit. 2022-02-10] Dostupné z WWW: <https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=11194>

Česká Kamenice. *Město a samospráva - Rozpočty města - Závěrečné účty města* [online]. [cit. 2021-09-19] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/zaverecne-ucty-mesta/ds-1010/p1=2865>>

Česká Kamenice. *Občan na úřadě - Pozemky k výstavbě rodinných domů* [online]. [cit. 2021-09-12] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.gis4u.cz/mapa/gis-objekty-protema/?gac=pozemky-k-vystavbe-rd&c=-732507.4%3A-964252.05&z=5&lb=osmllg&ly=ga-1-p%2Chr%2Culn&lbo=1&lyo=&i=-732219.52%3A-962116.25>>

Česká Kamenice. *Symboly města* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/symboly-mesta/d-2232/p1=2553>>

Česká Kamenice. *Turista na výletě – Kulturní památky, Turistické cíle* [online]. [cit. 2021-09-10] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/turisticke-cile-a-pamatky/os-1001/p1=1096>>

Česká Kamenice. *Územní plán České Kamenice – Odůvodnění – Textová část II. A* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z WWW: <https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=9852>

Česká Kamenice. *Vizuální identita města* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z WWW: <<https://ceska-kamenice.cz/vizualni-identita-mesta/ds-1253/p1=9007>>

Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem – Mobilní rozhlas* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/mobilni-rozhlas-nova-elektronicka-sluzba-mesta/d-4417/p1=56>>

Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/za-kulturou-a-sportem.asp?p1=56>>

Česká Kamenice. *Za kulturou a sportem – Sport ve městě* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.ceska-kamenice.cz/za-kulturou-a-sportem.asp?p1=56>>

Česká Kamenice. *Závěrečný účet města Česká Kamenice. Rozbor a výsledky hospodaření – rok 2020* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z WWW: <https://www.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=10420>

České Švýcarsko. *Zážitky – Cile – Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-11] Dostupné z WWW: <<https://www.ceskesvycarsko.cz/cs/zazitky/cile/ceska-kamenice>>

ČSÚ (a). *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. [cit. 2021-08-22] Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demograficky-udaju-za-obce-cr>>

ČSÚ (b). *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2021* [online]. [cit. 2021-08-18] Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>>

ČSÚ (c). *Seznam euroregionů v příhraničních oblastech ČR* [online]. [cit. 2021-08-20]
Dostupné z WWW:
<https://www.czso.cz/csu/xu/seznam_euroregionu_v_prihranicnich_oblastech_cr>

ČSÚ (d). *Veřejná databáze. Vše o území. Česká Kamenice – demografický vývoj* [online].
[cit. 2021-08-20] Dostupné z WWW:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=VUZEMI_43_562394#profil31554=page%3Dpozice-profilu%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-DEM-OB4%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31554%26katalog%3D31554

ČSÚ (e). *Metodika – obyvatelstvo* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z WWW:
<https://www.czso.cz/csu/xs/metodika_obyvatelstvo>

ČSÚ (f). *Veřejná databáze - SLDB 2011 - definitivní výsledky – obyvatelstvo - vzdělání - ČR*
[online]. [cit. 2021-08-24] Dostupné z WWW:
<<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SPCR155&pvokc=&katalog=30712&z=T>>

ČSÚ (g). *Veřejná databáze - SLDB 2011 - definitivní výsledky - obyvatelstvo - vzdělání - Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-08-24] Dostupné z WWW:
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=OTOB112&z=T&f=TABULKA&katalog=30712&u=v157_VUZEMI_43_562394>

ČSÚ (h). *Veřejná databáze - SLDB 2011 - definitivní výsledky - obyvatelstvo - vzdělání - Ústecký kraj* [online]. [cit. 2021-08-24] Dostupné z WWW:
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=OBCR603A&z=T&f=TABULKA&katalog=30712&u=v461_VUZEMI_1_00_3069&v=v462_null_null_null&v=v463_null_null_null>

ČSÚ (ch). *Veřejná databáze - SLDB 2011 - definitivní výsledky - obyvatelstvo - věk - Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-08-26] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=OTOB112&z=T&f=TABULKA&katalog=30710&u=v157_VUZEMI_43_562394>

ČSÚ (i). *Veřejná databáze. Vše o území. Ústecký kraj – demografický vývoj* [online]. [cit. 2021-08-28] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=_VUZEMI_100_3069#>

ČSÚ (j). *Veřejná databáze. Vše o území. Česká republika – demografický vývoj* [online]. [cit. 2021-08-28] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=_VUZEMI_97_19#>

ČSÚ (k). *Veřejná databáze - SLDB 2011 - definitivní výsledky - obyvatelstvo - věk - stát, KR* [online]. [cit. 2021-08-28] Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvokc=&katalog=30710&pvo=ZVCR004&z=T>>

ČSÚ (l). *Veřejná databáze – Statistiky – Zaměstnanost, nezaměstnanost – Okres, Obce* [online]. [cit. 2021-08-30] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&skupId=806&katalog=30853&pvo=ZAM12-C&pvo=ZAM12-C&pvokc=101&pvoch=40452&c=v3~2_RP2020MP12DP31>

ČSÚ (m). *Veřejná databáze – Statistiky – Zaměstnanost, nezaměstnanost – ČR, Kraje* [online]. [cit. 2021-08-30] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&skupId=806&katalog=30853&pvo=ZAM12-A&c=v3~2_RP2020MP12DP31>

ČSÚ (n). *Veřejná databáze – Statistiky – Zaměstnanost, nezaměstnanost – Obce vybraného SO ORP* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&katalog=30853&pvo=ZAMD004&pvoc=65&pv och=4202&c=v3~2_RP2021MP07DPPDM>

ČSÚ (o). *Vydáváme – Bytová a nebytová výstavba a stavební povolení – časové řady – Dokončené byty v obcích* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/bvz_cr>

ČSÚ (p). *Krátkodobá statistika stavebnictví – metodika* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/stavebnictvi_metodika>

ČSÚ (q). *Metodika – cestovní ruch* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/metodika_casove_rady_cestovni_ruch>

ČSÚ (r). *Veřejná databáze – Statistiky – Cestovní ruch - HUZ – Obec* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&katalog=31742&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7ET P%7E S%7E null null_&z=T&f=TABULKA&pvo=CRU02&str=v1306&v=v1339_KAT_154_1&u=v1306_VUZEMI_43_562394

ČSÚ (s). *Veřejná databáze – Statistiky – Cestovní ruch – HUZ – Návštěvnost - Obec* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&katalog=31743&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7ET P%7E S%7E null null_&z=T&f=TABULKA&pvo=CRU03a&skupId=1330&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300_VUZEMI_43_562394

ČSÚ (š). *Veřejná databáze. Vše o území. SLDB 2011 – Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-10] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u= VUZEMI_43_554979#>

ČSÚ (t). *Veřejná databáze. Vše o území. Vybrané údaje za obec – Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-10] Dostupné z WWW: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZEMI_43_562394#profil31590=page%3Dpozice-profilu%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-01%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31590%26katalog%3D31590&w=>>

ČSÚ (u). *Databáze, registry – Registr ekonomických subjektů* [online]. [cit. 2021-09-11] Dostupné z WWW: <<https://apl.czso.cz/irsw/>>

Deník veřejné správy. *Program rozvoje obce* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6608415>>

Deník veřejné správy. *Regiony se soustředěnou podporou státu* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6434736>>

Děčín. *Územní plán Česká Kamenice – Vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území* [online]. [cit. 2021-09-07] Dostupné z WWW: <<https://www.mmdecin.cz/uzemni-plany/ceska-kamenice/vyhodnoceni-vlivu-na-udrzitelny-rozvoj/4194-vvuru-ceska-kamenice/file>>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Oleška – Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://kamenice.dozp-oleska-kamenice.cz/>>

Domov pro seniory a pečovatelská služba Česká Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://www.ddceskakamenice.cz/>>

Dotace EU. *Evropský námořní a rybářský fond* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z WWW: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-rybarsky-fond-\(eff-european-fisheries-f](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-rybarsky-fond-(eff-european-fisheries-f)>

Dotace EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z WWW: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(eafrd\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(eafrd))>

Dotace EU. *Fond solidarity* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z WWW: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-solidarity-\(eusf-european-union-solidarity-f\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-solidarity-(eusf-european-union-solidarity-f))>

Dotace EU. *Fond soudržnosti* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z WWW: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-soudržnosti-\(cf-cohesion-fund\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/f/fond-soudržnosti-(cf-cohesion-fund))>

Dotace EU. *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2021-08-13] Dostupné z WWW: <<https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/s/strukturalni-fondy>>

Euroskop. *ČR a EU – regionální politika* [online]. [cit. 2020-08-14] Dostupné z WWW: <<https://www.euroskop.cz/9103/sekce/cr-a-eu---regionalni-politika/>>

Euroskop. *Regionální politika* [online]. [cit. 2021-08-15] Dostupné z WWW: <<https://www.euroskop.cz/9195/sekce/regionalni-politika/>>

Mikroregion Českokamenicko. *Strategie rozvoje mikroregionu Českokamenicko* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z WWW: <https://m.ceska-kamenice.cz/assets/File.ashx?id_org=2128&id_dokumenty=2558>

MMR. *Politika územního rozvoje ČR* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z WWW: <<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky>>

MMR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. [cit. 2021-07-31] Dostupné z WWW: <<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>>

MPSV. *Statistiky* [online]. [cit. 2021-08-31] Dostupné z WWW: <<https://www.mpsv.cz/web/cz/statistiky>>

MPSV. *Statistiky – Změna metodiky* [online]. [cit. 2021-08-31] Dostupné z WWW: <<https://www.mpsv.cz/statistiky-2>>

Ministerstvo životního prostředí. *Strategický rámec ČR 2030* [online]. [cit. 2021-08-15] Dostupné z WWW: <<https://www.cr2030.cz/strategie/>>

MVCR - *Obecní symboly – Stanovisko odboru dozoru a kontroly MV ČR* [online]. [cit. 2021-08-19] Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-symboly-stanovisko-odboru-dozoru-a-kontroly-mv-cr.aspx>>

MVCR. *Rozhodnutí předsedy PS č. 15* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=150384>>

MVCR. *Rozhodnutí předsedy PS č. 60* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=178431>>

MVCR. *Rozhodnutí předsedy PS č. 94* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=184216>>

Národní ústav pro vzdělávání. *Klasifikace jednotek NUTS* [online]. [cit. 2020-11-07] Dostupné z WWW: <<http://www.nuv.cz/t/klasifikace-jednotek-nuts>>

Oxford Reference. *A Dictionary of Human Geography* [online]. [cit. 2020-08-15] Dostupné z WWW: <<https://www.oxfordreference.com/search?btog=chap&q0=regional&source=%2F10.1093%2Facref%2F9780199599868.001.0001%2Facref-9780199599868>>

Poutní místo severních Čech. *Římskokatolická farnost – děkanství Česká Kamenice* [online]. [cit. 2021-09-04] Dostupné z WWW: <<http://www.poutnimistock.cz/>>

PÚP. *NUTS* [online]. [cit. 2021-08-14] Dostupné z WWW: https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp#index_2

PÚP. *Správní uspořádání ČR - Kategorizace obcí* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>>

Rehabilitace Kopecká. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://rehabilitacekopecka.cz/>>

ŘSD. *Celostátní sčítání dopravy 2016 – Interaktivní mapa* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>>

ŘSD. *Celostátní sčítání dopravy 2016 – Sčítací úsek 4-0362* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<http://scitani2016.rsd.cz/pages/intenzitytable/default.aspx?s=4-0362>>

ŘSD ČR. *Silnice a dálnice – Silnice I. třídy* [online]. [cit. 2021-09-01] Dostupné z WWW: <<https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/delky-a-dalsi-data-komunikaci>>

Sociologická encyklopedie. *Měna mechanická* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z WWW: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/M%C4%9Bna_mechanick%C3%A1>

Sociologická encyklopedie. *Měna přirozená* [online]. [cit. 2021-08-23] Dostupné z WWW: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/M%C4%9Bna_p%C5%99irozen%C3%A1>

Speciální základní škola a Praktická škola, Česká Kamenice. *O škole* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://www.specck.cz/o-skole/>>

Státní pokladna – MONITOR. *Monitoring a audit* [online]. [cit. 2021-09-19] Dostupné z WWW: <<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00261220/monitoring/simu?rad=t&obdobi=2012>>

Ústecký kraj. *Svazek obcí Českokamenicka - Osobní karta* [online]. [cit. 2021-08-20] Dostupné z WWW: <<https://www.kr-ustecky.cz/osobni-karta/ds-98730/archiv=0&p1=176338>>

Ústecký kraj. *ZÚR ÚK* [online]. [cit. 2021-09-02] Dostupné z WWW: <<https://www.kr-ustecky.cz/zur-uk/ds-96797>>

VIA MEDICAL. *O nás* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://www.viamedical.cz/>>

VOLBY.CZ. *Výsledky voleb do zastupitelstva České Kamenice konaných ve dnech 5.-6.10.2018* [online]. [cit. 2020-08-22] Dostupné z WWW: <<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4201&xobec=562394&xstat=0&xvyber=0>>

VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstva České Kamenice 5.-6.10.2018 – Jmenné seznamy* [online]. [cit. 2020-08-22] Dostupné z WWW: <<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=2&xnumnuts=4201&xobec=562394&xstrana=0&xstat=0&xodkaz=1>>

Záchranáři Česká Kamenice. *Činnost* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://zachranarick.cz/cinnost/>>

Základní umělecká škola Česká Kamenice. *Úvod* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<https://www.zusck.cz/>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Sdělení č. 181/1999 Sdělení ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy Částka 61/1999* [online]. [cit. 2021-07-03] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-181>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 51/2020 o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů Částka 22/2020* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-51>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 128/2000 o obcích Částka 38/2000* [online]. [cit. 2021-07-04] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 129/2000 o krajích Částka 38/2000* [online]. [cit. 2021-07-16] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 131/2000 o hlavním městě Praze Částka 39/2000* [online]. [cit. 2021-07-16] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon České národní rady č. 172/1991 o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí Částka 36/1991.* [online]. [cit. 2021-07-15] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-172>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 222/1999 o zajišťování obrany ČR Částka 76/1999* [online]. [cit. 2021-07-16] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 248/2000 o podpoře regionálního rozvoje Částka 73/2000* [online]. [cit. 2021-07-29] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 250/2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů Částka 73/2000.* [online]. [cit. 2021-07-11] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů - Zákon č. 314/2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem Částka 114/2002* [online]. [cit. 2021-07-05] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-314>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů - Zákon č. 491/2001 o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů Částka 178/2001* [online]. [cit. 2021-07-06] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491>>

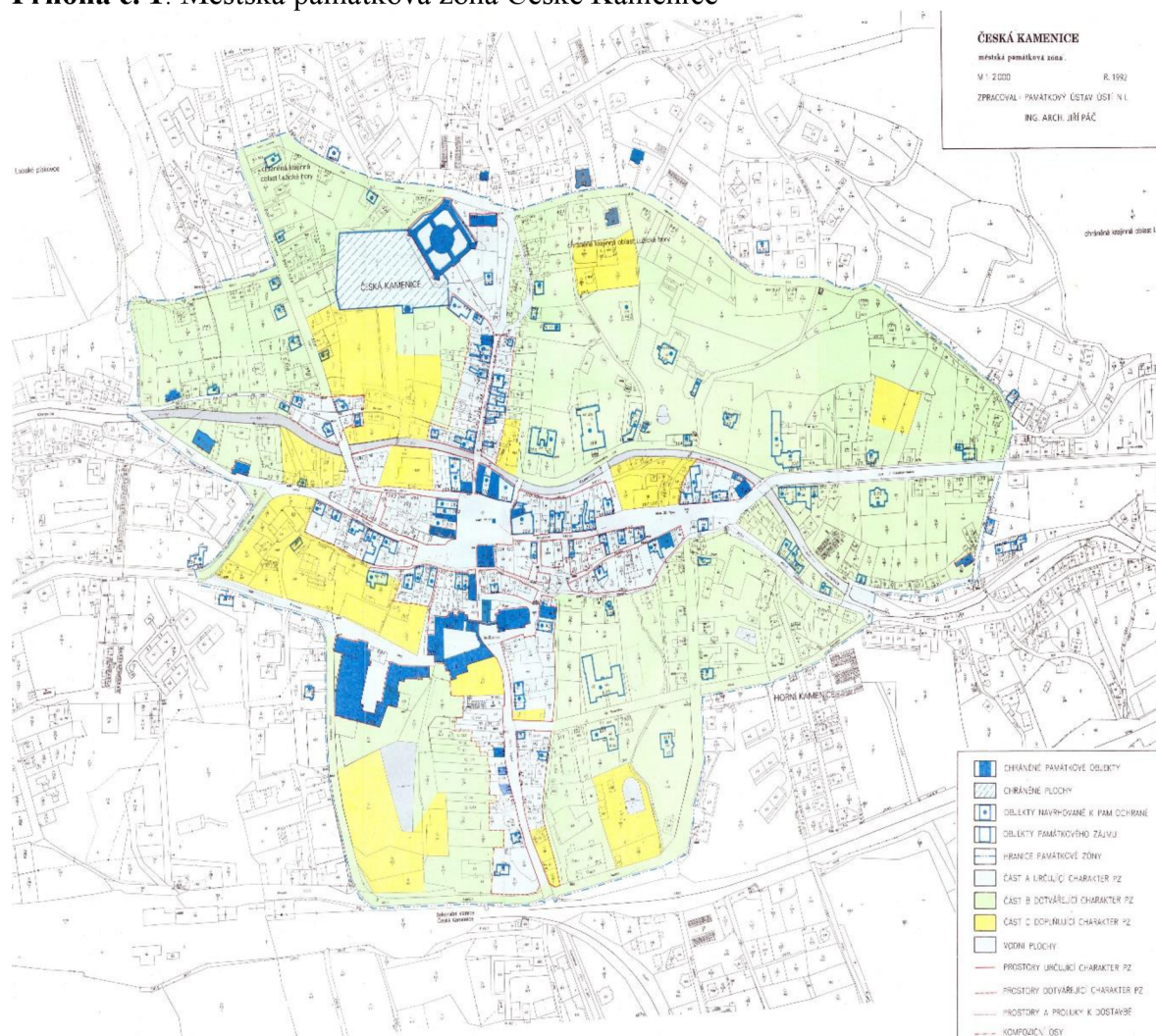
Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Ústavní zákon č. 1/1993 Ústava České republiky Částka 1/1993* [online]. [cit. 2021-07-03] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>>

Země dětí – dětský domov Česká Kamenice. *Něco o nás* [online]. [cit. 2021-09-05] Dostupné z WWW: <<http://www.ddzemedeti.cz/neco-o-nas>>

7 Přílohy

Příloha č. 1: Městská památková zóna.....	126
Příloha č. 2: Výsledky voleb do zastupitelstva České Kamenice konaných ve dnech 5. - 6. 10. 2018.....	127
Příloha č. 3: Volby do zastupitelstva České Kamenice 5. - 6. 10. 2018 - Jmenné seznamy.....	127
Příloha č. 4: Vymezení pozemků ve Skalce spolu s vizualizací.....	128
Příloha č. 5: Mobilní rozhlas.....	129
Příloha č. 6: Detailní popis intenzity dopravy nejvytíženějšího silničního úseku v České Kamenici.....	130
Příloha č. 7: Šenovka.....	131
Příloha č. 8: Náměstí Míru.....	131
Příloha č. 9: Kostel sv. Jakuba Staršího.....	132
Příloha č. 10: Poutní kaple Narození Panny Marie.....	132
Příloha č. 11: Rozhledna na Studenci.....	133
Příloha č. 12: Hrad Kamenice na Zámeckém vrchu.....	133
Příloha č. 13: Nádoby na tříděný odpad v rámci systému D2D.....	134
Příloha č. 14: Střednědobý výhled rozpočtu České Kamenice na roky 2022 – 2023.....	135
Příloha č. 15: Prognóza hlukové zátěže ze silnic I/13 a II/263.....	136
Příloha č. 16: Schválený rozpočet na rok 2021.....	137
Příloha č. 17: Doslovný přepis odpovědí starosty České Kamenice Jana Papajanovského na položené otázky.....	140
Příloha č. 18: Dotazník pro obyvatele České Kamenice.....	147
Příloha č. 19: Pozemky k výstavbě rodinných domů ve městě.....	152

Příloha č. 1: Městská památková zóna České Kamenice



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 2: Výsledky voleb do zastupitelstva České Kamenice konaných ve dnech
5. – 6. 10. 2018

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okrsky			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpr.	v %					
15	1	5	5	100,00	4 178	1 758	42,08	1 755	23 809

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
číslo	název	abs.	v %					
1	KOALICE PRO KAMENICI	8 935	37,53	15	23 809,00	37,52	6	X
2	Komunistická str.Čech a Moravy	2 762	11,60	15	23 809,00	11,60	2	X
3	PRO KAMENICI 2018	3 063	12,86	15	23 809,00	12,86	2	X
4	SNK Evropští demokraté	2 738	11,50	15	23 809,00	11,49	1	X
5	SPOLEČNĚ PRO MĚSTO - SNK	2 812	11,81	15	23 809,00	11,81	2	X
6	Česká str.sociálně demokrat.	1 545	6,49	15	23 809,00	6,48	1	X
7	Občanská demokratická strana	1 954	8,21	15	23 809,00	8,20	1	X

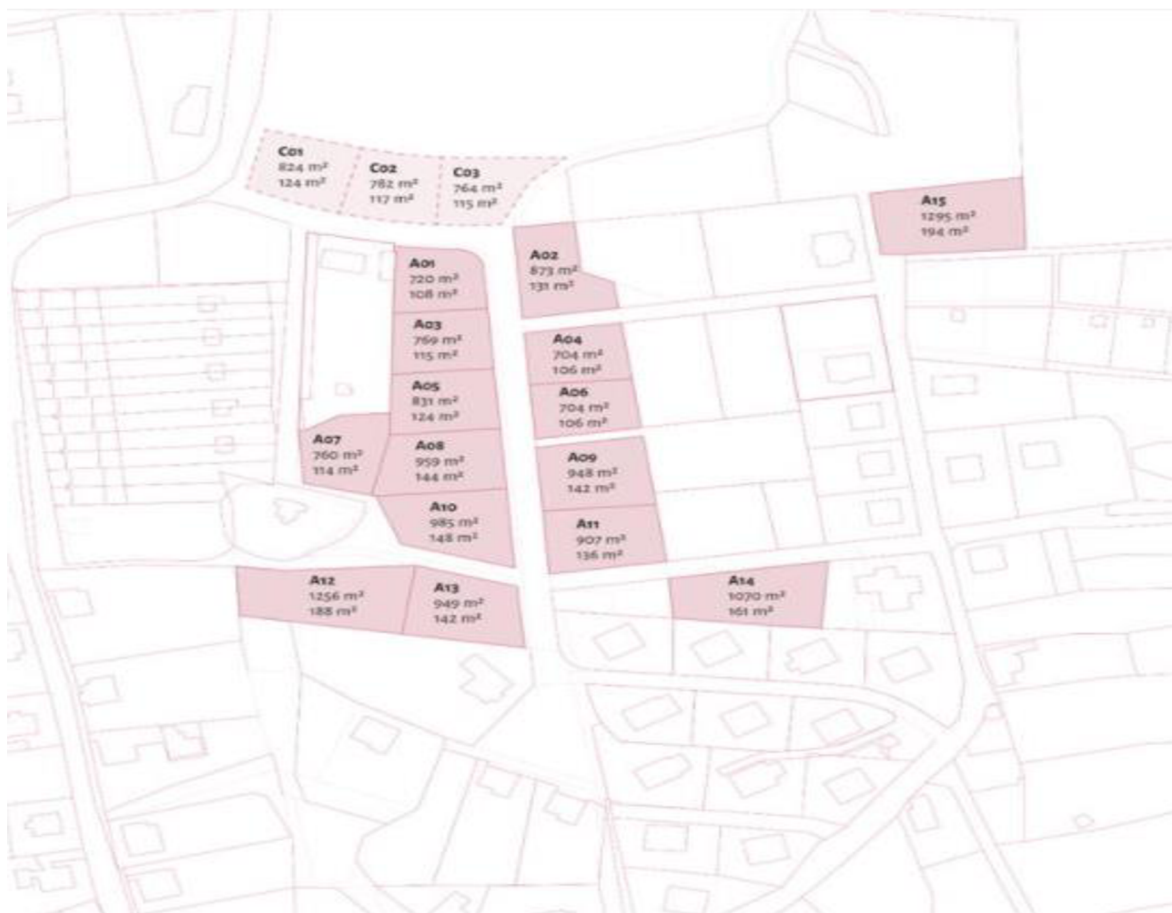
Zdroj: Volby

Příloha č. 3: Volby do zastupitelstva České Kamenice 5. - 6. 10. 2018 - Jmenné seznamy

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	KOALICE PRO KAMENICI	2	Konečný Martin PharmDr.	41	NK	BEZPP	817	9,14	1
1	KOALICE PRO KAMENICI	1	Papajanovský Jan	23	NK	BEZPP	733	8,20	2
1	KOALICE PRO KAMENICI	3	Marek Vojtěch Ing.	52	NK	BEZPP	668	7,47	3
1	KOALICE PRO KAMENICI	4	Zemanová Marcela Mgr. Ph.D.	34	NK	BEZPP	594	6,64	4
1	KOALICE PRO KAMENICI	5	Daniel Aleš Ing.	37	NK	BEZPP	588	6,58	5
1	KOALICE PRO KAMENICI	6	Miřejovský Vlastimil	45	NK	BEZPP	543	6,07	6
2	Komunistická str.Čech a Moravy	2	Tichý Jaroslav	57	KSČM	BEZPP	346	12,52	1
2	Komunistická str.Čech a Moravy	1	Kodymová Eva	68	KSČM	KSČM	266	9,63	2
3	PRO KAMENICI 2018	1	Hruška Martin Bc. MBA	48	NK	ANO	299	9,76	1
3	PRO KAMENICI 2018	2	Kracmanová Hana	42	HNHRM	BEZPP	253	8,25	2
4	SNK Evropští demokraté	4	Richter Ondřej	46	SNK ED	BEZPP	272	9,93	1
5	SPOLEČNĚ PRO MĚSTO - SNK	3	Dolečková Petra Bc.	44	NK	BEZPP	406	14,43	1
5	SPOLEČNĚ PRO MĚSTO - SNK	5	Doleček Václav	44	NK	BEZPP	346	12,30	2
6	Česká str.sociálně demokrat.	1	Šanda Martin	43	ČSSD	ČSSD	173	11,19	1
7	Občanská demokratická strana	7	Vait František MBA	63	ODS	BEZPP	208	10,64	1

Zdroj: Volby

Příloha č. 4: Vymezení pozemků ve Skalce spolu s vizualizací



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 5: Mobilní rozhlas



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 6: Detailní popis intenzity dopravy nejvytíženějšího silničního úseku v České Kamenici

Sčítání dopravy 2016 (sč.úsek: 4-0362)														... význam zkratk			
Roční průměr denních intenzit dopravy		LN	SN	SNP	TN	TNP	NSN	A	AK	TR	TRP	TV	O	M	SV		
RPDI - všechny dny	voz/den	680	280	43	143	58	274	85	5	3	9	1 580	8 453	172	10 205		
RPDI - pracovní den (Po-Pá)	voz/den	856	353	55	180	74	350	98	6	4	11	1 987	8 782	160	10 929		
RPDI - volné dny (mimo svátky)	voz/den	240	99	13	51	18	84	52	2	1	3	563	7 633	201	8 397		
Hodinová intenzita dopravy												TV	SV				
Padesátirázová intenzita dopravy	voz/h											116	1 042				
Špičková hodinová intenzita dopravy	voz/h											114	909				
Těžká nákladní vozidla - TNV																	
Hodnota TNV	voz/den														1 381		
Intenzita dopravy pro hlukové a emisní výpočty												OA	NA	NS	Celkem		
Roční průměr intenzit, den (06-18)	voz/den	<i>Tabulky s intenzitami dopravy pro hlukové a emisní výpočty vznikly přepočtem z RPDI pomocí TP 219 platných v době prezentace výsledků CSD 2016. Pro aktuální výpočty je nutné použít platné TP 219.</i>										6 594	946	246	7 786		
Roční průměr intenzit, večer (18-22)	voz/den											1 406	127	60	1 593		
Roční průměr intenzit, noc (22-06)	voz/den											625	133	69	827		
Emise												OA	LNA	TNA	NS	BUS	Celkem
Roční špičková hodinová intenzita dopravy	voz/h											1 397	110	70	61	15	1 653
Koefficienty nerovnoměrnosti dopravy												alfa	beta	gama	PS		
Koefficient nerovnoměrnosti dopravy	-											1.01	1.14	0.89	63.37		
Intenzita cyklistické dopravy																	
Cyklistická doprava	cyklo/den														127		

Význam použitých zkratk:

LN	Lehká nákladní vozidla (užitečná hmotnost do 3,5 t) bez přívěsů i s přívěsy
SN	Střední nákladní vozidla (užitečná hmotnost 3,5 – 10t) bez přívěsů
SNP	Střední nákladní vozidla (užitečná hmotnost 3,5 – 10t) s přívěsy
TN	Těžká nákladní vozidla (užitečná hmotnost nad 10t) bez přívěsů
TNP	Těžká nákladní vozidla (užitečná hmotnost nad 10t) s přívěsy
NSN	Návěsové soupravy nákladních vozidel
A	Autobusy
AK	Autobusy kloubové
TR	Traktory bez přívěsů
TRP	Traktory s přívěsy
TV	Těžká motorová vozidla celkem
O	Osobní a dodávková vozidla bez přívěsů i s přívěsy
M	Jednostopá motorová vozidla
SV	Všechna motorová vozidla celkem (součet vozidel)
TNV	Těžká nákladní vozidla (0,1.LN+0,9.SN+1,9.SNP+TN+2,0.TNP+2,3.NSN+A+AK)
PS	Poměr intenzit protisměrných dopravních proudů v nedělní (odpolední) návratové špičce
ALFA, BETA	Ukazatele variací silniční dopravy ALFA – poměr intenzity v letní neděli k celoročnímu průměru [-] BETA – poměr intenzity v letním pracovním dnu k celoročnímu průměru [-]
GAMA	ALFA/BETA [-]
C	Cyklisté [cyklo/den]

Výpočty podle metodiky CSD 2016 (nákladní souprava je za jedno vozidlo)

Hluk:

OA	O+M
NA	LN+SN+TN+A+AK+TR+TRP
NS	SNP+TNP+NSN

Tabulky s intenzitami dopravy pro hlukové a emisní výpočty vznikly přepočtem z RPDI pomocí TP 219 platných v době prezentace výsledků CSD 2016. Pro aktuální výpočty je nutné použít platné TP 219.

Emise:

OA	O+M
LNA	LN
TNA	SN+TN+TR+TRP
NS	SNP+TNP+NSN
BUS	A+AK

Zdroj: Sčítání dopravy

Příloha č. 7: Šenovka

Sklářská lokálka Šenovka...

...romantika na pomezí Českého Švýcarska a Lužických hor

Svezte se legendami našich lokálek Hurvínkem a Orchestrionem



Od konce března do začátku listopadu jezdíme o víkendech a svátcích historickým motoráčkem řady M 131.1 Hurvíněk.



Od června do září jezdíme navíc i v pracovní dny motoráčkem řady M 152.0 Orchestrion.



V České Kamenici jsou garantované návaznosti mezi vlaky linky U8 Děčín – Rumburk a vlaky linky T1 z/do Kamenického Šenova.



Rádi byste se Šenovkou svezli, ale časy pravidelných vlaků Vám nevyhovují? Jste početná skupina? Rádi byste přepravili větší počet jízdních kol? Neváhejte nás kontaktovat, vyjdeme Vám vstříc - přidáme vlak navíc a cenu vám spočteme na požádání. Kontakty naleznete níže.



DOPRAVA ÚSTECKÉHO KRAJE Pravidelné vlaky Česká Kamenice – Kamenický Šenov jsou součástí integrovaného dopravního systému Doprava Ústeckého kraje a platí v nich tarif a smluvní přepravní podmínky tohoto systému, více informací na doprava.kr-ustecky.cz



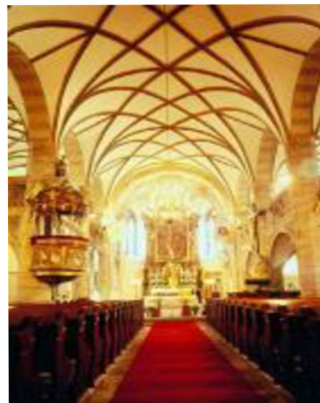
Zdroj: České dráhy

Příloha č. 8: Náměstí Míru



Zdroj: České Švýcarsko

Příloha č. 9: Kostel sv. Jakuba Staršího



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 10: Poutní kaple Narození Panny Marie



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 11: Rozhledna na Studenci



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 12: Hrad Kamenice na Zámeckém vrchu



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 13: Nádoby na tříděný odpad v rámci systému D2D



Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 14: Střednědobý výhled rozpočtu České Kamenice na roky 2022 - 2023 a na roky 2023 - 2024

Schválený střednědobý výhled rozpočtu				2022	2023
		Počáteční stav peněžních prostředků k 1.1.		1 000	2 060
<u>PŘÍJMY</u>	Třída 1	Daňové	daně, místní a správní poplatky	74 510	79 000
	Třída 2	Nedaňové	př.z vl.činnosti, pronájmy, úroky, sankce ...	18 000	19 200
	Třída 3	Kapitálové	prodeje dlouhodobého majetku, akcií ...	15 000	4 000
	Třída 4	Dotace	transfery z veř.rozpočtů, převody z vl.fondů	12 500	12 500
		Konsolidace	příjem do peněžních fondů města	1 100	1 100
Příjmy celkem:				121 110	115 800
<u>FINANCOVÁNÍ</u>		Financování př.	Dlouhodobý úvěr	0	0
Příjmy včetně financování				122 110	117 860
<hr/>					
<u>VÝDAJE</u>	Třída 5	Běžné-provozní	platy, údržby, služby, energie	110 000	110 000
	Třída 6	kapitálové	investiční akce	6 000	4 000
		konsolidace	převody do peněžních fondů města	1 200	1 200
Výdaje celkem:				117 200	115 200
<u>FINANCOVÁNÍ</u>		Financování výd.	splácení úvěrů	2 850	2 500
Výdaje včetně financování				120 050	117 700
<hr/>					
Finanční prostředky na konci roku				2 060	160

Schválený střednědobý výhled rozpočtu				2023	2024
		Počáteční stav peněžních prostředků k 1.1.		0	0
<u>PŘÍJMY</u>	Třída 1	Daňové	daně, místní a správní poplatky	94 250	95 000
	Třída 2	Nedaňové	př.z vl.činnosti, pronájmy, úroky, sankce ...	22 500	22 500
	Třída 3	Kapitálové	prodeje dlouhodobého majetku, akcií ...	1 000	1 000
	Třída 4	Dotace	transfery z veř.rozpočtů, převody z vl.fondů	20 000	20 000
		Konsolidace	příjem do peněžních fondů města	1 300	1 300
Příjmy celkem:				139 050	139 800
<u>FINANCOVÁNÍ</u>		Financování př.	Dlouhodobý úvěr	0	0
Příjmy včetně financování				139 050	139 800
<hr/>					
<u>VÝDAJE</u>	Třída 5	Běžné-provozní	platy, údržby, služby, energie	120 000	120 000
	Třída 6	kapitálové	investiční akce	14 900	14 000
		konsolidace	převody do peněžních fondů města	1 300	1 300
Výdaje celkem:				136 200	135 300
<u>FINANCOVÁNÍ</u>		Financování výd.	splácení úvěrů	2 850	4 500
Výdaje včetně financování				139 050	139 800
<hr/>					
Finanční prostředky na konci roku				0	0

Zdroj: Česká Kamenice

Příloha č. 15: Prognóza hlukové zátěže ze silnic I/13 a II/263

silnice	úsek	os. voz./ 24 hod.	NA / 24 hod.	Orientační L_{Aeq} (dB) /den
I/13	4-1843, Česká Kamenice z.z. - zaús.25860	9 353	1605	66,0
I/13	4-0361, zaús.25860 - zaús.263	10 274	1 447	66,0
I/13	4-1842, zaús.263 - Č. Kamenice, ul.Janáčkova	9003	1357	66,0
I/13	4-0362, Č. Kamenice, ul.Janáčkova - vyús.263	11 751	1520	66,0
I/13	4-0363, vyús.263 - vyús.26314	6448	866	64,0
II/263	4-1830, Č.Kamenice k.z. - Chřibská z.z.	2 988	635	62,5
II/263	4-1849, Č.Kamenice z.z.	1 604	204	58,0

Zdroj: Děčín

Příloha č. 16: Schválený rozpočet na rok 2021

	Odvětvové třídění RS	Druhové třídění RS	Organizační třídění RS	Název	v tis. Kč
		1xxx		Daňové příjmy	67705
		2xxx		Nedaňové příjmy	19020
z toho:		2451	3421	Splátka finanční návratné výpomoci - CDM	300
		2460		Splátky finanční návratné výpomoci - kotlíkové dotace	1000
		3xxx		Kapitálové příjmy	1500
		4xxx		Přijaté transfery celkem	36714,3
z toho:		4112		Dotace na výkon státní správy	5609,3
		4113		Dotace na kotlíkové půjčky z NPŽP - specialista	110
		4116		Dotace na VPP z ÚP	2350
		4116		Dotace na "Kordinované řešení soc.vyloučení v Č.K.	1193
		4116		Dotace na APK z MV	504
		4116		Dotace na D2D z OPŽP neinvestice	98
		4116		Dotace na výkon soc.práce z MPSV	400
		4116		Dotace na revitalizaci parku z OPŽP	810
		4121		Příspěvky od obcí - přestupky, MěP	30
		4121		Příspěvky od obcí - SDH	60
		4221		Příspěvky od obcí - PD na cyklostezku ČK - KŠ	217
		4216		Dotace na cestovní ruch z MMR	1462
		4216		Dotace na dešťové vody MŠ Palackého z OPŽP	768
		4216		Dotace na energetické úspory ZŠ Palackého z OPŽP	326
		4216		Dotace na energetické úspory ZŠ Komenského z OPŽP	8155
		4216		Dotace na vratné kelímky z OPŽP	687
		4216		Dotace na hřiště za dolní školou z MMR	1966
		4216		Dotace na zahradu ZŠ Palackého z NPŽP	477
		4216		Dotace na zahradu ZŠ Komenského z NPŽP	499
		4216		Dotace na D2D systém z OPŽP investice	463
		4216		Dotace na rekonstrukci učebny fyziky a bezbariérovost ZŠ TGM	5800
		4216		Dotace na přechod Dukel.hrd. U č.p. 198	2333
		4213		Dotace na kotlíkové půjčky z NPŽP - půjčky občanům	2250
		4222		Dotace na PD na cyklostezku ČK - KŠ od Libereckého kraje	147
Příjmy celkem					124939,3
	Sk.1			Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	2025
z toho:		5xxx		Běžné výdaje	2025
z toho:	1032	5331		Neinvestiční příspěvek - Správa lesů města Česká Kamenice	2000
		6xxx		Kapitálové výdaje	0
	Sk.2			Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	9840
z toho:		5xxx		Běžné výdaje	937
		6xxx		Kapitálové výdaje	8903
z toho:				Dešťové vody MŠ Palackého	1900
	Sk.3			Služby pro obyvatelstvo	103638
		5xxx		Běžné výdaje	55492
z toho:	3111	5331	503	Neinvestiční příspěvek - MŠ Palackého	558
	3111	5331	505	Neinvestiční příspěvek - MŠ Komenského	504
	3113	5331		Neinvestiční příspěvek - ZŠ T.G.Masaryka a gymnázium	2880

	3231	5331	Neinvestiční příspěvek - ZUŠ	442
	3319	5331	Neinvestiční příspěvek - ZŠ T.G.Masaryka a gymnázium (kino)	100
	3399	5xxx	Dotace spolkům a občanským iniciativám - kultura - dle smluv	80
	3399	5xxx	Dotace Divadelní sdružení ČK , z.s. - Fest Broukovec	65
	3419	5xxx	Dotace spolkům a občanským iniciativám - sport - dle smluv	400
	3419	5xxx	Dotace Cyklistickému klubu 1967 Česká Kamenice - Peklo severu	80
	3421	5331	Neinvestiční příspěvek - CDM	1759
	3639	5xxx	Mzdy VPP	3338
	3713	5xxx	Kotlíkové půjčky - neinvestice	320
	3722	5xxx	Door to door systém - neinvestice	116
		6xxx	Kapitálové výdaje	48146
	3113	6531	Investiční dotace na nákup serveru pro ZŠ TGM	300
	3113	6xxx	Školní zahrada u ZŠ TGM Palackého	2570
	3113	6xxx	Školní zahrada u ZŠ TGM Komenského	1560
	3113	6xxx	Energetické úspory ZŠ TGM Palackého	182
	3113	6xxx	Energetické úspory ZŠ TGM Komenského	7900
	3113	6xxx	Energetické úspory ZŠ TGM Komenského	2500
	3392	6xxx	Cestovní ruch	2973
	3392	6xxx	Letní kino	226
	3412	6xxx	Rekonstrukce hřiště za dolní školou	3150
	3421	6351	Investiční dotace pro CDM	102
	3612	6xxx	Obytná zóna Skalka	20000
	3713	6xxx	Kotlíkové dotace - půjčky občanům	2250
	3722	6xxx	Projekt Vratné kelímky	795
	3722	6xxx	Door to door systém - investice	545
	Sk.4		Sociální péče a politika zaměstnanosti	1445
z toho:		5xxx	Běžné výdaje	1172
z toho:	4357	5331	Neinvestiční příspěvek - DSPS	800
	4378	5xxx	Příspěvek Centru soc.služeb - K-centrum	84
z toho:		6xxx	Kapitálové výdaje	273
	Sk.5		Bezpečnost a právní ochrana	4725
z toho:		5xxx	Běžné výdaje	4625
	5311	5xxx	Asistenti prevence kriminality	504
		6xxx	Kapitálové výdaje	100
	Sk.6		Všeobecná veřejná správa a služby	32464,3
z toho:		5xxx	Běžné výdaje	31794,3
	6402	5xxx	Vratky dotací	60
	6223	5xxx	Příspěvek města Euroregionu Labe	25
	6171	5xxx	Výkon soc.práce	400
	6171	5xxx	Koordinované řešení soc.vyloučení	1258
	6409	5xxx	Příspěvky na fasádu dle smluv	200
	6409	59xx	Rezerva	824,3
z toho:	6330	53xx	Konsolidace - SF	1000
z toho:		6xxx	Kapitálové výdaje	670
Výdaje celkem				154137,3
Rozpočet sociálního fondu: Částečná konsolidace				

	6330	4134		Převody z rozpočtových účtů	1000
	6171	5xxx		Použití SF	1103
Financování					
	8115			Změna stavu krátkodobých prostředků na bank.účtech	14369
	8115			Změna stavu krátkodobých prostředků na bank.účtech	103
	8123			Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	24700
	8124			Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých prostředků	-9871
Financování celkem					29301
Rekapitulace rozpočtu:					
Příjmy celkem (tř.1-4)					125939,3
Výdaje celkem (tř. 5-6)					155240,3
Saldo příjmů a výdajů					-29301
Financování celkem					29301

Příloha č. 17: Doslovný přepis odpovědi starosty České Kamenice Jana Papajanovského na položené otázky

Jak byste zhodnotil současný stav města? V jaké situaci se podle Vás nyní Česká Kamenice nachází?

*„Jo, jo, jo, no myslím, že se nachází v situaci, v situaci, takový jako křižovatky, kdy vlastně obecně ten venkov čelí, čelí vylidňování a odchodu prostě obyvatel a takovému bych řekl jako počínajícímu úpadku a myslím, že s tím jako lze něco dělat, ale to, jestli se to povede zrovna v Kamenici, protože, nemyslím si, že se to povede jako všude, ale jestli se to povede zrovna v Kamenici, teď jako velmi otevřená otázka, bych řekl. Takže v situaci, kdy to město nějak jako funguje, ale buď teď se podaří ho jako zachránit a udržet ho tak, aby ty svoje funkce dál plnilo, aby tu obslužnost dál jako nabízelo, a nebo pokud bude pokračovat prostě ten trend, kterej už je dneska nějakým způsobem nastartovanej, tak tam si myslím, že Kamenici teda čekají těžký časy.“ **Situaci tedy nijak nepřikrášlujete...** „Ne ne, to přikrášlovat nebudu, rozhodně ne.“*

Jaká je podle Vás nejsilnější stránka obce a co naopak považujete za její největší slabinu?

„No, nejsilnější stránka obce bych řekl, že je vlastně její poloha, v tom smyslu, že je odsud, já nevím, 5 kilometrů do národního parku Český Švýcarsko. Nacházíme se na rozhraní třech chráněnejch krajinejch oblastí, to znamená jako velmi krásná krajina, v okolí, bezprostředním teda. Je tady zachovalá městská památková zóna, což jsou všechno nějak jako lákadla pro turisty. Zároveň i dopravní dostupnost je vlastně relativně slušná. Jako v takovém tom trojlístku Liberec - Ústí - Praha tak to město je velmi jako slušně dopravně, dopravně dostupný a zároveň tvoří jako regionální minicentrum ve smyslu, že Kamenice jako taková má 5 tisíc obyvatel, ale s těma okolníma obcema typu Kytlice, Jetřichovice a všechny ty obce, který tvořej nějak přirozenej spád a ty lidi sem jezděj nakupovat a za službama, tak se bavíme někde kolem jako deseti tisíc obyvatel, to znamená opravdu jako poloha je to zásadní pozitivní. No a ta jako zásadní, nebo nejslabší stránka, nejslabší stránka Kamenice, ta podle mě vyplývá jako historicky z toho, že to město bylo velký, a bohatý, a dneska je relativně malý a chudý. Ve smyslu že, já nevím, někdy na konci devatenáctýho století, začátku dvacátýho století, kdy dospělo největšího rozkvětu, tak tady žilo jako 10 tisíc velmi bohatejch Němců, přímo tady v tom městě a dneska tady, jako na poměry celý Český republiky, komparativně, a dneska tady žije 5 tisíc spíš jako chudších Čechů. Z čehož vyplývá, že vlastně jako starat se o tu infrastrukturu, která je vybudovaná na větší počet obyvatel, to znamená, já nevím, kulturní zařízení, koupaliště, vlastně všechno tady to jako naddimenzovaný na víc, než bychom potřebovali, takže to je jako ten zásadní problém, kterej je ještě znásobenej tím, že zároveň už, že prostě ti dnešní obyvatelé postupně jako ubývají. Takže, největší výhoda poloha, největší nevýhoda je nějak jako historická zátěž spojená s, spojená s odlivem obyvatelstva.“

V čem spatřujete nejvýznamnější příležitost pro obec, a na druhé straně - jaká nejvýraznější hrozba z Vašeho pohledu město ohrožuje?

„Příležitost určitě vyplývá z té polohy a to ohrožení... to je odliv obyvatel, venkovský charakter.“

Jaká je Vaše vize rozvoje České Kamenice v nejbližších letech, v blízkém horizontu?

„Hm. No, má to asi takový 2 jako části nejzásadnější. Když se budeme bavit jako o vizi jako v takový tý běžný údržbě, tak jedna věc je rozvoj turistickýho ruchu - tzn. chtěl bych, aby Kamenice z toho dílu turistů, který do toho národního parku a obecně do tohohle

regionu přijížděj, tak aby si jako postupně ukousávala větší a větší díl, aby tady zůstávali, vznikali tady nějaký nové kapacity a tak dále, takže jako víze jednoho z těch turistických center národního parku Český Švýcarsko, to je jedna věc. No a druhá věc je, aby to město bylo atraktivní, atraktivní pro bydlení, ve smyslu, aby lidi když se rozhodnou, nevím, že se z Prahy vrátěj do Děčínskýho okresu, nebo že se v rámci Děčínskýho okresu chtěj prostě osamostatnit, postavit někde barák, koupit někde byt, tak aby Kamenice byla jako jedno z míst, místo ideálně první volby, ve smyslu, že tady budou k dispozici dostupný pozemky, že tady, zasítovaný pěkný, že tady bude k dispozici jako relativně slušnej bytový fond, ať už v rukou obce, nebo v rukou soukromejch - takže to jsou zase takový 2 oblasti.“

Na co kladete v rámci rozvoje města největší důraz?

„Je to určitě, jak jsem řekl - podpora cestovního ruchu a výstavba bytů, dostupné bydlení. To jsou tyhle dvě věci a pak bych ještě zdůraznil, že tam patří i taková jako velmi pečlivá správa toho běžnýho majetku, ve smyslu, že jako hodně z dojmu toho města podle mě dělá to, když jim jako projíždíte a, já nevím, jsou na obou stranách prostě opravený chodníky, je tam udržovaná zeleň a fungujou tam takový úplně jako základní věci - péče o majetek, takže o to se snažíme, jak nám jen finanční prostředky dovolěj a pak je to třeba i otázka, samozřejmě, i čerpání nějakýh rozvojovejch, rozvojovejch dotací, ve smyslu, že, jak jsem zmiňoval, ta obec má relativně málo peněz, tím, jak, nebo respektive, na ten majetek, kterej má, má těch peněz prostě málo, takže vlastně cesta jak, jak ho udržovat a případně ještě sem tam někde něco pořídít novýho, je prostě čerpat, čerpat dotace a snažit se, aby každá koruna, kterou město vynaloží ze svýho rozpočtu na nějaký spolufinancování, tak aby, aby prostě ve výsledku pak znamenala investici, já nevím, dvě až tři koruny díky nějakýmu multiplikačnímu efektu těch dotací - to je ještě možná věc, která by stála za to zdůraznit.“ **Takže se snažíte čerpat dotace, jak to jde?** „Přesně tak. Jo, jo, jo. Snažíme se čerpat dotace, jak to jen jde ano.“

Který problém ve městě je podle Vás v tuto chvíli nejpálčivější?

„No, asi bych řekl, asi bych řekl, že jako ten odliv, ten odliv obyvatel a s tím související, pak možná bych ještě přidal sociální struktura, ve smyslu, že relativně je jako velká zadluženost. Část lidí, který jsou dlouhodobě, který třeba pracujou, ale jsou mimo ten trh práce, ve smyslu, že lidí, který jako skutečně nepracujou, si myslím, že v Kamenici tolik vlastně jako není, ale je tady relativně hodně lidí, který, já nevím, jsou předlužený, mají na sobě násobně víc exekucí, než jako vůbec zvládaj a už se jim nevyplatí pracovat vlastně legálně no, to znamená pracujou mimo ten trh práce, na černo někde, jo, z čehož pak ale vyplývá, že, že prostě když jsou nemocný, nebo když mají nákej problém že jo, tak jsou v tom vlastně sami, takže, a tahleto skupina obyvatel si myslím je tady relativně široká jo. A s tím pak samozřejmě souvisej nějaký problémy třeba ve vzdělávání, ve smyslu, že pak mají menší motivaci posílat děti do školy jo. Takže tady to bych ještě k tomu jako řekl, ta sociální struktura, což ale samozřejmě souvisí zase s tím odlivem, protože ve chvíli kdy, ve chvíli kdy jako odsud lidi odcházej, tak vlastně odcházej, já nevím, třeba spíš jako středoškoláci, vysokoškoláci, lidi který maj nějakou třeba aspiraci jako tu vysokou školu dostudovat, no a zůstavaj lidi, který takovýhle jako aspirace nemaj, z čehož pak vyplývá, že ta sociální struktura se zase ještě třeba zhoršuje. Takže to bych řekl, že je problém, nák akutní, kterej prostě řešíme.“ **Máte pocit, že ti lidé se stěhují zejména kvůli tomu, že zde pro ně není pracovní uplatnění? Nebo v čem vidíte ten hlavní problém?** „No, ono to, ono to spolu asi, asi jako souvisí, respektive, že je pak nenapadne se vrátit podle mě jo. Že když jako odejdou, že jo do Prahy, nebo do Brna někam studovat vysokou školu, tak pak už nepřemýšlí vůbec nad tím, že by se vrátili. Protože si myslím, že z hlediska pracovního uplatnění jako jo,

v Praze je to asi lepší, ale zas takovej problém, mám pocit, že to nemá vliv ve smyslu, že samozřejmě, kdyby člověk chtěl pracovat v Kamenici, tak jo, tady těch jako pracovních příležitostí uvnitř toho města je relativně málo, na druhou stranu, pokud se budeme bavit o, já nevím, o dojížděcí vzdálenosti 45 minut, tak pak už jako ten rozsah je relativně jako slušnej. Ve smyslu, že se už se dostávám, já nevím, do Ústí, do Liberce a do nějakýho jako kroužku, kterej si nakreslíte na mapě, tak těch pracovních příležitostí nenabízí málo a myslím, že dojíždět 45 minut je vlastně relativně běžný třeba i v tý Praze jo. Já jsem třeba v Praze, když jsem žil, tak jsem bydlel k Kobylisec a jezdil jsem na Chodov a to prostě, do práce, a to prostě znamenalo jako dýl než 45 minut jako pravidelně, já nevím, třikrát v tejdnu, když jsem tam jezdil. Takže vlastně myslím, že jako to jako je problém, ale že je to spíš problém jako v hlavě. Že vlastně dojíždět 45 minut po Praze ok, to jsem v pohodě, protože jezdím tím mhd po Praze, ale když dojíždět 45 minut tady, no ježiš marja, to už je hroznej problém jo. Že třeba jako u svejch vrstevníků tohle občas vidím a pak si myslím, že je to, že je to někdy i záležitost nějakýho jako sociálního, sociálního jako vyžití ve smyslu že, že jako tím že jsou všichni v Praze, jako vrstevníci třeba, tak já taky zůstanu v Praze, protože kdybych se měl vrátit sem, tak jsem vlastně první, kdo se jako vrátil jo. Což, což ale mám pocit, že se to teda jako lepší tím jak jako v Praze je to bydlení už jako ukrutně, ukrutně nedostupný jo, že jako i tady sice došlo k nějakému růstu cen nemovitostí jo, ale pořád je to jako skoro nic ve srovnání s tou Prahou. Takže, že vlastně lidi co jsou ještě ok bydlet někde v nějakým třeba sdíleným nájmu, nebo v něčem takovým v tý Praze, tak vlastně dobrý, ale když pak už chtěj jako bydlet sami, nebo, já nevím, třeba dokonce v baráku, nebo něco takovýho, tak začnou jako reálně uvažovat nad tím, že by se vraceli a i pár takových lidí teď znám jo, že, že se vracej. No a bydlení prostě to no, takže to je vlastně jedna ze zásadních věcí. “ **Takže si tedy myslíte, že ti lidé se stěhují spíše kvůli studiu a pak v tom místě, nebo v jeho okolí, zůstanou, než že by primárně odcházeli kvůli práci - tedy že by se např. pětatřicetiletý člověk odstěhoval kvůli tomu, že nesehnal ve městě ani v jeho zázemí adekvátní pracovní uplatnění?** „To si myslím, že ne, že se jako neděje, že opravdu ten věk, kdy ty lidi jako hromadně odcházej je opravdu, já nevím, 18 až 20 že jo, a pak už prostě neprobíhá, neprobíhá ten návrat, respektive neprobíhá v takový míře, aby to město jako náck se udržovalo, i když si myslím, že nějaký vlašťovky se začínají objevovat no. “

Myslíte si, že existuje něco, co občané České Kamenici v současnosti ve městě skutečně postrádají?

„No, část lékařské péče jo, kdy tady máme polikliniku jako městskou a dostupnost některých jako oborů té lékařské péče je tam dost omezená. Ve smyslu, že dětská doktorka je tady ve městě jedna jo, relativně teda mladá, mladá paní teď co sem přišla, takže ne že by aspoň ta byla v nějakým důchodovým věku ale, ale jako město by klidně uživilo dětský doktorky 2 třeba, vzhledem k počtu obyvatel. No a pak zásadní problém se zubařema, což je ale zase problém celýho regionu. Nicméně tady se teď stalo, že 2 zubaři vlastně odešli loni v prosinci do důchodu, manželé, takže dneska vlastně v Kamenici působí už jenom 1 zubařka, která je v nějakým jako předdůchodovým věku jo, že paní je třeba 63. Takže, takže to je jako okamžitéj, takovej jako akutní bych řekl nedostatek té občanské vybavenosti. “

Plánuje město v dohledné době nějaké větší investice? A pokud ano - jaké?

„No my máme asi, každej rok město investuje zhruba 80 milionu korun teď v posledních letech. S tím, že, s tím že vlastně zatím je to poskládáno tak, že třeba například, respektive na příští rok, který máme schválený, tak je to poskládáno třeba z, já nevím, zhruba z pěti takových akcí, který jsou v objemu 10 až 15 až 20 milionu korun, takže to asi není úplně jako velká investice, která by byla jako zásadní. Co je třeba zásadní, když se budeme

bavit o takových jako velkých investicích je, je výstavba nového domova pro seniory, respektive domova se zvláštním režimem, kde teď doděláváme teda projektovou dokumentaci, nebo vlastně už běží stavební řízení na to. Tam se bavíme o objemu ještě o něco vyšším, to znamená 50 milionu plus. Pak máme připravenou rekonstrukci kina, která by měla vyjít na nějakých 80 milionu, tam budem teď žádat o dotace. A pak máme připravenou, jak jsem zmiňoval, stran toho bydlení, to jsou takový větší investice, kde máme vlastně 3 rozvojové zóny pro bydlení, který územní plán vymezuje. Jednu z nich budeme zasítovat už příští rok, tam je většina pozemků dneska už prodaná a kde vznikne, kde vzniknou parcely asi pro 20 rodinných domů. “ **To je Skalka?** „To je Skalka, no no no. Pak bude ještě jedna lokalita, která přijde asi o 2 roky později. To je Děčínská, tam ale město chce stavět takový jako řadový bytové domy. Si myslím, že se bavíme o objemu, já nevím, třeba 50 milionů. A pak začínáme chystat ještě oblast pod hřbitovem, kde, kde je taková jako louka pod městským hřbitovem vlastně, kterou územní plán vymezuje jako zastavitelnou a tam skrze nějaký naše propočty to vychází, že by tam mohlo vzniknout třeba až jako 150 bytových jednotek, částečně v rodinných domech, částečně v bytových domech, ale tam to nebude investice města, protože to je finanční objem, kterej neutáhnem bez spolupráce s nějakým soukromým developerem jo. Takže, to jsou asi takový největší investice, který si myslím, že město čekaj v následujících letech. Pokud pomínu takový to jako běžný, rekonstrukce přechodů, budování chodníků, budování jako nějaký kanalizace sem tam, ale to jsou zpravidla věci, já nevím, provozní, který maximálně jako jsou přes 10 milionu a já nevím, město je sice má dělat, ale není to něco, co by člověk si řekl jako wow prostě jo - to je ta velká investice. “ **V rámci bytové výstavby tedy počítáte nejen s domy rodinnými, ale i s bytovými?** „I s bytovými no. Protože to vychází zase z nějaký úvahy že, že jako chcem, aby ta sociální struktura obyvatelstva tady byla jako bohatá řekněme. A pokud máte že jo dneska postavit rodinný dům tak dáte, já nevím, milion, milion a půl za pozemek a 4,5 milionu bych řekl jako za barák, když to uděláte hodně úsporně. Takže se bavíme podle mě o nákladech, já nevím, 5,5 až 6 milionu korun vlastně, za ten jakoby byt jo, v tom rodinném domě. No a to už je nějaká jako finanční hranice, na kterou spousta lidí nedosáhne. Takže se právě snažíme vymyslet i nějaký jako levnější řešení ve smyslu, že ty řadové domy, který budeme chystat, nebo který teď chystáme na té Děčínský ulici, tak ty by měly, ty by měly finančně vycházet na nějaký, já nevím, třeba 3,5 milionu korun jo, že to bude řadovka prostě s kouskem zahrady jo, něco relativně malýho, včetně teda pozemku. Což možná při dnešním růstu cen to bude třeba ke 4 milionům jo. No a pak se budou stavět ještě klasický bytové domy. Tak zase při dnešních cenách si myslím, že tam je šance dostat se třeba někam až ke 3 milionům jo, za nový byt. Takže aby prostě jako lidi, který maj těch milionu 6, tak aby si tady mohli postavit, a chtěj je utratit, a zároveň i lidi, který si zvládnou vzít hypotéku na 3 miliony, tak aby i oni si tady mohli to bydlení pořídit no. “ **Ty bytové domy zamýšlíte jako klasické panelové domy, třeba osmipatrové, nebo spíše budovy ve stylu bytových domů v Děčínské ulici - menší, třeba třípatrové bytovky?** „No, tam jsou menší paneláky. Na té Děčínský tam plánujeme, tam to má být dvoupatrový a má to být vlastně jako dvojdomek jo, že to má být jako dvojdomek, který bude mít malou zahrádku ještě s nějakou plochou, teď na tom jako akorát architekti pracujou. A pak pod tím hřbitovem, tam vlastně vůbec ještě představu nemáme jo. Tam by mohly vzniknout ty klasický bytové domy, který budou mít určitě víc než 2 patra, ale jestli budou mít pater 6, nebo 8, to nevím. Tam se to bude zadávat architektům jako regulační plán, který by jako určil zhruba i výškový omezení v rámci toho území no. Tam bude nějaká směs jo, že část toho území je vymezená pro individuální zástavbu a část toho území je vymezená pro kolektivní zástavbu dle územního plánu. Tam to budou muset architekti nějak poskládat, aby to ale dávalo smysl právě z hlediska, já nevím, nějakýho zastínění, výhledu a tak dál jo. “

Máte pocit, že je ve městě věnován dostatek pozornosti ochraně životního prostředí, udržitelnému rozvoji?

„No myslím, že toho děláme relativně dost. Asi by to vždycky mohlo být lepší, ale zase vychází to z nějakých našich kapacit. Podařilo se nám třeba teď jako přednastavit od ledna vlastně příštího roku motivační systém pro hospodaření s odpady, ve smyslu, že to zavádíme už postupně během letošního roku, ale od ledna se to rozjíždí naplno, že lidi mají možnost třídít do vlastních popelnic na papír, plast a bioodpad jo. To znamená, že každá domácnost má jako možnost tyhle popelnice zdarma získat.“ **Když jsem před pár dny procházela město, neměla jsem pocit, že by Vámi zmiňované popelnice byly v tuto chvíli nějak plošně rozšířené ...** „No, asi 1 600 jich teď v ulicích je, jsme to počítali. Je pravda, že je tady asi 1 800 domácností, což znamená že, že jako nemají to všichni, ale na druhou stranu my teď jsme zatím dávali ty popelnice a teď od ledna zavádíme i trochu jako bič na ty lidi ve smyslu, že zároveň omezujeme kapacitu černých popelnic jako na komunální odpad, jo, to znamená, že jsou zastropované nějakými 30 litrama na osobu. To znamená, že jako budeme vyložení nutit ty lidi, který nad tím dosud neuvažovali, protože si říkali a k čemu třídít, vždyť já mám 3 velký černý popelnice, kam to všechno jako narvu. No tak takhle jim zbyde jen 1 a budou už prostě muset začít třídít. Samozřejmě za předpokladu, že tam předpoklad nějakýho, nějakýho jako rozumnýho, rozumný alternativy, ve smyslu, že když ty lidi budou chtít, topěj třeba tuhejma palivama a musej někam házet popel že jo, nebo mají malý děti a potřebujou se zbavovat já nevím plenek, jednorázovejch, nebo něčeho takovýho, tak mají výjimku. Tak to je jedna věc, kde myslím, že jako tomu udržitelnému rozvoji docela napomáháme. Pak jsme eliminovali na městskéjch akcích jednorázový plasty, kdy jsme zavedli systém tady městskéjch zálohovanejch kelímků, takovejch těch nick-necků že jo, co si zaplatíte 50 korun, když si točíte pivo a pak ho zase dostanete zpátky, když chcete, nebo si ho odnesete domu. No a pak jsme dělali, letos relativně hodně toho pro hospodaření se srážkovou vodou ve smyslu, že tady vznikly asi 4 retenční nádrže ve městě, zasakovací, nebo částečně zasakovací zařízení spojený s nějakou retencí. Voda, která se tam sbíhá někde ze střechy tak se používá na závlahu, já nevím, nějakých školních zahrad, zahrad školky, hřiště, hřiště atletický jo. Takže to jsou takový jako drobný věci, co mě zatím třeba mrzí ale, ale na to už jako do voleb sílu nenajdem, to možná potom, pokud se tady koalice nezmění, tak bychom to rádi dostali do nějakýho koncepčnějšího plánu jo, ve smyslu, já nevím, nějaký plán jako adaptační, vlastně takovýho, jak jako tu celou městskou infrastrukturu přizpůsobit těm jako nadcházejícím změnám podnebí, klimatu, protože teď to jsou takový jako náhodný kroky, bych řekl v zásadě, že to nemá koncepci ucelenou, ale myslím, že něco jsme jako dělali no. Co my tam jako, co bych vnímal jako riziko je, že to prostě není, že to prostě není koncepční no.“

Celorepublikovým trendem je stárnutí populace - je na to město připraveno? Česká Kamenice má navíc v porovnání s Ústeckým krajem i průměrem České republiky nejstarší obyvatelstvo - máte v plánu s tímto faktem pracovat a snažit se nějak „omladit“ obyvatelstvo města - a jak toho chcete případně dosáhnout? I když myslím, že už jsme to už trochu „nakousli“, minimálně tou bytovou výstavbou...

„K tomu omlazení je to asi jako opravdu ta záležitost té výstavby, toho bydlení. No a pak co se týká stárnutí populace, tak si myslím, že je to zase o nabídce, dostatečný kapacitě, kapacity sociálních služeb. Respektive obecně ty sítě, kdy my tady dneska máme Domov pro seniory, měl by se začít transformovat v příštím roce na organizaci, teď jí pracovně říkáme Centrum péče o seniory, aby se jako kladl větší důraz nejen na tu pobytovou službu, ale i na ty služby terénní, případně ambulantní. To znamená pečovatelskou službu s nějakou rozšířenou kapacitou. Zavedli jsme službu Senior taxi, aby se zase těm lidem... cílem je prostě, aby ty lidi co nejdýl mohli zůstat jako v běžným domově, v běžným prostředí, no ale

zároveň jsme si teda vědomi, že i ta pobytová kapacita bude potřebovat navýšit, hlavně ten nás stávající Domov není v úplně dobrým stavebně-technickým stavu. Takže jak jsem zmiňoval, jedna z těch velkých investic, kterou máme připravený je vlastně jeden jako nový Domov pro seniory. Pak máme naprojektované a připravené ještě jeden vlastně úplně totožný objekt v podobný lokalitě, takže jak se nám bude dařit získávat finance, tak bychom tu kapacitu chtěli prostě postupně navyšovat.“ **Výstavbu nového Domova pro seniory plánujete někde poblíž toho stávajícího, nebo úplně v jiné lokalitě?** „Ne, v jiný lokalitě. I z pohledu financování evropských peněz jsou, já nevím, nějaký limity ve smyslu jakože, aby to bylo financovaný z evropských peněz, tak za prvé nemůže to být Domov pro seniory, musí to být Domov se zvláštním režimem, zaměřený spíš, já nevím, na osoby s Alzheimerem, nebo s Parkinsonem a podobnýma chorobama, ale to už jako vlastně nám nevádí, protože dneska už třeba 70 % těch klientů v tom klasický Domov pro seniory už tadyty choroby má jo, akorát prostě není vůbec kapacita tady těch specializovaných pracovišť, takže, takže to musí být do DZR-ko a druhá věc - musí to mít kapacitu, což je omezená tuším 18 nebo 20 lůžek jo, takže, takže aby to bylo prostě financovatelné a ta Unie tlačí do, jako na decentralizaci těch služeb, a proto těch zařízení chceme stavět jako víc v odlišných lokalitách s tím, že pak budou mít nějakou centrální jako kuchyni, centrální, já nevím, prádelnu a bude to vyžadovat tu službu nějak jako provozovat, tak jako síť, ale je to nová lokalita no.“

Co považujete za největší přínos v rámci rozvoje obce, kterého se Vám ve funkci starosty podařilo dosáhnout?

„Já přemejšlim... No řekl bych, že se nám podařilo pohnout s turistickým ruchem jo, že jsme zrealizovali, letos dokončili relativně velký projekt v rámci kterýho vznikla hromada nových turistických materiálů. Rekonstruovali jsme informační centrum, obnovili jsme tady takový jako park miniatur, udělali jsme novou vyhlídku, 2 vyhlídky jsme opravili, takže to bych řekl, že je 1 věc. No a druhá věc, že se nám podařil nastartovat investiční proces ve smyslu, že dřív město skoro žádný investice nečerpalo, letos a loni jsme měli čerpání přijatých dotací někde kolem, já nevím, 40, 50 milionů. To samý nás čeká v příštím roce a díky tomu si můžem dovolit jako to tempo veřejných investic někde kolem 80 milionů, když se k tomu přisype těch jako 20, 30, co město dá ze svého. Takže to bych řekl, že je vlastně zase jako asi největší úspěch.“

Jaká je Vaše dlouhodobá vize rozvoje obce? Je odlišná od vize v nejbližších letech, o které jsme mluvili, nebo je totožná?

„Myslím si, že je to srovnatelný, že jako klíčový je město, ve kterým jsou poskytovány na kvalitní úrovni veřejný služby - školství, zdravotnictví a tak dále. Nabízí spoustu příležitostí vyplývajících z turistickýho ruchu a zároveň se tu dobře bydlí. Takže lidi, který pracujou v jiných oborech, než je právě ten turistický ruch, nebo v těch jako vnitřních oborech města jako, já nevím, školství, úřad a tak dále, nějaký základní obchody, tak jim nevádí vlastně dojíždět, protože prostě ta kvalita života, kterou Kamenice nabízí je dostatečně vysoká, aby je motivovala tady zůstat a každý ráno třeba do toho auta nebo vlaku sednout a někam jako přejet. Kdybych měl v pár větách to shrnout, tak to je nějaká vize města.“ **Takže tedy to, co vnímáte jako klíčové v nejbližších letech, tak v podstatě to samé byste chtěl realizovat i do vzdálenější budoucnosti?** „Jo, jo, nevidím v tom rozdíl. Nevidím tam nic navíc.“

Máte v plánu být starostou i v dalším období?

(smích) „No, to já nemůžu naplánovat, protože to musí voliči rozhodnout.“ **Samozřejmě, ale chtěl byste být starostou i nadále - máte o tuto funkci zájem i do dalšího**

období? „No budu se snažit obhájit... Záleží na výsledku voleb, ale já bych tu funkci rád obhájl jo, takže jsem rozhodnutěj kandidovat znova.“

6. Jak dlouho ve městě Česká Kamenice žijete?

- a) více než 20 let
- b) 10 – 19 let
- c) 1 – 9 let
- d) méně než 1 rok

7. Žijete ve městě od narození?

- a) ano
- b) ne

8. Ve které konkrétní části města žijete?

- a) Česká Kamenice
- b) Dolní Kamenice
- c) Filipov
- d) Horní Kamenice
- e) Huníkov
- f) Kamenická Nová Víska
- g) Kerhartice
- h) Líska
- i) Pekelský Důl

9. Máte v obci hlášené trvalé bydliště?

- a) ano
- b) ne

10. Jaký je nejčastější důvod Vašeho výjezdu z města?

- a) práce
- b) nákupy
- c) lékařská péče
- d) úřady
- e) návštěva přátel / rodiny
- f) kultura / výlety / sport / zábava
- g) z města téměř nevyjíždím
- h) jiný (vypište)

11. Pokud z města nejčastěji vyjíždíte kvůli práci, jaký je další nejfrekventovanější důvod?

Zvolte prosím pouze 1 nejčastější variantu.

- a) nákupy
- b) lékařská péče
- c) úřady
- d) návštěva přátel / rodiny
- e) kultura / výlety / sport / zábava
- f) kromě práce z města téměř nevyjíždím
- g) jiný (vypište)

12. Pracujete přímo v České Kamenici?

Nevyplňují osoby bez zaměstnání.

- a) ano
- b) ne

13. Jak často dojíždíte do práce / zaměstnání mimo město?

Nevyplňují nezaměstnaní a osoby zaměstnané v České Kamenici. Zvolte pouze 1 variantu.

- a) denně (pondělí až pátek / 7 dní v týdnu)
- b) minimálně jednou týdně
- c) několikrát do měsíce

14. Kolik kilometrů je od Vašeho bydliště vzdáleno obvyklé místo výkonu Vaší práce / zaměstnání?

Nevyplňují osoby bez zaměstnání a osoby zaměstnané v České Kamenici.

- a) do 10 km
- b) 11 - 30 km
- c) 31 – 50 km
- d) více jak 50 km

15. Jak se převážně dopravujete do zaměstnání?

Nevyplňují osoby bez zaměstnání.

- a) pěšky / na kole
- b) automobilem
- c) vlakem
- d) autobusem

16. Třídí Vaše domácnost odpad?

- a) ano, pravidelně
- b) příležitostně
- c) ne, vůbec

17. Zvažujete odstěhování z města?

- a) ano
- b) ne

18. Pokud uvažujete o odstěhování z města, jaký je důvod?

Zvolte prosím pouze 1 nejvýznamnější důvod.

- a) rodinný / osobní
- b) nedostatek pracovních příležitostí, nutnost dojíždění do práce / zaměstnání
- c) necítím se v obci bezpečně
- d) město neposkytuje dostatečnou občanskou vybavenost, nedostatek služeb
- e) nedostatek možností k trávení volného času
- f) nespokojenost s řízením města
- g) špatné mezilidské vztahy
- h) nespokojenost s bydlením
- i) jiný (vypište)

19. Jak jste celkově spokojen/a s podmínkami života v obci?

- a) spokojen/a
- b) spíše spokojen/a
- c) spíše nespokojen/a
- d) nespokojen/a

20. V průběhu let se podle Vás podmínky života ve městě:

- a) zlepšují
- b) spíše zlepšují
- c) jsou beze změny
- d) spíše zhoršují
- e) zhoršují

21. Na které oblasti by se dle Vašeho názoru měla obec v budoucnu nejvíce zaměřit a zlepšit je?

Zvolte prosím nejvýše 3 oblasti.

- a) zdravotní a sociální služby
- b) kultura
- c) doprava
- d) údržba města, čistota
- e) podpora podnikání
- f) školství
- g) bezpečí v obci, kriminalita
- h) životní prostředí
- i) sportovní vyžití
- j) řízení města, hospodaření
- k) mezilidské vztahy
- l) množství a kvalita pracovních příležitostí
- m) množství a kvalita poskytovaných služeb
- n) jiné (vypište)

22. Jak hodnotíte níže uvedené oblasti ve městě?

U každého bodu prosím zakroužkujte 1 Vámi preferovanou hodnotu.

1 = velmi spokojen/a (vynikající stav) 3 = spíše nespokojen/a (stav s většími výhradami)
2 = spokojen/a (dobrý stav) 4 = velmi nespokojen/a (zcela neuspokojivý stav)

1.	Dostupnost a kvalita lékařské péče	1	2	3	4
2.	Kulturní vyžití	1	2	3	4
3.	Sportovní vyžití	1	2	3	4
4.	Samospráva města (tj. jeho řízení)	1	2	3	4
5.	Školská zařízení (MŠ, ZŠ, SŠ – kvalita, dostupnost)	1	2	3	4
7.	Čistota ve městě	1	2	3	4
8.	Bezpečí v obci	1	2	3	4
9.	Dostupnost a kvalita sociálních služeb	1	2	3	4
10.	Autobusová doprava	1	2	3	4
11.	Vlaková doprava	1	2	3	4
12.	Informování občanů o dění ve městě	1	2	3	4
13.	Mezilidské vztahy mezi obyvateli	1	2	3	4
14.	Množství a kvalita poskytovaných služeb	1	2	3	4
15.	Hospodaření města	1	2	3	4
16.	Množství a kvalita pracovních příležitostí	1	2	3	4
17.	Veřejná zeleň	1	2	3	4
18.	Celkový vzhled obce	1	2	3	4
19.	Nákupní možnosti	1	2	3	4
20.	Množství a kvalita stravovacích zařízení	1	2	3	4

23. Pociťujete ve městě problémy týkající se dopravy?

Pokud ano, zvolte prosím také důvod (max. 2 nejvýznamnější).

a) ne

b) ano

- a. špatný stav místních komunikací
- b. nadměrná intenzita dopravy
- c. nedostatek přechodů pro chodce
- d. nedostatek parkovacích míst
- e. bezpečnost provozu
- f. nedodržování povolené rychlosti ve městě
- g. hluk a prašnost
- h. špatná dopravní obslužnost
- i. špatný stav chodníků
- j. jiný (vypište)

24. Jak subjektivně vnímáte stav životního prostředí ve městě?

a) výborný

b) dobrý

c) špatný

25. Pokud hodnotíte životní prostředí jako špatné, v čem spatřujete největší problém?

Zvolte prosím max. 2 možnosti.

- a) nadměrná doprava (hluk, prašnost)
- b) spalování nevhodných paliv v domácnostech (smog, zápach)
- c) nedostatečný úklid města
- d) černé skládky
- e) spalování zahradního odpadu
- f) průmyslové znečištění
- g) špatný stav třídění odpadu (málo sběrných nádob, nízká frekvence vývozu odpadu,..)
- h) jiný (vypište)

26. Domníváte se, že je Česká Kamenice dobrým místem k trvalému bydlení?

- a) ano
- b) ne

27. V čem je podle Vás město jedinečné – jaká je jeho největší přednost?

Vyberte prosím max. 2 možnosti.

- a) bydlení v blízkosti přírody
- b) dobré mezilidské vztahy
- c) klidné město
- d) pocit bezpečí, nízká kriminalita
- e) pestré možnosti vyžití
- f) správa města, jeho vedení
- g) existence škol (MŠ, ZŠ, SŠ)
- h) dobrá dopravní dostupnost
- i) dobré životní prostředí
- j) dostatek poskytovaných služeb a obchodů
- k) množství a kvalita pracovních příležitostí
- l) kvalita bydlení
- m) geografické umístění obce
- n) jiná (vypište)

28. V čem naopak vidíte největší slabou stránku města?

Vyberte prosím max. 2 možnosti.

- a) nedostatek služeb, obchodů
- b) nevyhovující dopravní infrastruktura (špatný stav silnic/chodníků,málo přechodů,..)
- c) nepřizpůsobiví spoluobčané, chybějící pocit bezpečí, kriminalita
- d) nedostatek / nízká kvalita sociálních služeb, lékařské péče
- e) nedostatek kvalitních pracovních příležitostí
- f) špatné řízení města a jeho hospodaření
- g) nedostatečné možnosti volnočasových aktivit (sport, kultura)
- h) špatné mezilidské vztahy
- i) geografické umístění obce
- j) jiná (vypište)

Pokud máte jakékoliv náměty či připomínky týkající se města, prosím uveďte je:

.....

.....

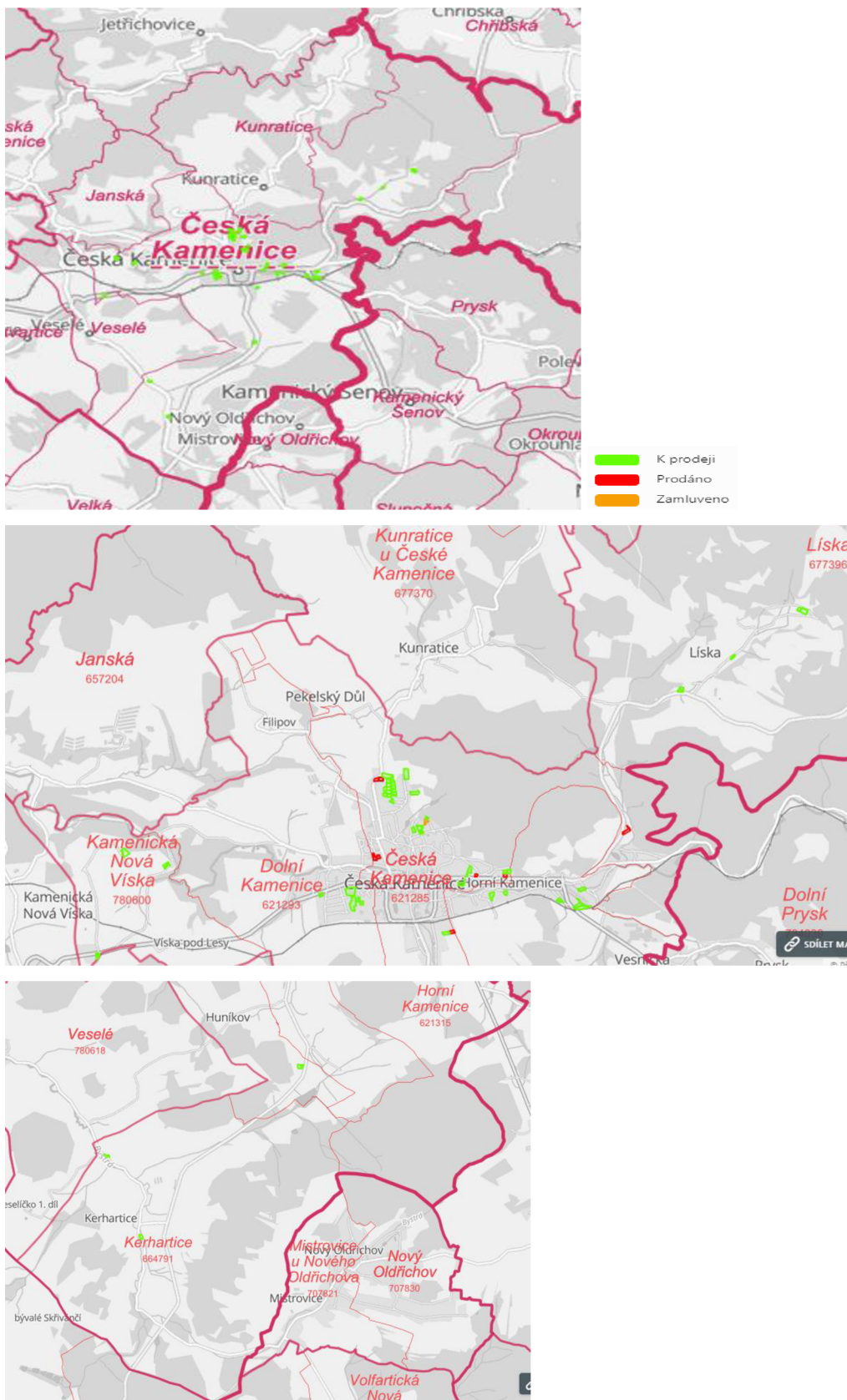
.....

.....

.....

Ještě jednou Vám děkuji za čas, který jste věnovali vyplnění tohoto dotazníku.

Příloha č. 19: Pozemky k výstavbě rodinných domů ve městě



Zdroj: Česká Kamenice